

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätös 2019

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Opetus- ja kulttuuriministeriö

ISBN PDF: [Napsauta ja kirjoita ISBN PDF-koodi.](#)
Kuvat: [Napsauta ja kirjoita kuvaajan nimi. Jos useita, paina nimen jälkeen Shift + Enter.](#)
Taitto: [Napsauta ja kirjoita taittajan nimi. Jos useita, paina nimen jälkeen Shift + Enter.](#)

Helsinki [Napsauta ja kirjoita vuosi.](#)

Kuvailulehti

Julkaisija	Opetus- ja kulttuuriministeriö	Kirjoita päivämäärä.	
Tekijät	Pasi Rentola		
Julkaisun nimi	Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikön (kpy 600) tilinpäätös 2019		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Kirjoita julkaisusarjan nimi. Kirjoita julkaisun numero/vuosi.		
Diaari/hankenumero	Kirjoita diaari- tai hankenro.	Teema	Kirjoita teema.
ISBN PDF	Kirjoita ISBN PDF.	ISSN PDF	Kirjoita ISSN PDF.
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:Kirjoita URN-osoiteen loppuosa.		
Sivumäärä	Kirjoita sivumäärä.	Kieli	Kirjoita kieli.
Asiasanat	tilinpäätös, talous, toimintakertomus		
Tiivistelmä	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikön vuoden 2019 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.</p> <p>Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.</p>		
Kustantaja	Opetus- ja kulttuuriministeriö		
Julkaisun myynti/jakaja	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Undervisnings- och kulturministeriet	Skriv datum.	
Författare	Skriv författarens Förnamn Efternamn (redaktör).		
Publikationens titel	Skriv publikationens titel och även den finska titeln. Skriv publikationens möjliga undertitel eller radera raden med DELETE.		
Publikationsseriens namn och nummer	Skriv publikationsseriens namn. Skriv publikationsseriens nummer/år.		
Diarie- /projektnummer	Skriv diarie- eller projektnr.	Tema	Skriv tema.
ISBN PDF	Skriv ISBN PDF.	ISSN PDF	Skriv ISSN PDF.
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN: Skriv URN-adressens slutdel.		
Sidantal	Skriv sidantal.	Språk	Skriv språk.
Nyckelord	Skriv 3–10 nyckelord separerade med komma.		
Referat Klicka och skriv referat högst 1 400 tecken. Tryck på Enter i slutet av stycket.			
Förläggare	Undervisnings- och kulturministeriet		
Beställningar/ distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Education and Culture	Type date.	
Authors	Etunimi Sukunimi (toimittaja) Type Title of publication.		
Title of publication	Type Title of publication. Type Subtitle of publication if applicable. If not, DELETE line.		
Series and publication number	Type Name of series of the publication. Type series number/year of the publication.		
Register number	Type register number.	Subject	Type subject.
ISBN PDF	Type ISBN PDF.	ISSN PDF	Type ISSN PDF.
Website address URN	http://um.fi/URN:ISBN:Type website address.		
Pages	Type number of pages.	Language	Type language.
Keywords	Type 3–10 keywords separated with a comma.		
<p>Abstract</p> <p>Click and type Abstract max 1 400 characters. Press Enter at the end of the paragraph.</p>			
Publisher	Ministry of Education and Culture		
Publication sales/ Distributed by	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

Toimintakertomus	8
1 Johdon katsaus	9
2 Tuloksellisuus	11
3 Vaikuttavuus	38
4 Toiminnallinen tehokkuus	47
4.1 Toiminnan tuottavuus.....	47
4.2 Toiminnan taloudellisuus.....	48
4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	49
5 Tuotokset ja laadunhallinta	50
5.1 Ministeriön suoritteiden määrät	50
5.2 Kirjanpitoyksikköön kuuluvien muiden virastojen tuloksellisuus ja suoritteiden määrät.....	52
5.2.1 Kotimaisten kielten keskus	52
5.2.2 Näkövammaisten kirjasto	60
5.2.3 Kansallinen audiovisuaalinen instituutti	68
5.2.4 Taiteen edistämiskeskus	80
5.2.5 Varastokirjasto.....	84
6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	90
7 Tilinpäätösanalyysi	94
7.1 Rahoituksen rakenne	94
7.2 Talousarvion toteutuminen	94

7.3	Tuotto- ja kululaskelma	96
7.4	Tase	97
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	99
9	Arviointien tulokset	100
10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	106
10.1	Virheitä ja väärinäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot.....	106
10.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	106
11	Talousarvion toteutumalaskelma	107
12	Tuotto- ja kululaskelma.....	127
13	Tase	129
	Liitteet.....	132
	Allekirjoitukset	148

Toimintakertomus

1 Johdon katsaus

Globaali ja eurooppalainen toimintaympäristö on epävakaa. Ilmastomuutoksen hillitseminen on vaativa maailmanlaajuinen haaste. Tieteen, teknologian ja talouden kehitys, väestörakenteen muutokset ja syntyvyyden lasku, eri väestöryhmien ja alueiden eriarvoistumiskehitys sekä demokratian kehitys ja erilaistuvat arvot ja asenteet vaikuttavat merkittävästi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan toimintaan.

Suomi on edelleen koulutuksen kärkimaita maailmassa, mutta eriarvoisuus, oppimiserot ja syrjäytymisen ilmiöt uhkaavat suomalaista koulutuksen menestystarinaa. Koulutustason nousu on pysähtynyt. Koulutus- ja osaamistasoa on nostettava, jotta Suomeen investoidaan ja syntyy uusia työpaikkoja. Työn ja teknologian nopea murros edellyttävät, että koko väestöllä on riittävät perustaidot ja kyvyt osaamisen jatkuvaan ylläpitämiseen. Alueelliset, sosioekonomiset ja sukupuolten väliset erot sekä koulutuksen periytyvyys näkyvät oppimisessa ja koulutuspoluissa. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on muita pohjoismaita matalampi. Lasten ja nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet.

Uusi hallituskausi käynnistyi. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialoilla hallitusohjelman keskeisenä tavoitteena on koulutus- ja osaamistason nostaminen kaikilla koulutusasteilla, oppimiserojen kaventaminen ja koulutuksellisen tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden lisääminen. Lasten ja nuorten hyvinvointia lisätään. Suomen tulee olla kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida. Luovien alojen asemaa parannetaan ja kulttuuripalveluiden tulee olla kaikkien saatavilla. Nuorten syrjäytymistä vähennetään ja osallisuutta vahvistetaan. Liikunnallista aktiivisuutta lisätään.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla hallitusohjelman linjauksien toimeenpanemiseksi käynnistettiin koulutus- ja tiedepoliitikassa seuraavat kokonaisuudet: koulutuspoliittisen selonteon valmistelu, parlamentaarisen jatkuvan oppimisen uudistus, oppivelvollisuuden laajentamisen hanke, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatua ja tasa-arvoa koskevien ohjelmien laatiminen sekä TKI-tiekartan valmistelu.

Koulutuspoliittisen selonteon valmistelu käynnistyi syksyllä ja selonteko on tarkoitus antaa eduskunnalle vuoden 2020 loppuun mennessä. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmat käynnistettiin Oikeus oppia-kehittämisselontekoina. Ammatillisen koulutuksen osalta aloitettiin vastaavan laatu- ja tasa-arvo-ohjelman laatiminen. Täysipäiväistä kokonaikaista subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle lokakuussa ja lainsäädäntö tulee voimaan elokuussa 2020. Parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus käynnistyi ja tarkoitus on, että linjaukset valmistuvat vuoden 2020 loppuun mennessä. Oppivelvollisuuden

laajentamista koskeva työ aloitettiin elokuussa ja hallituksen esitys oppivelvollisuuslaiksi on tarkoitus antaa syksyllä 2020.

TKI-toimintaympäristön parantamiseksi ja TKI-rahoituksen tason nostamiseksi 4 %:iin BKT:sta aloitettiin tiekartan laatiminen, se valmistuu keväällä 2020. Korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämistä koskevat tavoitteet otetaan huomioon osana korkeakoulujen sopimuskauden 2021-2024 valmistelua. Tutkimus- ja tiedeyhteisön kilpailukyvyn ja vetovoiman vahvistamiseksi aloitettiin tutkimusinfrastruktuuritiekartan valmistelu. Tiekartta valmistuu vuoden 2020 lopussa.

Hallitusohjelman mukaisesti kulttuurin toimialalla käynnistyi esittävien taiteiden valtionosuusuudistus. Esitykset valmistuvat syksyllä 2020. Opetus- ja kulttuuriministeriö osallistui Creative Business Finlandin valmisteluun. Kansallisteatterin peruskorjaus- ja parannushankkeen sekä Kansallismuseon näyttelytilojen laajennushankkeiden valmistelu käynnistyi. Nuoriso- ja liikuntapolitiikan toimialoilla aloitettiin liikuntapoliittisen selonteon toimeenpano ja valtioneuvosto hyväksyi valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman vuosille 2020-2023. Lasten ja nuorten harrastamisen edistämiseksi aloitettiin työryhmävalmistelu.

Vuosi 2019 oli Suomelle EU-puheenjohtajuuskausi. Kaudella hyväksyttiin seuraavat neuvoston päätelmät: elinikäisen oppimisen avainrooli teknologiseen ja ilmastonmuutokseen vastaamisessa kestävä ja inklusiivisen kasvun tueksi sekä eurooppalaisen koulutusalueen kehittäminen koulutusjärjestelmien tulevaisuusorientaation vahvistamiseksi ml. *European Universities*-aloitteen edistäminen. Suomen puheenjohtajakaudella järjestettiin ensimmäinen valtiovarainministereiden ja opetusministereiden yhteiskokous 8.11.2019. Kokous syvensi ja laajensi koulutukseen investoimisesta käytävää keskustelua ja vei eteenpäin EU:n strategisen ohjelman 2019-2024 tavoitetta koulutusinvestointien vahvistamisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmisteltiin vuoteen 2030 ulottuva strategia, joka toteutetaan ministeriön ja hallinnonalan yhteistyönä. Ministeriössä jatkettiin laadunhallinnan kehittämistä. Ministeriön sopeuttamisohjelma päättyi vuoden 2019 lopussa ja uusi henkilöstömenojen sopeuttamissuunnitelma hyväksyttiin vuosille 2020-2023. Ministeriön yhteistyöryhmät aloittivat uuden toimikauden 2019-2023. Myös ministeriön organisaatio uudistui, kun lukiokoulutusta koskevat asiat siirtyivät korkeakoulu- ja tiedepolitiikan sekä lukiokoulutuksen osastolta lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osastolle. Lisäksi ministeriön toimitiloissa käynnistyi työympäristöuudistus.

2 Tuloksellisuus

Perusopetus ja varhaiskasvatus

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
	<p>Maakunta- ja sote-uudistuksen myötä 70 prosenttia laskennallisesta valtionosuudesta siirtyy maakuntien rahoitukseen. Kuntiin jäävät valtionosuustehtävät liittyvät käytännössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen rahoitukseen. Valmistaudutaan nykyisen valtionosuusjärjestelmän uudistamiseen ja selvitetään määräytymis- ja laskentaperusteiden uudistamista uutta kuntataloutta vastaavaksi.</p> <p>Valtiovarainministeriö asetti 9.11.2018 kuntien valtionosuusjärjestelmän kehittämistä selvittävän sihteeristön, jossa oli opetus- ja kulttuuriministeriön edustus sekä jäsenenä että pysyvänä asiantuntijana. Sihteeristön toimikausi oli 15.11.2018–28.2.2019 ja sen tehtävänä oli valmistella esiselvitys kuntien valtionosuusjärjestelmän tulevaisuuden suuntaviivoista tilanteessa, jossa kuntien tehtäviä siirretään mittavasti maakuntien vastuulle ja kuntien eriytymiskehitys voimistuu.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan arvioitaessa rahoitusjärjestelmän reunaehdot ja suuntaviivoja kasvatus- ja opetustoimen näkökulmasta, on huomioitava käynnissä olevat toimintaympäristön muutokset, joita ovat esimerkiksi asukastiheys, ikäluokkien pienentyminen ja alentunut syntyvyys sekä näistä johtuva kuntien eriytyminen. Toimintaympäristön muutos erityisesti väestökehityksen osalta ja kuntien tehtävien väheneminen johtavat yhdessä tilanteeseen, jossa nykyisellä kuntarakenteella ja kuntien työnjaolla on erittäin haasteellista muodostaa rahoitusjärjestelmää, jossa lapsille ja nuorille voitaisiin saada yhdenvertaiset edellytykset saada varhaiskasvatusta ja perusopetusta. Opetustoimen näkökulmasta keskeinen tekijä kuntien uusia rahoitusperusteita arvioitaessa on tarve samanaikaisesti arvioida toiminnallisten velvoitteiden toteuttamisedellytyksiä.</p> <p>Työ rahoitusperusteiden uudistamiseksi jatkuu.</p> <p>Tulevalla hallituskaudella uudistetaan erittäin todennäköisesti perhevapaat ja niiden rahoitus. Valmistaudutaan tulevaan uudistamiseen taustoittamalla ja selvittämällä erilaisia vaihtoehtoja.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö osallistui sosiaali- ja terveysministeriön asettaman perhevapaaudistamista valmistelleen työryhmän työhön vuosina 2017–2018. Työryhmän työ keskeytyi.</p>

<p>Tiivistetään yhteistyötä sivistyskuntien sekä muiden varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestäjien kanssa opetuksen ja koulutuksen järjestäjiin liittyvän lainsäädännön ohjausvaikutusten tehostamiseksi. Tavoitteena on yhtenäistää lainsäädännön tulkinta, vahvistaa informaatio-ohjausta (koulutus, neuvonta, ohjauskäynnit) sekä lisätä ministeriön tukea tavoitteen toteuttamiseksi.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 17.3.2017 Sivistyskunta-yhteistyöryhmän, jonka tehtävänä oli ennakoida maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutuksia kuntien asemaan ja toimintaedellytyksiin erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön toimialojen näkökulmasta. SOTE-uudistuksen valmistelun keskeytyessä opetus- ja kulttuuriministeriö päätti keskeyttää työryhmän työskentelyä keväällä 2019.</p> <p>Edistetään digitaalisia ratkaisuja, vahvistetaan tietoperustaa, sekä tiedon avoimuutta. Otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen tietotuotanto (VARDA) sekä toimialan koulutuksen ja opetuksen järjestäjien järjestämis- ja ylläpitämislupien digitaalinen tietohallintajärjestelmä. Otetaan käyttöön Kansallinen jatkuva oppimisen tunnistuspalvelu MPASSid.</p> <p>Vardan käyttöönotto kuntien ja kuntayhtymien varhaiskasvatuksen lapsi- ja organisaatitietojen osalta käynnistyi vuoden 2019 alussa. Vuoden 2019 loppuun mennessä 99 % Manner-Suomen kunnista ja kuntayhtymistä oli tallentanut lapsi- ja organisaatitietojaan Vardaan. Lisäksi vuoden 2019 aikana valmistauduttiin kahteen uuteen käyttöönottoon. Kuntien ja kuntayhtymien huoltaja- ja maksutietojen tallennus alkoi 1.9.2019 ja yksityisten varhaiskasvatustoimijoiden lapsi- ja organisaatitietojen tallennus alkoi 1.1.2020. Käyttöönottoihin valmistautuminen ja käyttöönottoihin liittyvä kehitystyö sujui hyvin tiukasta aikataulusta huolimatta.</p> <p>KUJA-projektissa digitalisoitiin yleissivistävän koulutuksen opetuksen järjestämislupia ja oppilaitosten ylläpitämislupia. Digitalisoinnin tavoitteena on lupatietojen tietokanta, jonka tietoja voidaan hyödyntää mm. opetustoimen rahoituksessa.</p> <p>MpassID:n käyttöaste kasvoi merkittävästi ja ylitti joulukuussa 2019 yli miljoonan käyttökerran rajan. MpassID:n käyttö helpottaa digitaalisten oppimisympäristöjen ja -materiaalien käyttöä ja lisää oppilaiden tietosuojaa.</p> <p>Vahvistetaan kansallisen ja kansainvälisen tutkimusperustaisen tiedon käyttöä toimialan strategisessa kehittämisessä, ohjaamisessa ja päätöksenteon tukena. Valmistellaan koulutuksen arviointisuunnitelman tulevaa kautta 2020–2023. Hallinnoidaan PISA, TIMSS, PIRLS, TEA-hankkeiden sekä Karvin arviointihankkeiden koordinointia sekä vahvistetaan toimialan</p>
--

	<p>muutosten seuranta ja kehityksen analysointia sekä tutkimus-yhteistyötä. Vahvistetaan lainsäädäntöhankkeiden vaikutusarviointiprosessia.</p> <p>Tutkimusperustaisen tiedon käyttöä ja jakamista strategisessa kehittämisessä on vahvistettu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osastolla, OKM:n TEA-ryhmän toimissa, koulutuspoliittisen selonteon valmistelun yhteydessä sekä muissa yhteistyöryhmissä. Toteutettiin Koulutuksen arviointisuunnitelmassa sovittuja esi- ja perusopetuksen oppimistulosarviointeja sekä teema- ja järjestelmäarviointeja. Valmisteltiin seuraavaa arviointisuunnitelmaa vuosille 2020-2023. Hallinnoitiin PISA 2018, ICILS 2018 tulosjulkaisuun saakka sekä eTIMSS tutkimuksen pääkoe. Valmisteltiin PISA 2021-hankkeen aloitus. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osaston aloitteesta on käynnistetty valtioneuvoston TEA-hankkeita sekä osallistuttu aktiivisesti muiden käynnistämiin vastaaviin hankkeisiin. Tutkimustuloksia on hyödynnetty aktiivisesti esimerkiksi valtionavustusten kohdentamisessa, jatkotutkimusten sekä kehittämishankkeiden käynnistämisessä.</p> <p>Arviointineuvoston lausunnon (2.10.2019) mukaan varhaiskasvatusoikeuden rajauksen poistoa koskeva hallituksen esitys (34/2019 vp) oli valmisteltu hyvin ja erityisesti yhteiskunnallisia vaikutuksia oli arvioitu monipuolisesti tukeutuen myös tutkimustietoon.</p> <p>Valmistaudutaan ja toteutetaan Suomen EU-puheenjohtajakautta 2019 yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen sekä koulutusneuvostoa koskevien koordinaatio- ja valmistelu-tehtävien osalta. Toimitaan aktiivisesti kansainvälisessä yhteistyössä (ml. pohjoismainen yhteistyö) kaikilla osaston tehtävä-alueilla.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö toteutti yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa Suomen EU-puheenjohtajakaudella historian ensimmäisen opetusministerien ja valtiovarainministerien yhteisen kokouksen, jossa neuvosto otti vahvasti kantaa koulutusinvestointien merkitykseen Eurooppalaiselle kasvulle. Suomen johdolla koulutusneuvosto antoi päätöslauselman eurooppalaisen koulutusalueen kehittämisestä sekä päätelmät elinikäisestä oppimisesta. EU-puheenjohtajakauden koulutuspoliittisten asioiden valmistelu toteutettiin laajassa yhteistyössä sidosryhmien ja muiden vastuuministeriöiden kanssa. Valmistelu käynnistettiin seminaarilla ja sidosryhmille suunnatulla kirjallisella kyselyllä.</p> <p>VAPOS vastasi kahdesta puheenjohtajuuskauteen liittyvästä yleissivistävän koulutuksen kansainvälisestä tilaisuudesta: PISA-konferenssista sekä yleissivistävän koulutuksen pääjohtajakokouksesta. Molemmat tilaisuudet suunniteltiin ja toteutettiin laajassa kansallisessa sekä kansainvälisessä yhteistyössä.</p>
--	--

<p>Pääteemoina olivat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, osaaminen, koulutuksen laatu, inkluusio, pedagogiikka ja toimintakulttuuri sekä opettajuus. Työskentelyllä pyrittiin yhteisen keskustelun avulla pohjustamaan European Education Areaa synnyttämistä sekä Post Education and Training 2020 työtä.</p> <p>Jatketaan oppimisyhteisöjen turvallisuuskulttuurin toimenpideohjelman toimia.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti vuonna 2018 laaja-alaisen oppimisyhteisöjen turvallisuuskulttuuria edistävän toimenpideohjelman. Turvallisuuskulttuuria vahvistetaan varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköissä, peruskouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa sekä korkeakouluissa. Osana toimenpideohjelmasta on valmisteilla oppimisyhteisöjen turvallisuuskulttuuriin liittyvää kehittämistyötä.</p> <p>Opetushallitus on kohdentanut opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen haettavia määrärahoja turvallisuusosaamisen koulutusohjelmiin (7–15 op), johon on 12.4.2019 jaettu viidelle hankkeelle valtion erityisavustusta yhteensä 457 255 euroa. Koulutukset suunnataan varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksessa, lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa ja aikuiskoulutuksessa työskentelevien opettajien turvallisuusosaamiseen liittyvän pedagogisen ja ammatillisen osaamisen sekä aineenhallinnan kehittämiseen. Koulutuksen sisällöt liittyvät kokonaisturvallisuuden suunnitteluun, riskien tunnistamiseen ja ennalta ehkäisyyn, turvallisuuteen liittyvien säädöksiin sekä niissä veloitettujen suunnitelmien laatimiseen.</p> <p>Aluehallintovirastot järjestävät varhaiskasvatuksen ja opetus-toimen henkilöstölle koulutuspoliittisia painopisteitä ja alueellista yhteistyötä edistäviä lyhytkestoisia täydennyskoulutus- ja informaatiotilaisuuksia. Lisäksi aluehallintovirastot ovat jatkaneet alueellisten oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostojen toimintaa. Oppimisyhteisöjen turvallisuusverkostojen tavoitteena on vahvistaa turvallisuuteen liittyvää monialaista yhteistyötä, vahvistaa turvallisuusosaamista sekä välittää hyviä käytäntöjä ja ajankohtaista tietoa.</p> <p>Edellisen hallituksen aikana päätettiin opetustoimen osallistumisesta Ankkuritoimintaan. Keväällä 2019 julkaistuun sähköiseen käsikirjaan on sisällytetty ohjeistus siitä, miten oppilas jatkossa voidaan ohjata oppilas-/opiskelijahuollosta Ankkuritoimintaan.</p>
--

Ammatillinen koulutus

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
	<p>Jatketaan koulutuksen järjestäjien toiminnanohjausprosessin uudistamista sekä sitä tukevan Oiva-palvelun kehittämistä järjestämislupa-, suoritepäätös- ja koko toiminnanohjausprosessia tukevaksi vuorovaikutteiseksi järjestelmäksi. Osana OIVA-järjestelmää kehitetään suoritepäätöksen valmistelussa käytettyä simulointivälinettä siten, että se toimii vuoden 2020 rahoituksen valmistelussa. Laskentajärjestelmä kehitetään vuoden 2020 rahoituksen määräytymisperusteiden mukaiseksi. Huolehditaan OIVA-järjestelmän ja rahoituslaskennan välisestä integraatiosta.</p> <p>Jatkettiin Oiva-palvelun kehittämistä järjestämislupa-, suoritepäätös- ja koko toiminnanohjausprosessia tukevaksi vuorovaikutteiseksi järjestelmäksi.</p> <p>Määrittelytyötä järjestämislupaprosessin digitalisoimiseksi on jatkettu, minkä lisäksi järjestämislupatietokantaa on ylläpidetty ja päivitetty uusien järjestämislupamuutosten myötä. Järjestämislupatietoja on toimitettu sidosorganisaatioille tarpeen mukaan rajapintojen kautta (mm. OPH, Vipunen). Lisäksi Oiva-palvelun ja VAHVA-asianhallintajärjestelmän integroinnin suunnittelutyö on aloitettu. Järjestämislupien hallinnointiin liittyvät prosessit on kuvattu, joiden pohjalta jatkotoimet on määritelty järjestelmän toimittaja CSC:lle. Oiva-palvelun tuotantovienti sekä seuraavat versiot toteutetaan vuoden 2020 aikana.</p> <p>Toteutettiin vuoden 2020 rahoituksen määräytymisperusteiden mukainen laskentajärjestelmä. Kaikkien rahoitusosioiden tietopohja muuttui kokonaisuudessaan. Perus- ja suoritusrahoituksen tiedot saadaan Koski-järjestelmästä aikaisemman OPH:n erillistiedonkeruun ja Tilastokeskuksen tutkintotiedonkeruun asemasta. Poikkeuksen muodostavat tutkintojen pohjakoulutustiedot, jotka saadaan edelleen Tilastokeskuksesta. Suoritusrahoitukseen uutena rahoitusosiona tuli Koski-järjestelmästä saatava tutkinnon osien osaamispisteet. Vaikuttavuusrahoitukseen, jota vuoden 2019 rahoituksessa ei vielä ollut, sisällytettiin ensi vaiheessa koko tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelu. Myös nämä tiedot saadaan Tilastokeskuksesta. Toisena osiona vaikuttavuusrahoitukseen tuli ARVO-opiskelijapalautejärjestelmällä kerättävä opiskelunsa aloittaneiden ja päättäneiden antama palaute.</p> <p>Simulointiväline kehitettiin vastaamaan vuoden 2020 laskennan tarpeita. Simulointivälinettä varten rakennettiin kaikki rahoituksen osiot kattava dynaaminen rahoitusperusteraportointi, josta tiedot siirretään excel-simulointivälineeseen. Linkit dynaamisiin rahoitusperusteraportteihin ja niitä täydentäviin lisäraportteihin löytyvät ministeriön sivuilta. Samoin ministeriön sivuille tuotettiin koulutuksen järjestäjien käyttöön räätälöity si-</p>

	<p>mulointiväline, jolla järjestäjät voivat arvioida tietyin taustaoletuksin tulevaa rahoitustasoaan toteutuneiden suoritteiden pohjalta. Ministeriön käyttämää omaa simulointivälinettä automatisoidaan myöhemmin sen mukaan, mikä on tarkoituksenmukaista suoritepäätösvalmistelun kannalta.</p> <p>Jatketaan ammatillisen koulutuksen rahoituksen toimeenpanoa ja kehittämistä valmistelemalla varainhoitovuoden 2020 rahoitus, jossa lisätään rahoituslain siirtymäsäännösten mukaisesti suoritusrahoituksen osuutta ja otetaan vaikuttavuusrahoitus rahoituksen määräytymisperusteeksi. Lisäksi valmistellaan vaikuttavuusrahoituksen työelämäpalautemittari vuoden 2022 rahoitusta varten.</p> <p>Varainhoitovuoden 2020 rahoituksen tietopohja, laskenta ja simulointimalli uudistettiin suoritepäätösvalmistelun pohjaksi. Työelämäpalautteen tiedonkeruuta ja kysymyspatteristoa valmisteltiin OKM:n ja OPH:n toimesta yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa kuullen myös työelämän edustajia. Rahoituksen perustana olevana tiedonkeruujanajaksena on tarkoitus käyttää varainhoitovuotta edeltävää 1.7.–30.6 välistä ajanjaksoa. Tämä on sama kuin opiskelijapalautetiedonkeruussakin. Tämän hetkisen lainsäädännön mukaan työelämäpalautetta käytettäisiin rahoituksen perusteena ensimmäisen kerran vuonna 2022, mutta ministerin tekemän linjauksen mukaan käyttöönottoa oltaisiin siirtämässä vuodelle eteenpäin varainhoitovuoteen 2023. Ennen työelämäpalautteen tiedonkeruujärjestelmän käyttöönottoa tehdään järjestelmän pilotointi, kehitetään laskentasäännöt ja tehdään tarvittavat säädösmuutokset.</p> <p>Jatketaan ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tukiohjelmia (mm. toiminnan uudistamista tukevien digitaalisten palvelujen kehittäminen yhteistyössä koulutuksen järjestäjien ja muiden sidosryhmien kanssa, toimintaprosessien kehittämistä ja toiminnan uudistamista tukevien kehittämishankkeiden ohjaaminen, muu koulutuksen järjestäjien neuvonta ja ohjaus, opettajien ja koulutuksen järjestäjien johdon osaamisen kehittäminen, laadunhallinnan kehittäminen).</p> <p>Ammatillisen koulutuksen reformin tukiohjelmaa on jatkettu suunnitelmien mukaisesti. Parasta –kehittämishankkeilla on tuettu opetus- ja ohjaushenkilöstön työ- ja toimintatapojen uudistamista sekä työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämistä, laadittu yhdenmukainen oppisopimuskoulutuksen tai koulutusoppimuksen toiminta- ja palveluprosessi, kehitetty digitaalisia palveluja tukemaan työpaikkaohjaajien ja opetushenkilöstön yhteistyötä sekä luotu yhteentoimivuuden kuvaukset ja määrätykset oppi- ja koulutusoppimuksen toimintaprosesseihin ja sopimusmalleihin.</p> <p>Vuonna 2019 otettiin käyttöön eHOKS. eHOKS on näkymä opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitel-</p>
--	---

man (HOKS) tietoihin opintopolussa. Se koostuu valtakunnalliseen tietovarantoon siirrettävistä HOKS-tiedoista ja tietojen katseluun ja hyödyntämiseen tarkoitetuista käyttöliittymistä. eHOKSia kehitetään edelleen, jotta se tukee aiempaa paremmin koulutuksen järjestäjiä, työelämän edustajia ja opiskelijoita yksilöllisten opintopolkujen suunnittelussa ja seurannassa. Vuonna 2019 valtakunnalliseen tietovarantoon saatiin siirrettyä HOKSin ensikertaisen hyväksynnän päivämäärätieto, mutta muiden tietojen siirtäminen ei vielä toteutunut.

Käynnistetään ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon ja tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointi yhteistyössä Opetushallituksen ja Karvin kanssa.

Karvi on valmistellut arviointisuunnitelmaa vuosiksi 2020 – 2023 yhteistyössä OKM:n kanssa. Suunnitelmakaudella on tarkoitus tehdä seuraavat ammatillisen koulutuksen reformiin ja sen toimeenpanoon suoraan tai välillisesti liittyvät arvioinnit:

Työelämäläheisyys ja työelämäyhteistyö ammatillisessa koulutuksessa (2020–2021)

Yksilöllisten opintopolkujen toteutuminen ammatillisessa koulutuksessa (2020-2022)

Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kokonaisarviointi (2022–2023)

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien arviointi (–2021/2022)

Koulutusjärjestelmän kyky vastata äkillisiin rakennemuutoksiin (2021–2022), mukana useita koulutusasteita

Opiskelijoiden kasvu aktiivisiksi ja kriittisiksi kansalaisiksi toisella asteella (2022–2023), mukana koko toinen aste

Opiskelijan siirtymät ja opintopolun sujuvuus koulutuksen nivelvaiheissa (–2021), mukana kaikki koulutusasteet

Maahanmuuttajien koulutuspolut (–2020), mukana kaikki koulutusasteet.

Näistä arvioinneista etenkin kolme ensimmäistä liittyy suoraan ammatillisen koulutuksen reformin keskeisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Karvi piti koko reformin toimeenpanon kattavaa kokonaisarviointia erittäin haastavana ja katsoi, että on parempi tehdä fokuoituja temaattisia arviointeja, joiden pohjalta voidaan muodostaa kokonaiskuva reformin keskeisten tavoitteiden toteutumisesta.

Opetushallituksen kanssa on tulossopimusneuvottelujen yhteydessä sovittu tehtäväksi vuonna 2019 selvitys henkilökohtaistamisen tilasta ja toteutumisesta. Selvitystä ei ole tehty, vaan sitä on yhteisellä päätöksellä siirretty tehtäväksi vuonna 2020, jotta samassa yhteydessä voidaan kysyä muitakin reformin toimeenpanon seurannan tai uuden hallitusohjelman toimenpiteiden vaikuttavuuden kannalta oleellisia nykytilaa kuvaavia tietoja.

	<p>Valmistellaan ja toteutetaan Suomen EU-puheenjohtajuuskausi ammatillisen koulutuksen osalta. Osana puheenjohtajuuskautta järjestetään European Vocational Skills Week 2019 Suomessa.</p> <p>Valmisteltiin ja järjestettiin ammatillisen koulutuksen pääjohtajien kokous yhteistyössä komission ja EUPin kanssa. Kokouksen keskeisinä teemoina olivat jatkuva oppiminen (erityisesti työikäinen väestö), ammatillisen koulutuksen tulevaisuus sekä digitalisaatio ja avoimuus ammatillisessa koulutuksessa. Kokous oli 14. – 15.10.2019, ja se avasi vuoden 2019 ammattitaitoviikon. Kokouksen antia hyödynnettiin EU-tasolla mm. ammatillisen koulutuksen tulevaisuutta koskevassa valmistelussa sekä elinikäistä oppimista koskevien päätelmien valmistelussa.</p> <p>Järjestettiin ammattitaitoviikko (European Vocational Skills Week) 2019 yhteistyössä komission kanssa. AMOS vastasi osin yhdessä TEMin, Opetushallituksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa ammattitaitoviikon tilaisuuksien tilavarauksista, oppilaitos- ja yritysvierailujen järjestelyistä, VETExposta, Guidance for lifelong learning –seminaariosiosta, opiskelijoiden rekrytoimisesta ja kouluttamisesta avustajiksi, koristeluista sekä tilaisuuden markkinoinnista ja tiedottamisesta Suomessa. Lisäksi olimme mukana suunnittelemassa konferenssien ohjelmaa ja ehdottamassa puhujia sekä laatimassa yhteisiä viikon avaus- ja päätöstiedotteita yhdessä komission kanssa. Viikon aikana järjestettiin yhteensä noin 40 eri kokousta, konferenssia ja työpajaa pääosin Finlandia-talossa. Osallistujia oli reilu tuhat.</p> <p>AMOSin edustajat osallistuivat koulutuskomitean ja koulutusneuvoston kokousohjelman ja kokousten valmisteluun sekä kokouksiin ja niistä raportointiin. Lisäksi AMOSin edustajat olivat mukana päätelmien ja päätöslauselman valmistelussa sekä niihin liittyvän tiedotuksen valmistelussa.</p> <p>Tarkastellaan ammatillisen koulutuksen osalta työnjakoa Opetushallituksen ja ministeriön välillä.</p> <p>OKM:n ja OPH:n välinen työnjako ammatillisen koulutuksen osalta on varsin selkeä ja sitä on pyritty edelleen selkiyttämään etenkin valtionavustusten ja tietojärjestelmien kehittämisen osalta. OPH:n kautta jaetaan mm. lähes kaikki ammatillisen koulutuksen valtionavustukset yhdessä sovittujen linjausten ja painopisteiden mukaisesti. OKM myöntää itse valtionavustuksia vain keskeisten koulutuspoliittisten uudistusten toimeenpanoa tukeviin strategisesti tärkeisiin hankkeisiin. Työnjaosta ja yhteisestä tahtotilasta keskustellaan säännöllisesti OKM:n ja OPH:n ammatillisen koulutuksen johdon tapaamisissa.</p>
--	---

Korkeakoulu- ja tiedepolitiikka sekä lukiokoulutus

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
<p>Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen painopisteet mukaan lukien kärkihankkeet</p>	<p>Toteutetaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 tiekartan ja kehittämisohjelmien toimenpiteitä yhteistyössä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vuonna 2017 julkaistulle, vuoteen 2030 ulottuvalle visiolle julkaistiin tiekartta ja sitä tukevat kehittämisohjelmat. Hallitusohjelmaan kirjattujen vision päämäärien – yli puolelle nuorista korkeakoulututkinto, jatkuvan oppimisen mahdollistaminen sekä tki-toiminnan intensiivitetin vahvistaminen - kehittämisohjelmien toteutus käynnistettiin.</p> <p>Ohjelmat ovat; osaavimman työvoiman kotimaaksi, uudistuva korkeakoulutus ja digitaalinen palveluympäristö, korkeakoulu-yhteisön osaamisella maailman parasta oppimista ja oppimisympäristöjä, yhteistyö ja avoimuus tutkimuksen ja innovaatio-toiminnan voimavaraksi sekä korkeakoulut Suomen parhaiksi työpaikoiksi.</p> <p>Korkeakoulutettujen osuutta kasvatetaan nostamalla korkeakoulujen tutkintotavoitteita sekä vuonna 2019 päätettyjen korkeakoulujen uusien rahoitusmallien kannusteina vuodesta 2021 alkaen. Jatkuvan oppimisen reformia toteutetaan parlamentaarisenä uudistuksena. Tki-toimintaan liittyviä uudistuksia toteutetaan eri hallinnonalojen yhteistyönä TKI-tiekartan avulla.</p> <p>Tuetaan vision toimeenpanoa korkeakoulutuksen kehittämisohjelmilla ja muilla toimenpiteillä. Uudistetaan koulutusvastuut.</p> <p>Kehittämisohjelmien toimeenpanolla nostetaan korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuutta, kehitetään korkeakoulujen digitaalista palveluympäristöä parantaen opetusta ja oppimista, tuetaan tutkimuksen ja innovaatio-toiminnan avoimuutta sekä mahdollistetaan tuki korkeakoulujen uudistumiselle. Ohjelmat ovat monivuotisia kehittämiskokonaisuuksia, joiden toimeenpano tapahtuu yhdessä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen koulutusvastuita täsmennettiin korkeakoulujen hakemusten mukaisesti 1.8.2020 lukien. Turun yliopiston koulutusvastuuseen lisättiin humanistisella koulutusosalalla Euroopan ulkopuoliset kielet ja tekniikan koulutusosalalla konetekniikka ja materiaalitekniikka (OKM asetus 896/2019). Lisäksi ammattikorkeakoulujen sopimuskauden 2017–2020 välitarkasteluneuvotteluiden yhteydessä tehtyjen koulutusvastuiden laajentamista koskevien hakemusten mukai-</p>

	<p>sesti muutettiin Centria-ammattikorkeakoulun toimilupaa (kone-tekniikka) ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun toimilupaa (liikunnanohjaaja ja tradenomi/turvallisuusala).</p> <p>Käynnistetään yhteiskehittämis- ja vaikuttamisprosessi jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseksi ja rahoituspohjan monipuolistamiseksi korkeakoulujen, eri hallinnonalojen ja muiden sidosryhmien kanssa.</p> <p>Työ käynnistyi vuonna 2018 käytyjen korkeakoulujen välitarkastusneuvottelujen jatkoksi ja yliopistojen strategiarahoitusta osoitettiin jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseen 30 milj. euroa. Korkeakoulujen rehtorineuvostojen nimeämä työryhmä on valmistellut korkeakoulujen jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämistä yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Yhteiskehittämis- ja vaikuttamisprosessi liittyy läheisesti hallituksen käynnistämään jatkuvan oppimisen parlamentaariseen uudistukseen. Parlamentarisessa prosessissa linjattavat ratkaisut vaikuttavat korkeakoulujen jatkuvan oppimisen kehittämistyöhön.</p> <p>Valmistaudutaan SOTE-uudistuksen edellyttämään osaamisen uudistamistarpeeseen tukemalla henkilöstön osaamisen uudistumista ja tki-toiminnan profiloitumista (Osaamisella SOTE:en, TKIO-muutosohjelma).</p> <p>Osaamisella soteen –hankkeessa laadittiin ehdotukset siitä, miten sosiaali- ja terveystalvuelujärjestelmän uudistusta tuetaan alan henkilöstön osaamista kehittämällä. Työryhmän esitys tutkimukseen johtavan koulutuksen kehittämisestä julkistettiin. Hankkeessa tunnistettiin keskeiset osaamisalat, jotka olisi otettava huomioon tutkimukseen johtavan koulutuksen toteuttamisessa ja tehtiin ehdotuksia koulutuksen paremmasta hyödyntämisestä työelämässä. Raportissa ehdotetaan, että sosiaali- ja terveysalan korkeakoulututkimusten ja jatkuvan oppimisen rakenteen toimivuudesta tulisi toteuttaa laaja kokonaisarvio työelämän ja ministeriöiden yhteistyönä.</p> <p>Toteutetaan Tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) vision ja tiekartan toimenpiteitä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla.</p> <p>Tutkimus- ja innovaationeuvoston visio ja tiekartta vuodelta 2017 on yksi valmistelun lähtökohdista pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisen TKI-tiekartan laadinnassa. Tiekartan valmistelu on käynnistetty 2019 ja se valmistuu keväällä 2020. Tutkimus- ja innovaationeuvoston vision ja tiekartan toimenpiteitä on edistetty mm. perustamalla Suomen Akatemian Lippulaiva-ohjelma, uudistamalla kansallinen tutkimusinfrastruktuuristaregia sekä toimilla jatkuvaan oppimisen edistämiseksi sekä korkeakoulututkimuksen suorittaneiden osuuden kasvattamiseksi.</p>
--	--

	<p>Edistetään avoimuutta korkeakoulutuksen ja tieteen toimintatapa-</p> <p>avana.</p> <p>Avoimuuden toimintakulttuuriselvitys kartoitti tutkimustoimijoiden tilannetta avoimen tieteen ja tutkimuksen huomioidessa ja tukemisessa. Kypsyystasoselvitys tehtiin 65 organisaation osalta: korkeakoulut, tutkimuslaitokset, suurimmat ra-hoittajat, tiedeinstituutit sekä TSV, TENK, TJNK, Suomalainen Tiedeakatemia, Suomen Tiedeseura, Teknillisten Tieteiden Akatemia ja Svenska tekniska vetenskapsakademierna i Finland. Verrattuna vuoteen 2015 on korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa tapahtunut merkittävää avoimen toiminta-kulttuurin kypsyystason kehitystä. Verrattuna vuoteen 2015 on korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa tapahtunut merkittävää avoimuuden kypsyystason kehitystä.</p> <p>Avoimuutta on edistetty avoimet oppimateriaalit –hankkeen avulla. Korkeakoulutuksen kehittämishankkeissa luotiin ja tuotettiin useita avoimesti saatavilla olevia oppimateriaaleja ja oppiympäristöjä. Vuonna 2019 avattiin avointen oppimateriaalien edistämiseen liittyvä verkkopalvelu. Palveluun kootaan yhteen julkisella rahoituksella tuotettua oppimateriaalia. Palvelun avulla tuetaan opettajien, opettajankouluttajien ja opiskelijoiden osaamisen kehittämistä ja jatkuvaa oppimista.</p> <p>Jatketaan aktiivista infrastruktuuripolitiikan toteuttamista.</p> <p>Kansallisten tutkimusinfrastruktuurien strategia 2020–2030 laadittiin vuoden 2019 aikana. Tutkimuskäyttöön suunnattu huipuluokan EuroHPC-supertietokone päätettiin sijoittaa CSC:n datakeskukseen Kajaaniin. Euroopan komission päätöksellä perustettiin eurooppalaisen biologisen ja lääketieteellisen kuvantamisen tutkimusinfrastruktuuri (Euro-BioImaging ERIC), jonka päämaja tulee Suomeen.</p> <p>Tehdään näkyväksi korkeakoulutuksen ja tutkitun tiedon merkitystä ja vaikuttavuutta yhteiskunnassa.</p> <p>Käynnistettiin yhteistyössä Suomen Akatemian ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan kanssa Tutkitun tiedon vuosi 2021 -valmistelu. Tutkitun tiedon vuosi on laaja kansallinen kokonaisuus, jossa nostetaan esiin luotettavan tiedon merkitystä ja sen tuottajien sekä siihen liittyvien toimijoiden näkyvyyttä yhteiskunnassa. Päätettiin resursointi aktiviteetin valmistelua ja koordinaatiota vuosina 2020-2021.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi 2019 Tilannekuvaa korkeakoulutuksesta ja tutkimuksesta –raportin. Raportti on koottu keskeisiä tilastoja korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tilasta erityisesti korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030</p>
--	--

	<p>päätavoitteisiin – osaamistason nostoon ja tutkimusintensiteetin kasvattamiseen – liittyen. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-662-1</p> <p>Toteutetaan opettajankoulutuksen kehittämisohjelma vuoden 2019 aikana. Ohjelmalla vahvistetaan mm. opettajien pedagogista osaamista ja opettajien jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia.</p> <p>Opettajankoulutusfoorumi on edistänyt opettajankoulutuksen ja oppimisympäristöjen uudistamista ja vahvistanut opettajien osaamista opettajankoulutuksen kehittämisohjelman linjausten suunnassa. Kehittämisohjelmaa toteuttavissa verkostohankkeissa ovat olleet mukana kaikki opettajankoulutusta tarjoavat yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä noin 40 % Suomen kunnista. Laajat verkostohankkeet ovat tarjonneet opettajankoulutustehtävissä toimiville ja opettajille mahdollisuuden ammatillisen osaamisensa kehittämiseen ja mahdollistaneet sidosryhmien laajan osallistumisen. Foorumin vahvuutena on ollut uusien toimintamallien vakiinnuttaminen opettajankoulutuksen rakenteisiin. Opettajankoulutuksen kehittämishankkeissa on luotu uusia toimintamalleja muun muassa opettajankoulutuksen valintoihin, korkeakoulujen ja opetuksen järjestäjien yhteistyöhön opettajien uranaikaisen osaamisen kehittämisessä, digiosaamisen vahvistamiseen, oppimisen tukeen, kieli- ja kulttuuritietoisuuteen sekä johtamis- ja kehittämisosaamiseen. Opettajien vertaistukeen perustuvaa tutorointia ja alueellisia verkostoja vahvistettiin.</p> <p>Toteutetaan ammattikorkeakoulujen pääomittamiset ja perustetaan säätiö tukemaan tutkimuksen lippulaivatoimintaa ja huippututkimuksen public-private -toimintatapoja. Käynnistetään korkeakoulujen ja tiedelaitosten sopimuskauden 2021–2024 valmistelut. Kehitetään ohjausta vuorovaikutteiseksi.</p> <p>Valtio perusti Tutkimuksen lippulaivatoimintaa tukevan säätiön ja luovutti perustettavan säätiön peruspääomaksi vastikkeetta 60 miljoonan euron arvosta pörssiosakkeita ja säätiön muuksi pääomaksi 150 000 euroa säätiön toiminnan käynnistämiseksi. Säätiön tehtävänä on tukea yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimuksen lippulaivatoimintaa ja huippututkimuksen public-private -yhteyksien vahvistamista. Edellä mainittua tehtävää toteuttaessaan säätiön tavoitteena on vahvistaa koulutuksen ja tutkimuksen yhteyksiä elinkeinoelämään.</p> <p>Valtio pääomitti ammattikorkeakouluja 24 miljoonan euron vastinrahoituksella, Varainkeruutoimintaan liittyvä suhdetyö vahvistaa ammattikorkeakoulujen yhteiskuntasuhteita ja toiminnan vaikuttavuutta. Lahjoitusvarojen ja niiden tuottojen sekä valtion vastinrahoituksen tuottojen käyttö tukee osaltaan ammattikorkeakoulujen strategista johtamista.</p>
--	--

	<p>Sopimuskauden 2021–2024 valmistelu käynnistettiin ministeriön ja korkeakoulujen välillä. Ohjauksessa on korostunut keskinäinen vuorovaikutus ja avoin toimintatapa.</p> <p>Edistetään korkeakoulujen kansainvälisyyttä kansainvälistymisohjelman 2017-2025 mukaisesti.</p> <p>Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen linjauksia on toimeenpantu suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2019 korkeakoulutuksen ja tutkimuksen erityisasiantuntijoiden verkosto Team Finland Knowledge laajeni neljään maahan aikaisempien neljän maan lisäksi (Abu Dhabi, Buenos Aires, Moskova, New Delhi, Peking, Pretoria, Singapore, Washington). Linjausten muiden osioiden toimeenpanoa on seurattu korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä muiden toimijoiden verkostoista sekä eri ministeriöistä koostuvassa KV-foorumissa. Linjausten toimeenpano on kytketty muiden politiikka-prosesseihin, joissa käsitellään korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistymistä (maahan tulo, jääminen, jne.)</p> <p>Tarjotaan korkeakouluille johtamisen ja päätöksenteon tueksi ja muille tiedon tarvitsijoille tilastotietoa aiempaa monipuolisemmassa ja käyttäjäystävällisemmässä muodossa (Vipunen).</p> <p>Vipuseen on lisätty uusia raportteja mm. korkeakoulujen rahoitusmallin indikaattoreista ja raporteista on tehty visuaalisempia. Lisäksi Vipuseen on kirjoitettu useita blogikirjoituksia ajankohdaisista keskustelunaiheista.</p> <p>Valmistellaan ja toteutetaan Suomen EU-puheenjohtajuuskausi korkeakoulutuksen, tiedepolitiikan ja lukiokoulutuksen osalta. Osana EU-puheenjohtajuuskautta valmistellaan ja toteutetaan Bolognan prosessin puheenjohtajuuskausi. Lisäksi saatetaan loppuun vuoden 2018 lopussa käynnistynyt Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskausi. Osallistutaan kansainväliseen yhteistyöhön mukaan luettuna pohjoismainen yhteistyö.</p> <p>Suomi on ollut aktiivisesti mukana eurooppalaisen tutkimusalueen kansainvälisen foorumin toiminnassa osallistuen tiedediplomatian lisäämiseksi Euroopan tasolla ja kansallisesti, Kiina-toimissa Euroopan tasolla ja kansallisesti sekä osallistuen kansainvälisen TKI-yhteistyön kehittämiseen Euroopan tasolla.</p> <p>Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella EU:n neuvosto päätti yleisnäkemyksestään Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutista (EIT) asetuksen muutoksista.</p> <p>Osana Suomen EU neuvoston puheenjohtajuuskauden ohjelmaa järjestettiin korkeakoulutuksen pääjohtajien ja Euroopan tutkimusalueen ja innovoinnin komitean (ERAC) yhteinen kon-</p>
--	---

	<p>ferenssi, epävirallinen ministeri-illallinen eurooppalaiset korkeakoulut-aloitteesta sekä konferenssi tekoälyyn liittyvästä päätöksenteosta ja eettisistä kysymyksistä. Lisäksi järjestettiin Bolognan prosessin seurantaryhmän kokous Suomessa. Toutettiin Euroopan neuvoston puheenjohtajuuteen liittyvät tehtävät suunnitelman mukaisesti.</p>
Lukiokoulutuksen painopisteet	<p>Lukiolain ja asetusten toimeenpano sekä lukiouudistuksen tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jatketaan lukiokoulutuksen uudistuksen toimeenpanoa sekä hoidetaan lukiokoulutukseen liittyvät muut virkatehtävät. Lukiokoulutuksen rahoitusta koskevat asiat valmistellaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osaston kanssa. Tuetaan lukiokoulutuksen ja korkeakoulujen yhteistyön kehittämistä. <p>Lukiolaki (714/2018) ja siihen liittyvät asetukset tulivat voimaan 1.8.2019. Lukiouudistuksen toimeenpanoon kohdennettiin 10 miljoonaa euroa avustuksia, joilla tuettiin lukiokoulutuksen järjestäjien toimintakulttuurin uudistamista, uuden lukiolain tavoitteiden toteuttamista sekä lukion vuonna 2021 käyttöön otettavien opetussuunnitelmien valmistelua ja toimeenpanoa. Uudet lukion opetussuunnitelman perusteet hyväksyttiin 7.11.2019. Lisäksi pilotoitiin tutoropettajatoimintaa lukiokoulutuksessa.</p> <p>Lukioiden ja korkeakoulujen välisen yhteistyön tavoitteena on sujuvoittaa opiskelijoiden siirtymistä korkea-asteen opintoihin. Lukioiden ja korkeakoulujen välisen yhteistyön kehittämistä valmisteli työryhmä, jonka tehtävänä oli selvittää ja kuvata lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyön nykytilaa ja erilaisia toimintamalleja, määritellä yhteistyön tavoitteita sekä tehdä ehdotuksia yhteistyön kehittämiseksi ja valtakunnallisiksi toimintamalleiksi. Työryhmäraportti <i>Katse korkealle. Näkökulmia lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyöhön</i> julkistettiin 13.2.2019.</p> <p>Erillisselvityksenä tutkittiin opetus- ja kulttuuriministeriön aloitteesta TEAS-tutkimushankkeessa lukioiden korkeakoulu- ja työelämäyhteyksiä lukioiden opettajien ja rehtoreiden kokemana. Hanke jatkuu vuoden 2020 puolelle.</p> <p>Lukiokoulutukseen liittyvää tietoperustaa vahvistettiin toteuttamalla ensimmäinen lukiolaisbarometri, joka julkistettiin 28.11.2019. Barometrissa selvitettiin mm. lukiolaisten arkikäsitteitä, arvoja, opintokokemuksia, tulevaisuuden suunnitelmia, oppimisen digitalisaatiota, hyvinvointia ja vapaa-ajan käyttäytymistä.</p> <p>Lukiokoulutuksen rahoituksen uudistamisen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmistellaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osaston ja Opetushallituksen sekä sidosryhmien kanssa lukiokoulutuksen rahoituslainsäädännön uudistaminen.

	<p>Yhteistyössä mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osaston kanssa toteutetun lukiokoulutuksen rahoituksen uudistamista pohtineen työryhmän raportti julkaistiin 8.10.2019.</p> <p>Ylioppilastutkintolain toimeenpano ja ohjaus sekä ylioppilastutkinnon uudistamisen ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjataan ja tuetaan ylioppilastutkinnon toimeenpanoa sekä ylioppilastutkinnon uudistamista. <p>Eduskunta hyväksyi 12.4.2019 uuden ylioppilastutkintoa koskevan lain. Laki astui voimaan 1.8.2019.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi syksyllä nelivuotisen (2019-2022) ylioppilastutkinnon kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelman. Sen avulla opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa Ylioppilastutkintolautakuntaa tutkinnon kehittämistyössä, toimeenpanon tavoitteiden saavuttamisessa, keskeisissä toimenpiteissä ja mittareiden laadinnassa.</p>
--	---

Kulttuuri- ja taidepolitiikka

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
	<p>Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytyksiä parannetaan toimenpanemalla taiteilijan toimeentuloa ja työmarkkina-asemaa koskevia toimenpiteitä. Tuotannon ja jakelun muotoja monipuolistetaan kehittämällä luovien alojen erityispiirteet huomioivia ja luovan osaamisen hyödyntämiseen tähtäviä rahoitus- ja tukimahdollisuuksia yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taiteellisen työn edellytykset paranevat apurahaa saavien taiteilijoiden osalta, kun hallitusohjelman mukaisesti taiteilija-apurahan taso nousee v. 2020 noin 2000 euroon/kk. Apurahan taso oli pysynyt pitkään samalla tasolla ja heikentynyt ottaen huomioon yleinen kustannustason nousu. - Audiovisuaalisen kulttuurin keskus (AVEK) on tukenut luovien alojen toimijoita Digi-, CreaDemo ja CreMA-avustuksilla. Luovan osaamisen kehittämistä on vahvistettu Luovaa osaamista -ESR-toimenpidekokonaisuuden hankkeilla. - Uuden hallitusohjelman mukaiset luovien alojen kehittämistoimet on aloitettu yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vuosina 2018-2019 toteutettu matkailu 4.0 toimenpiteiden kokonaisuus vahvisti Suomen kulttuurimatkailua ja tuki matkailun kestävää kehittämistä. Hanke mahdollisti tapahtumamatkailun erityispiirteet huomioivan jakelumuotojen kehittämisen sekä maailmaperintökohteiden tuotteistuksen ja kestävä matkailun mitareiden työstämisen yhdessä Business Finland/Visit Finlandin Culture Finland –ohjelman kanssa. - Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksymällä tekijänoikeusdirektiivillä ja sen pohjalta valmisteltavalla kansallisella lainsäädännöllä pyritään vahvistamaan tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien korkeatasoista suojaa verkkoympäristössä sekä edistämään tekijänoikeuden kannalta toimivia ja oikeudenmukaisia markkinoita Euroopan unionin sisämarkkinoilla. <p>Osallisuutta ja osallistumista kulttuuriin lisätään kehittämällä ja monipuolistamalla taide-, kulttuuri- ja kirjastopalveluja eri väestöryhmien tarpeisiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuntien kulttuuritoimintalaki tuli voimaan 1.3.2019. Siinä ajantasaistettiin kuntien kulttuuritoiminnan tavoitteet ja tehtävät ja säädettiin mm. kuntien toimintaa tukevasta kehittämistehtävästä sekä tiedontuotannosta. Laki turvaa kulttuuripalvelujen saatavuutta koko maassa. Ensimmäiset kehittämistehtävät myönnettiin yhdelle valtakunnalliselle toimijalle ja viidelle alueelliselle toimijalle. - Yleisten kirjastojen toiminnan tasapuolista kehittämistä tuettiin valtakunnallista kehittämistehtävää ja alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen avulla. Myönnettiin lasten ja nuorten lukemista ja lukuaitoa edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallinen erityistehtävä Seinäjoen kaupunginkirjastolle 1.1.2020 alkaen. Erityistehtävällä vahvistetaan kaikkien yleisten kirjastojen toimintaedellytyksiä lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon edistämiseksi. - Yleisten kirjastojen digihanke käynnistyi. Kaksivuotisella hankkeella edistetään kansalaisten digitaalisen asioinnin, palvelun ja älylaitteiden käytön tukea vahvistamalla kirjastohenkilöstön digineuvontaosaamista ja digituen tarjoajien toimintaverkoston tuntemusta valtakunnallisesti ja paikallisesti. - Digitaalisin keinoin voidaan edistää kulttuuripalvelujen saatavuutta. Digitaalisuuden hyödyntämisestä kulttuurilaitoksissa valmistui selvitys, jonka tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa. Selvityksen mukaan erityi-
--	--

	<p>sesti yleisöjen osallistamisessa digitaalisuuden hyödyntäminen on vielä puutteellista, markkinoinnissa ja viestinnässä digitaalisuutta hyödynnetään aktiivisemmin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taiteen perusopetuksen saatavuus paranee, kun opetustuntikohtaiseen valtiosuuteen oikeuttavan luvan sai 13 uutta koulutuksen järjestäjää ja viiden koulutuksen järjestäjän aiempaa lupaa laajennettiin. Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaisen valtiosuuden piirissä olevien oppilaitosten verkosto laajeni edellisen kerran 10 vuotta sitten. Järjestämislupia myönnettiin nyt ensimmäistä kertaa myös mediataiteiden opetusta antaville koulutuksen järjestäjille. Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaisten valtiosuustuntien määrä nousee enintään 43 600 opetustuntia edellisuoteen verrattuna. Muiden kuin musiikin taiteenalojen kohdalla lisäys on lähes 30 prosenttia. - Vuosina 2015-2019 toteutettu kärkihanke lisäsi lasten taide- ja kulttuuriharrastamista koulupäivän yhteydessä tapahtuvana toimintana. Uuden hallitusohjelman linjauksen mukaan tavoitteena on taata jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieluisaan, maksuttoman harrastukseen koulupäivän yhteydessä. Työryhmä ryhtyi valmistelemaan uutta suomalaista harrastamisen turvaavaa mallia. - Medialukutaidon uudet linjaukset tuotettiin osana poikikihallinnollista mediapoliittista ohjelmaa, uutena kehittämiskohteena aikuisväestön medialukutaito. - Kulttuuri saatiin mukaan kuntien terveyttä ja hyvinvointia edistävän toiminnan seurantaindikaattoreihin, kun OKM ja THL toteuttivat tästä tiedonkeruun (ns. Kulttuurin TEA-viisari). Tiedonkeruu toteutetaan jatkossa joka toinen vuosi, jolloin seurantatietoa voidaan hyödyntää mm. informaatio- ja muussa ohjauksessa. - Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskuksen Cuporessa valmistuneen taide- ja kulttuurifestivaalien vaikuttavuus selvityksen mukaan festivaalit tuottavat tapahtumia alueille, joilla vastaavaa kulttuuritarjontaa ei olisi muuten. Festivaalituotannot edistävät kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta erilaisista taustoista tuleville väestöryhmille. <p>Kulttuurin perustaa ja elinvoimaa vahvistetaan toteuttamalla museoita koskevaa valtiosuusjärjestelmän uudistusta, toimeenpanemalla esittävän taiteen valtionavustusjärjestelmän uudistusta sekä valmistelemalla esittäviä taiteita koskevaa valtiosuusjärjestelmän uudistusta.</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Museoiden valtionosuusjärjestelmä uudistettiin hallituksen esityksen mukaisesti. Valtionosuusjärjestelmän piiriin tulee 124 museota. Valtakunnallisia vastuumuseoita on 17 ja alueellisia vastuumuseoita 31, jotka korvaavat maakunta- ja aluetaidemuseojärjestelmän sekä valtakunnallisen erikoismuseojärjestelmän. Museoiden valtionosuusuudistuksen toteuttamiseen osoitettu 4 miljoonan euron lisäys kohdennettiin pääosin alueellisten vastuumuseoiden toiminnan vahvistamiseen. Uudistuksen ja rahoituksen lisääntymisen vuoksi museoiden palvelut vahvistuvat ja ovat nykyistä kattavammin saatavilla koko maassa. - Esittävän taiteen osalta kokonaisuudistusta valmistettiin. Esittävän taiteen vapaan kentän rahoitusta uudistettiin jo nyt ja sen tukemiseen saadaan 4 milj. euroa lisää v. 2020 talousarviossa verrattuna vuoteen 2018. <p>Valmistellaan ja toteutetaan EU-puheenjohtajuuskausi kulttuuripolitiikkaa, audiovisuaalista kulttuuria ja tekijänoikeuspolitiikkaa koskevin osin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suomen EU-puheenjohtajakauden päätavoitteina kulttuuri- ja av-alalla olivat kestävä kehitys ja kilpailukyky. Suomen omien puheenjohtajuustavoitteiden lisäksi keskeinen prioriteetti oli Luova Eurooppa -ohjelmaehdotuksen trilogineuvotteluiden käynnistäminen ja edistäminen. Kaikkien tavoitteiden osalta saavutettiin edistystä. - Neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet EU:n jäsenvaltioiden hallitusten edustajat hyväksyivät pj-valtion laatiman resoluution kestävän kehityksen kulttuuriulottuvuudesta. - Luova Eurooppa -ohjelman neuvotteluissa saavutettiin yhteisymmärrys Euroopan parlamentin kanssa ohjelman yleisistä ja erityisistä tavoitteista sekä ohjelmasta rahoitettavista toimista. Ohjelman hallinnosta ja MFF-neuvotteluihin liittyvistä horisontaaleista asioista ei saatu yksimielisyyttä Suomen pj-kaudella. - Tekijänoikeuden infrastruktuurin kehittämistä koskevia teemoja käsiteltiin neuvoston henkisen omaisuuden työryhmässä pj-valtion laatimien taustaselvitysten pohjalta. Näihin kuuluvat teos- ja tekijätietojen ja metadatan käyttöä sekä laatua ja kaikkien luovien alojen käytäntöjen yhteensopivuutta varmistavat tekniset standardit. Tavoitteena on jatkaa keskustelua EU-tasolla ja pyrkiä valmistelemaan yhteiset minimikäytännöt, joilla edistetään EU:n luovien alojen kasvua ja parannetaan tekijöiden moraalisten ja taloudellisten oikeuksien toteutumista digitaalisessa ympäristössä.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Av-sektorilla painopisteenä oli eurooppalaisten av-, kulttuuri- ja luovien alojen strategisen merkityksen tunnustaminen osana Euroopan kestävästä kilpailukykyä. Esillä pidettiin erityisesti eurooppalaisen yhteistyön merkitystä uusien jakelualustojen aikakaudella sekä eurooppalaisia vahvuuksia, kuten sisältöjen diversiteettiä ja tasa-arvoa. Vaikuttamistyö huipentui kulttuuriministerineuvoston 21.11.2019 periaatekeskustelun pohjalta laadittuun yhteenvetoon, jonka loppupäätelmänä toivottiin EU:lta kattavampaa ja strategisempaa lähestymistapaa eurooppalaisten audiovisuaalisten ja luovien alojen sisällöntuotannon edellytysten kehittämiseen. Tammikuussa 2020 komissio informoi, että se käynnistää digitaalisen ajan av-politiikan toimintasuunnitelman valmistelun.
--	--

Nuoriso- ja liikuntapolitiikka

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
Opintotuki	<p>Valmistellaan koulutusjärjestelmien uudistumisesta aiheutuvia sekä hallitusohjelman edellyttämiä muutoksia opintotukeen ja koulumatkatukeen.</p> <p>1.1.2020 tuli voimaan hallitusohjelmaan liittyvä laki opintotukilain muuttamisesta (1213/2019), jonka mukaan 1.1.2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lasta huoltavan opiskelijan opintoraha nousee 25 eurolla kuukaudessa, - asumislisä on kaikilla ulkomailla ja Ahvenanmaalla opiskelevilla opiskelijoilla 210 euroa kuukaudessa, - opintorahat ja sen eri osat nousevat 1.8.2020 noin prosentin, kun opintorahan määrät sidotaan elinkustannuksia seuraavaan kansaneläkeindeksiin. <p>Vuonna 2019 annettiin myös hallituksen esitys 3/2019 opintotukilain muuttamisesta, johon perustuva laki (861/2019) tuli voimaan 1.8.2019. Sen mukaan opintotukioikeuden myöntämisen ehdot muussa kuin julkisen valvonnan alaisessa koulutuksessa muuttuvat siten, että opintotukioikeuden saamiseksi ei enää edellytetä, että koulutuksen järjestäjä on järjestänyt kyseistä koulutusta vähintään vuoden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - toisen asteen opintojen edistymisen seurantaan koskevaa säätelyä on tarpeen uudistaa ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen uudistuttua. - ammatillisen koulutuksen uudistuminen edellyttää joustavampia koulumatkatuen myöntämisehtoja

	<p>Kartoitettu muutostarpeet Kelan kanssa, mahdolliset muutokset säädöksiin viimeistään 2021.</p> <p>Osallistutaan sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen valmisteluun: kuinka erityisesti opintotuki, asumisen tuki ja muut nuorten etuudet ja niiden toimeenpano voivat muuttua sosiaaliturvan uudistuttua.</p> <p>TOIMI-hankkeen valmisteluun osallistuminen, johon liittyvä työryhmä kartoitti nuorille suunnattujen etuuksien kehittämistä.</p>
Liikunta	<p>Liikuntapoliittisen selonteon toimenpide-ehdotusten toteuttaminen hallitusneuvotteluissa sovittavalla tavalla.</p> <p>Hallitusohjelmassa kuvatut liikuntapoliittisen selonteon toimenpide ehdotukset on huomioitu valtion talousarvion mukaisesti. Seuratoiminnan kehittämistuen (4 milj.) avulla on lisätty lasten ja nuorten osallistumisen ja matalan kynnyksen harrastamisen mahdollisuuksia liikunta- ja urheiluseuroissa. Lisäksi on parannettu vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia erillisellä, 1 milj. kehittämisavustuksella. Valtakunnallisten Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -ohjelmien avulla on lisätty lasten ja nuorten sekä henkilöstön osaamista ja osallisuutta varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivien liikunnallistamiseksi.</p> <p>Seurataan maakunta- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen etenemistä liikuntalain näkökulmasta, sekä osallistutaan alueuudistukseen liittyvän Valtion lupa- ja valvontaviraston toimeenpanon valmisteluun.</p> <p>Maakunta- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistus, sekä Valtion lupa- ja valvontaviraston toimeenpano kaatuivat Sipilän hallituksen eroamiseen.</p> <p>Jatketaan valtionavustusjärjestelmän kehittämistä ja uudistamista.</p> <p>Uusi valtionavustusjärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön asteittain vuodesta 2021 lähtien. Vuoden 2019 tavoitteena on ollut selkeyttää ja yksinkertaistaa avustuskriteereitä ja luoda järjestelmään läpinäkyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä, jonka perusteella järjestöillä voisi olla alustava tieto avustustasosta useammaksi vuodeksi kerrallaan. Tällä vähennetään hallintotyötä ja mahdollistetaan järjestöille pitkäjänteinen kehitystyö. Lisäksi avustusjärjestelmää kehitetään entistä enemmän yleisavustuspainotteisemmaksi. Nykyistä järjestöryhmittelyä selkiytetään siten, että sen avulla liikuntaa edistävien järjestöjen toiminnan laajuutta, laatua ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta voidaan arvioida entistä paremmin suhteessa niiden varsinaiseen perustointiin.</p>

	<p>Jatketaan tiedolla johtamisen kokonaisuuden kehittämistä liikunnan vastuualueen sekä liikunnan vastuualueen kumppaneiden tarpeisiin.</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriön strategisena tavoitteena on päätöksenteon perustaminen yhä vahvemmin tutkittuun tietoon. Ministeriö tuki liikunnan tiedolla johtamista avustamalla liikuntatieteellisiä tutkimushankkeita 2,45 miljoonalla eurolla, liikuntatieteellisiä yhteisöjä 3,5 miljoonalla eurolla sekä tiedolla johtamisen hankkeita ja selvityksiä 1,4 miljoonalla eurolla. Näitä ovat esimerkiksi Liitu- lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen - tutkimuksen rahoittaminen sekä kunnan kartta, fyysisen suorituskyvyn väestötutkimus sekä liikuntapaikkarakentamisen tutkimus ja kehittämistoiminta.</p>
<p>Nuoriso</p>	<p>Valmistellaan valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma vuosille 2020–2023.</p> <p>Käynnistettiin valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman valmistelu ministeriöiden välisessä virkamiestyöryhmässä. Ohjelman valmistelun yhteydessä kuultiin nuoria Humanistisen ammattikorkeakoulun toimesta tehdyissä fokusryhmähaastatteluisissa. Valtioneuvosto hyväksyi ohjelman 19.12.2019. Ohjelma sisältää hallituskauden nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet, Suomen tavoitteet nuorisoalan kansainväliselle ja eurooppalaiselle yhteistyölle sekä nuorisotyön ja -toiminnan tukemisen linjaukset ja painopisteet nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle.</p> <p>Seurataan ja selvitetään maakunta- sekä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevien uudistusten vaikutuksia nuorisotyön kanssa tehtävään yhteistyöhön.</p> <p>Osallistuttiin ao. verkostoihin (OKMn sisäinen valmistelu, Nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaa –kärkihanke, Nuorisotakuun neuvottelukunta ja Ohjaamojen yhteistyöryhmät) ja lainsäädännön valmisteluun ennen uudistusten kariutumista maaliskuussa.</p> <p>Kehitetään kansallista ja eurooppalaista nuorisotoimialan tutkimusta, tiedontuotantoa ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa.</p> <p>Asetettiin aluehallinnon käyttöön määräraha tiedontuotannon perus- ja kehittämistehtävään. Ohjattiin aluehallinnon tiedontuotannosta vastaavaa ryhmää. Alueellisissa koulutustilaisuuksissa kannustettiin kuntia ja muita toimijoita tuottamaan ja hyödyntämään olemassa olevaa tietoa.</p> <p>Valmistellaan ja toteutetaan EU:n puheenjohtajuuskausi nuoriso- ja liikuntapolitiikan osalta.</p> <p>Toteutettiin EU-puheenjohtajuuskauden ohjelman mukaiset nuoriso- ja liikuntapoliittiset toimenpiteet.</p>

Hallintoyksikkö

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
	<p>Tuetaan VN:n yhteisen VAHVA-järjestelmän käyttöönottoa sekä siihen liittyvää muutosjohtamista ja tietoaineiston migraatiota.</p> <p>Valmistelu on edennyt suunnitellulla tavalla. VNK on vastannut hankkeen etenemisestä ja aikataulusta.</p> <p>Valmistellaan ja toteutetaan Meritullinkatu 1:tä ja Meritullinkatu 10:ä koskeva toimitilahankkeen suunnitteluvaihe yhteistyössä VNK:n ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa.</p> <p>Valmistelu on peruskorjausratkaisun jälkeen edennyt suunnitellulla tavalla. VNK ja Senaatti-kiinteistöt vastaavat hankkeen etenemisestä ja aikataulusta.</p> <p>Kehitetään SALAMA-järjestelmää asiakaslähtöisesti. Valmistaudutaan järjestelmän elinkaaren jatkamiseen vuodesta 2020 eteenpäin.</p> <p>SALAMA-järjestelmän kehittämistä on jatkettu painottuen erityisesti asiointipalveluun. On tehty selvitys elinkaaren jatkamisen edellytyksistä.</p> <p>Osallistutaan valtionavustusten digitalisointihankkeeseen (DIVA).</p> <p>Hankkeeseen on osallistuttu merkittäväällä työpanoksella. Hanke siirtyi keväällä VM:n johdettavaksi.</p> <p>Toteutetaan Valtion hankintojen digitalisointia koskevan kehittämishankkeen (HANDI-hanke) edellyttämät toimenpiteet opetus- ja kulttuuriministeriössä yhteistyössä talousyksikön kanssa.</p> <p>HANDI on otettu käyttöön suunnitellulla tavalla.</p>

Talousyksikkö

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
	<p>Rahoituksen suunnittelu- ja toimeenpanoprosessin uudistamistyön jatkaminen ja koordinointi osana rahoituksen yhteistyöryhmän toimintasuunnitelman toteuttamista.</p> <p>JTS- ja talousarvioesitysten valmistelun ja valtionosuusjärjestelmäprosessin koordinointi ja kehittäminen sekä taloutta ja rahoitusjärjestelmiä koskevan asiantuntemuksen ja palvelukyvyyn varmistaminen erityisesti hallituskauden vaihdoksen yhteydessä.</p> <p>Taloushallinnon ja laskentatoimen prosessien laadun ja palvelukyvyyn varmistaminen, yhteistyön toteuttaminen taloushallinnon palvelukeskuksen ja tilintarkastajien suuntiin, Handi-järjestelmän käyttöönoton koordinointi.</p> <p>Valtionavustusten taloustarkastuksen toteuttaminen sekä valvontatoiminnan menetelmien ja organisoinnin kehittäminen sisältäen koko toimialan valtionavustusten tarkastustoiminnan.</p> <p>Toimialan rahoituksen suunnittelu- ja toimeenpanoprosessin koordinaatio on uudistettu vahvemmin osaksi rahoituksen yhteistyöryhmän toimintaa ja kehittämishankkeiden toteuttamista. JTS- ja talousarvio-ohjeistukset samoin kuin valmistelun periaatteet on sovittu ennakkolisesti rahoituksen yhteistyöryhmässä. Toimintatapa on yhtenäistännyt ministeriön sisäisiä prosesseja ja määrärahatarpeen arvioinnin perusteita sekä lisännyt rahoituksen asiantuntijoiden osaamista ministeriön rahoituksen kokonaisuudesta.</p> <p>Julkisen talouden suunnitelma sekä varsinainen talousarvioesitys ja lisätalousarvioesitykset on valmisteltu laadukkaasti ja aikataulussa. Kehittämishankkeiden taloudellisten vaikutusten ja määrärahatarpeiden osalta on tuotettu tietoa poliittisen päätöksenteon edellyttämällä tavalla erityisesti hallituksen vaihdoksen yhteydessä.</p> <p>Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusjärjestelmän toimeenpanoprosessi on toteutettu yhteistyössä osastojen ja Opetushallituksen kanssa. Valtionosuusjärjestelmän tietojärjestelmän uudistamistyötä jatkettiin projektisuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Handi-järjestelmän käyttöönotto on toteutettu onnistuneesti. Ministeriön sekä kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen käyt-</p>

	<p>töönottoa koordinoitiin ja valmisteltiin suunnitteleamalla ja toteuttamalla toimintamallin muutos sekä osaamisen varmistavat koulutukset.</p> <p>Toimialan valvonta- ja tarkastustyön kehittämistä on jatkettu.</p> <p>Valtionavustuslain sekä uudistettujen ehtojen ja rajoitusten tulkintojen yhdenmukaisuus varmistettiin.</p> <p>Rahapelitoiminnan tuottokehityksen seurantajärjestelmää edelleen kehitettiin.</p>
--	---

Kansainvälisten asiain sihteeristö

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
<i>EU-yhteistyö</i>	<p>EU-yhteistyössä painopisteinä ovat EU:n strategiseen ohjelmaan (2019-) ja tulevan komission työohjelmaan vaikuttaminen sekä valmistautuminen vuoden 2019 jälkipuoliskon EU-puheenjohtajuuskauteen ja sen onnistuneeseen toteutukseen.</p> <p>Vuonna 2019 valmistauduttiin ja toteutettiin Suomen EU-puheenjohtajakausi. Muussa EU-yhteistyössä on osallistuttu tulevan rahoituskehyskauden ohjelmaneuvotteluihin, brexit-valmisteluihin ja seuraavan komission työohjelman valmisteluun.</p>
<i>Monenkeskinen yhteistyö</i>	<p>Jatketaan määrätietoista vaikuttamista Unescon hallintoneuvostossa (2017–2021) ihmisoikeuksien, tasa-arvon, kansalaisyhteiskunnan aseman sekä demokraattisten arvojen puolustamiseksi ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän edistämiseksi. Erityisesti huomioidaan muutosprosessi sekä seuraavan ohjelma- ja budjettikauden ja keskipitkän aikavälin strategian valmistelu.</p> <p>Osallistuttiin Unescon hallintoneuvoistuntoihin ja yleiskokouksen 40. istuntoon Suomen valtuuskunnassa sekä niitä valmistelleisiin kokouksiin yhteistyössä ulkoministeriön kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriö koordinoi Suomen kantoja hallinnon alan asiantuntijoita kuullen ja järjesti hallintoneuvostoistuntoja valmistelevat sekä istuntojen aikaiset koordinoivat pohjoismaiset kokoukset. Toimintavuotta leimasi Unescon seuraavan keskipitkän aikavälin ohjelman (2021-2029) suunnittelun aloittaminen, jossa Suomi ja moni muu maa korosti YK:n Agenda 2030 tavoitteiden täyttämiseen huomioon ottamista. Suomi jatkoi Unesco-työssä menestyksellisesti erottautumista osaavana, ratkaisuhakuisena ja erityisesti ihmisoikeuksia, tasa-arvoa sekä kansalaisyhteiskunnan osallistamista korostavana maana tilanteessa, jossa kansainvälisessä toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä hallintoneuvoston kokoonpano asettivat haasteita mainittujen teemojen käsittelyn osalta. Suomi sai runsaasti kiitosta vahvasta otteestaan monilta mailta. Opetus- ja kulttuuriministeriö tuki lisäksi Suomen pysyvää Unesco-edustusta Suomen EU-puheenjohtajakauden työssä.</p>

	<p>Huolehditaan ministeriön toiminnan johdonmukaisuudesta ja strategisesta kokonaiskuvasta Unescon hallintoneuvostojäsenyyden, Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskauden (marraskuusta 2018 toukokuuhun 2019) ja EU-puheenjohtajakauden (heinä-joulukuu 2019) aikana.</p> <p>Asiasisältöjen valmistelussa otettiin huomioon muun muassa poikkileikkaavat ja toisiinsa kytkeytyneet teemat. Huolehdittiin Suomen kantojen johdonmukaisuudesta noudattamalla niin opetus- ja kulttuuriministeriön, ulkoasiainhallinnon, muun valti-onhallinnon sekä kulloinkin voimassa olleen hallitusohjelman strategisia linjauksia sekä tavoitteita. Suomen viesti eri foorumeilla oli tämän johdosta yhtenäinen, kuten ihmisoikeuksien, koulutuksen, tieteen ja tutkimuksen, kulttuurisen moninaisuuden, ilmaisunvapauden ja Agenda 2030:n toteuttamisen painoituksissa.</p>
<p><i>Työnjako ja yhteistyö kansainvälisissä asioissa</i></p>	<p>Yhteisen vaikuttavuuden parantamiseksi ministeriön ja Opetushallituksen välistä kansainvälisen toiminnan (ml. maakuvatyö ja koulutusvientit) työnjakoa ja yhteistyötä kehitetään tarvittavin toimin.</p> <p>Koulutusviennin kasvua edistävän Education Finland ohjelmakautta jatkettiin Opetushallituksen yhteydessä. Opetushallituksen ja ministeriön välistä työnjakoa on selkiytetty mm. maakuvatyössä ja globaalissa vaikuttamisessa. Ministeriön ja Opetushallituksen kansainvälisen koordinaation johto ovat käyneet säännöllistä strategista keskustelua.</p> <p>Keväällä 2019 perustettiin Oppiva Invest Oy rahoittamaan ammattiosaamisen oppimiskäytäntöjen kehittämistä sekä kotimaassa että kansainvälisesti.</p>

Viestintäyksikkö

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
	<p>Suunnitellaan ja toteutetaan nykyisen hallituskauden tuloksiin ja uuteen hallitusohjelmaan liittyvää viestintää yhteistyössä osastojen ja muiden hankkeisiin osallistuvien ministeriöiden asiantuntijoiden ja viestijöiden kanssa (Sipilän hallituksen kärkihankkeiden tulosten viestintä, uuden hallitusohjelman ja sen hankkeiden viestinnän suunnittelu ja toteutus). Jatketaan muiden keskeisten hankkeiden viestintää (esim. lapsistrategia, lukio-uudistus, lukuliike)</p> <p>Sipilän hallituksen loppukaudella viestinnässä painoutuivat hallituksen kärkihankkeiden tulokset, lapsistrategiaa valmisteleva työ sekä korkeakouluvision jatkoaskeleet.</p>

	<p>Uuden hallituksen ohjelman sisältöä esiteltiin ministereiden kirjastokiertueella, jolla haluttiin uudella tavalla tukea vuorovaikutusta ja kansalaiskeskustelua hallitusohjelman tavoitteista ja painotuksista.</p> <p>Marinin hallitusohjelman tärkeimmät hankkeet on tunnistettu ja niiden viestintää on suunniteltu ja alettu toteuttaa.</p> <p>Suunnitellaan ja toteutetaan EU-puheenjohtajakauden viestintää yhteistyössä osastojen ja yksiköiden sekä valtioneuvoston viestinnän ja EU toimielimien kanssa.</p> <p>EU-puheenjohtajuuskauden viestintä suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä osastojen ja yksiköiden kanssa. Koulutusneuvoston kokouksista ja niissä käsitellyistä asioista viestittiin monipuolisesti ja visuaalisesti. Viestinnässä kiinnitettiin erityisesti huomiota siihen, että koulutusneuvostojen merkitys avautuisi kanaviamme seuraaville.</p> <p>Tuetaan viestinnällä vuonna 2019 järjestettävien tapahtumien näkyvyyttä ja vaikuttavuutta (ISTP2019, SuomiAreena, Kiina talviurheilun teemamaana). Viestitään julkistettavista PISA-tuloksista.</p> <p>Viestinnällä on tuettu SuomiAreenan, ISTP2019 ja Kiina talviurheilun teemamaana -tapahtumien näkyvyyttä eri kanavissa. Erityisesti panostettiin kansainvälisen opetusministereiden ja opettajajärjestöjen ISTP huippukokouksen viestintään, jonka mediajärjestelyistä ja -viestinnästä, visuaalisesta ilmeestä sekä verkkosivuista ministeriö vastasi.</p> <p>Tuetaan viestinnällä sitoutumista OKM:n uuteen strategiaan ja edistetään sen mukaisia toimintatapoja (vuorovaikutus ml. some). Uudistetaan ministeriön esittelyaineisto ja ppt-pohjat uutta strategiaa vastaavaksi.</p> <p>Ministeriön uusi strategia valmisteltiin henkilöstöä ja sidosryhmiä osallistaen. Viestintä oli tässä tiiviisti mukana. Strategiasta tuotettiin sitä tukevia viestintäaineistoja. Strategian mukaisia toimintatapoja - avoimesti, vastuullisesti ja luottamusta rakentaen - on lisätty mm. asioiden valmistelussa ja kannustettu vuorovaikutukseen viestinnällä. Ministeriön esittelyaineiston uudistaminen siirtyi vuodelle 2020, koska ministeriön tunnus päätettiin uusia.</p> <p>Otetaan käyttöön virtuaalinen työpöytä Kampus, asianhallintajärjestelmä Vahva sekä niihin liittyvät uudet työn tekemisen tavat ministeriössä. Koordinoidaan Kampuksen ja sisällöntuotantoa ministeriössä. Huolehditaan Kampuksen ja Vahvan käyttöönottoon liittyvästä muutosviestinnästä.</p>
--	--

	<p>Kampus otettiin käyttöön keväällä 2019 ja Vahva alkuvuodesta 2020. Kampuksen sisällöt tuotettiin yhdessä osastojen ja yksiköiden kanssa viestinnän koordinoimana. Viestintä on tukenut hankkeiden muutosviestintää voimakkaasti. Muutosviestintä ja uusien toimintatapojen juurruttaminen jatkuu vuoden 2020 puolella molempien hankkeiden osalta.</p>
--	---

3 Vaikuttavuus

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
<p>Digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuudet on hyödynnetty oppimisessa ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä osallisuuden tukemisessa. Oppimisympäristöjä on modernisoitu.</p>	<p>Avointen oppimateriaalien materiaalipankin toteutus aloitettiin vuonna 2019 ja julkaistaan tuotantoon helmikuussa 2020. Avointen oppimateriaalien käytön tukemisella edistetään digitaalisten materiaalien käyttöastetta sekä laatua ja löydettävyyttä.</p> <p>Opettajien digiosaamista selvitettiin Valtioneuvoston kanslian tammikuussa 2019 julkaistussa ”Digiajan peruskoulu” -selvityksessä. Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön taidoissa heikkojen osajien osuus on alustavien tutkimustulosten perusteella puolittunut vuodesta 2016. Oppilaiden taidot ovat pysyneet samoina.</p> <p>Uuden hallituskauden aikana valmisteltiin Uudet lukutaidot -kehittämishankkeita, joka kehittää oppilaiden digitaalisten taitojen tason parantamiseen kohdennettuja opetuskäytäntöjä. Keväällä 2019 viimeinen eli matematiikan ylioppilastutkiminto toteutettiin sähköisesti.</p> <p>Toisen asteen oppimateriaalikustannusten alentamiseen tähänneet pilottihankkeet saatettiin päätökseen vuonna 2019.</p> <p>Vuosina 2017 ja 2018 myönnettiin erityisavustuksia kolmevuotisiin korkeakoulutuksen kehittämishankkeisiin. Hankkeet ovat olleet käynnissä vuonna 2019 ja osa päättyi vuoden 2019 lopussa. Hankkeissa on tuettu sekä korkeakoulusektoreja palvelevia että alakohtaista kehittämistä. Alakohtaisissa hankkeissa tuetaan joustavaa opiskelua muun muassa erilaisten digitaalisten oppimiskokonaisuuksien ja oppimisympäristöjen avulla. Lisäksi hankkeissa tuetaan opiskelijoiden työelämäyhteyksien ja -taitojen kehittämistä. Kolme hanketta keskittyy opiskelijajavaliintojen kehittämiseen ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa. Kokonaisuus sisältää myös opiskelijoiden hyvinvointiin ja korkeakoulupedagogiikan kehittämiseen liittyviä hankkeita. Hankkeissa tuetaan joustavaa opiskelua ja uusia digitaalisia ratkaisuja esimerkiksi oppimisanalytiikkaa hyödyntäen. Hankkeet ovat lisänneet korkeakoulujen yhteistyötä merkittävästi, sähköistäneet oppimisympäristöjä ja tuoneet opiskelijoiden hyödynnettäväksi koulutustarjontaa laajasti eri korkeakouluista.</p>

<p>Lasten ja nuorten osallisuutta on vahvistettu. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt ja koulutuksen keskeyttäneiden määrä on laskenut.</p>	<p>Toisen asteen yhteishaussa hakematta jätti vajaa 3 % (v. 2018 n. 4 %) perusopetuksen 9. luokan keväällä päättäneistä eli hie- man vähemmän, kuin edellisenä vuonna. Hakeneista ilman koulutuspaikkaa jäi alle prosentti ja lisäksi saamansa koulutus- paikan vastaanottamatta jätti noin 4 % perusopetuksen päättä- neistä hakijoista. Nämä osuudet olivat liki edellisen vuoden ta- soa.</p> <p>Lukiokoulutuksen keskeyttäminen on pysynyt alhaisena. Luku- vuonna 2016–2017 lukiokoulutuksen keskeytti 3,1 % opiskeli- joista, joista 1,5 % vaihtoi koulutussektoria ja 1,6 % lopetti ko- konaan opiskelun tutkintoon johtavassa koulutuksessa.</p> <p>Ammatillisessa koulutuksessa lukuvuonna 2016–2017 tutkinto- koulutuksen keskeytti 6,7 % opiskelijoista. Keskeyttämisaste on ollut samaa tasoa lukuvuodesta 2013–2014 lukien. Näissä tilastoissa ei vielä näy ammatillisen koulutuksen reformin vai- kutukset keskeyttämiseen.</p> <p>Ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelijavuosien määrä kasvoi noin 7 % edellisvuodesta. Val- mentavalla koulutuksella on edesautettu opiskelussa tarvitta- vien valmiuksien hankkimista, tutkintokoulutukseen siirtymistä ja koulutuksen läpäisyn vahvistamista.</p> <p>Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien osallisuutta on li- säksi vahvistettu opiskelijavalinnoissa jatkuvan haun kehittämi- sellä, jokaiselle opiskelijalle laadittavalla henkilökohtaisella osaamisen kehittämissuunnitelmalla sekä koulutuksen järjestä- jän yhteisöllisyyttä edistävällä opiskeluhuollolla ja opiskelukun- tatoiminnalla. Lisäksi ammatillisen koulutuksen järjestäjille jaet- tiin ensimmäistä kertaa rahoitusta opiskelijapalautteen perus- teella.</p> <p>Kouluterveyskyselyn (2019) mukaan yli puolet perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä nuorista ja noin kolme neljästä perus- opetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvistä lapsista ja toisella asteella opiskelevista nuorista kertoi pitävänsä koulunkäynnistä.</p> <p>Marinin hallitusohjelman mukaisesti hallitus laatii vuoden 2020 loppuun mennessä osaamisen ja oppimisen tiekartan (koulu- tuspoliittinen selonteko) vuodelle 2030, jossa etsitään yhteiset pitkän aikavälin keinot Suomen koulutus- ja osaamistason nos- tamiseksi, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppi- miserojen kaventamiseksi. Hallitus ryhtyy sen pohjalta tarvitta- viin toimenpiteisiin. Lisäksi käynnistetään perusopetuksen</p>
---	---

	<p>laatu- ja tasa-arvo-ohjelma oppimistulosten parantamiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Varmistetaan tasavertaiset mahdollisuudet yksilöllisillä oppimispoluilla, positiivisen diskriminaation rahoituksella, joustavammalla opetuksella ja riittävällä tuella. Varmistetaan, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Lisäksi vahvistetaan ohjausta ja opiskeluhoitoa palveluita sekä peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta.</p> <p>Osana OKM:n tavoiteohjaamaa nuorisoalan osaamiskeskustointia 2018-2019 on laadittu kuntien viranhaltijoiden käyttöön laatukriteerit, joiden avulla voidaan arvioida ja kehittää nuorten osallisuutta kunnissa: https://nuoretjaosallisuus.fi/</p> <p>Nuorisotakuun toimeenpanoon liittyvä nuorten työpajatoiminnan opinnollistamishanke päättyi vuoden 2019 lopulla. Hankkeessa tunnistettiin oppimisympäristöt 30 työpajaorganisaation osalta, mallinnettiin tukipalveluja ja sitoutettiin työpajoja ja koulutuksen järjestäjiä yhteistyöhön.</p> <p>Korkeakoulutuksessa opintoprosesseja on kehitetty sekä opinto-ohjausta on parannettu. Korkeakoulutuksen keskeyttäneiden määrä on hiukan vähentynyt.</p>
<p>Koulutuksen ja työelämän välinen vuorovaikutus on lisääntynyt. Korkeakoulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä on vahvistettu innovaatioiden kaupallistamiseksi.</p>	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriön koordinoimassa TEAS-tutkimushankkeessa tutkittiin lukioiden korkeakoulu- ja työelämäyhteistyä lukioiden opiskelijoiden, opettajien ja rehtoreiden kokeamana. Hanke päättyy tammikuussa 2020.</p> <p>Vuonna 2019 toteutettiin ammatillisen koulutuksen pilotteja, joilla vastattiin työvoiman saatavuusongelmiin lyhytkestoisilla tutkinnon osia tai niitä pienempiä osakokonaisuuksia sisältävillä koulutuksilla. Pilotteja kohdennettiin osaajapulasta kärsiville palvelu- ja teollisuusaloille ja niitä toteutettiin yhteistyössä työnantajien kanssa.</p> <p>Työvoimakoulutuksena toteutettavien koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa tehtiin yhteistyötä työ- ja elinkeinotoimiston sekä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>Ammatillisessa koulutuksessa laadittiin yhdenmukaiset toiminta- ja palveluprosessit työelämän ja koulutuksen järjestäjän kumppanuuteen.</p> <p>Valtio perusti Tutkimuksen lippulaivatoimintaa tukevan säätiön ja luovutti perustettavan säätiön peruspääomaksi vastikkeetta</p>

	<p>60 miljoonan euron arvosta pörssiosakkeita ja säätiön muuksi pääomaksi 150 000 euroa säätiön toiminnan käynnistämiseksi. Säätiön tehtävänä on tukea yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimuksen lippulaivatoimintaa ja huippututkimuksen public-private –yhteyksien vahvistamista. Edellä mainittua tehtävää toteuttaessaan säätiön tavoitteena on vahvistaa koulutuksen ja tutkimuksen yhteyksiä elinkeinoelämään.</p>
<p>Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat vahvistuneet. Tutkimuksen infrastruktuurit tutkimuksen edellytyksinä on otettu huomioon.</p>	<p>Suomen Akatemia valitsi lippulaivaohjelmaan neljä uutta suomalaisen tutkimuksen huippua (Digitaalisen yksilöllistetyn syöpälääketieteen osaamiskeskus; Eriarvoistumisen, interventioiden ja hyvinvointiyhteiskunnan tutkimuksen lippulaiva; Fotonikan tutkimuksen ja innovaatioiden lippulaiva; Suomen Tekoälykeskus). Tieteellisen tutkimuksen laadun ohella lippulaivoissa yhdistyvät vahva yhteistyö elinkeinoelämän ja muun yhteiskunnan kanssa.</p> <p>Kansallisten tutkimusinfrastruktuurien strategia 2020-2030 laadittiin vuoden 2019 aikana. Tutkimuskäyttöön suunnattu huippuluokan EuroHPC-supertietokone päätettiin sijoittaa CSC:n datakeskukseen Kajaaniin. Euroopan komission päätöksellä perustettiin eurooppalaisen biologisen ja lääketieteellisen kuvantamisen tutkimusinfrastruktuuri (Euro-BiImaging ERIC), jonka päämaja tulee Suomeen.</p>
<p>Taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta on parannettu.</p>	<p>1.3.2019 voimaan tullut uusi kuntien kulttuuritoimintalaki turvaa edellytykset alueellisesti tasa-arvoisten kulttuuripalvelujen järjestämiselle. Lakiin sisältyy mahdollisuus tukea kuntia valtakunnallisilla ja alueellisilla kehittämistehtävillä, joista tehtiin ensimmäiset päätökset. Vastaavaa toimintaa kirjastojen osalta toteutettiin v. 2017 kirjastolakiin perustuvien valtakunnallisten ja alueellisten kehittämiskirjastojen toimin. Lasten ja nuorten kulttuurin harrastamista tuettiin koulupäivän yhteydessä tapahtuvalla toiminnalla ja käynnistämällä uuden suomalaisen harrastusmallin luomiseen tähtäävät toimet. Taiteen perusopetuksen saatavuus parani. Ks. tarkemmin kohta Tuloksellisuus/Taide- ja kulttuuripolitiikka.</p>
<p>Kansainvälisyys on lisääntynyt. Koulutusviennin esteet on purettu.</p>	<p>Lukiouudistuksen toimeenpanoon kohdennettiin erityisavustuksia, joilla tuettiin lukiokoulutuksen järjestäjien toimintakulttuurin uudistamista, uuden lukiolain tavoitteiden toteuttamista sekä lukion vuonna 2021 käyttöön otettavien opetussuunnitelmien valmistelua ja toimeenpanoa. Yhtenä uutena ja vahvana painopistealueena on, että jokaisen lukiokoulutuksen järjestäjän on taattava kansainvälinen kokemus opiskelijoille heidän opintojensa aikana.</p> <p>Ammatillisen koulutuksen osalta koulutusviennin esteitä purettiin uudistetussa lainsäädännössä, joka tuli voimaan 1.1.2018. Tutkintovientiä koskevat koulutusvientikokeilut käynnistyivät vuonna 2017 ja päättyivät vuonna 2020. Kokeilussa mukana</p>

	<p>olevat koulutuksen järjestäjät ovat tehneet ehdotuksia säädösten muuttamiseksi, jotta tutkintoviennin esteitä voitaisiin edelleen poistaa. Ehdotuksia on tarkoitus viedä eteenpäin sitten, kun lakia ammatillisesta koulutuksesta muutoinkin muutetaan.</p> <p>Läsnäoloa maailmalla vahvistettiin rekrytoimalla neljä uutta Team Finland Knowledge -asiantuntijaa. Kehityskysymyksissä yhteistyötä on vahvistettu ulkoministeriön ja alan toimijoiden kanssa. Unescon hallintoneuvoston jäsenenä Suomi sai runsaasti kiitosta vahvasta otteestaan monilta mailta.</p> <p>Ammattikorkeakoululain ja yliopistolain muutokset (1368/2018 ja 1367/2018) mahdollistavat korkeakoulututkintoon johtavaan tilauskoulutukseen osallistumisen myös EU- ja ETA-maiden kansalaisille, tulivat voimaan vuoden 2019 alusta lukien. Korkeakoulujen lukuvuosimaksujen käyttöönottoa seurataan ja arvioidaan vuoden 2020 loppuun saakka OKM:n asettamassa työryhmässä.</p> <p>Kansainvälisyyden edistämisen tavoitetaso ja sitä mittaavat indikaattorit kuten hakijamäärät ja kv-opiskelijamäärä on työtetty yhteistyössä korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa tukemaan korkeakoulujen omia kansainvälistymisen linjauksia.</p>
<p>Yhteiskunnan avoimuus, yhteenkuuluvuus ja luottamus ovat vahvistuneet. Vihapuheeseen ja rasismiin on puututtu ennalta ehkäisevästi ja osallisuutta edistävin toimin.</p>	<p>Toimiin, joilla ehkäistään lasten ja nuorten houkuttelua ja hyväksikäyttöä monimediaalisessa maailmassa myönnettiin erityisavustuksina 1 000 000 euroa.</p> <p>Erityisavustusta tuli käyttää toimintatapojen kehittämiseen, joilla lapsia ja nuoria ohjataan ja opetetaan toimimaan nykyistä tiedostavammin sosiaalisessa mediassa, ymmärtämään oikeuksiaan ja vaikutusmahdollisuuksiaan houkuttelutilanteissa sekä käyttämään ja tutkimaan erilaisia tieto- ja viestintäteknologioita sekä palveluiden käyttösääntöjä ja yksityisyysasetuksia.</p> <p>Valtionavustusta myönnettiin kahdeksalle opetuksen järjestäjälle sillä perusteella, että heidän esittämät toimenpiteet olivat valtakunnallisesti hyödynnettävissä. Avustusta haettiin kaikkiaan 1 709 817 euroa ja hakijoita oli 12. Avustus koskee vuosia 2019–2022.</p>
<p>Maahanmuuttajien integroituminen yhteiskuntaan on vahvistunut. Maahanmuuttajien koulutuspolut ja työllistyminen on nopeutunut.</p>	<p>Lukiokoulutukseen osallistuvien maahanmuuttajien määrä kasvaa hitaasti. Äidinkielen mukaan tarkasteltuna maahanmuuttajataustaisia lukiokoulutuksen opiskelijoita on hieman yli 6 000.</p> <p>Ammatillisessa koulutuksessa äidinkielen mukaan tarkasteltuna maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden koulutukseen osallistuminen kasvoi yli 15 % edelliseen vuoteen verrattuna (v. 2019 n. 24 800 opiskelijavuotta, kun v. 2018 opiskelijavuotta oli n. 21 500).</p>

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman sittemmin pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman (Neuvottelutulos hallitusohjelmasta 3.6.2019) mukaan ”toteutetaan täysipäiväinen kokoaikainen subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus”.

Varhaiskasvatuslakia muutettiin lailla 1395/2019 (voimaan 1.8.2020) siten, että varhaiskasvatusoikeuden rajaus 20 tuntiin poistettiin. Lainmuutoksen jälkeen kaikilla lapsilla on yhtäläinen oikeus varhaiskasvatukseen eikä vanhempien tai muiden huoltajien työssäkäynti enää vaikuta lapsen varhaiskasvatusoikeuden laajuuteen. Muutoksella vahvistetaan lasten ja perheiden yhdenvertaisuutta

Varhaiskasvatuksen laatua on parannettu myös toteuttamalla nykyisen hallitusohjelman kirjaus lapsiryhmän koon pienentämisestä. Vuoden 2020 elokuun alusta lähtien päiväkodeissa kolme vuotta täyttäneiden kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osalta lasten ja kasvatushenkilöstön määrä muuttuu siten, että yhtä kasvattajaa kohden voi olla seitsemän lasta nykyisen kahdeksan lapsen sijasta. Näin kasvattajilla on paremmat edellytykset vastata lasten yksilöllisiin tarpeisiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti nopeasti kasvaneen turvapaikanhakijamäärän vuoksi 5.11.2015 ohjausryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ja sovittaa yhteen turvapaikanhakijatilanteesta ja kasvavasta maahanmuutosta aiheutuvat ministeriön ja hallinnonalan lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteet.

Ohjausryhmä julkaisi väliraporttinsa Maahanmuuttajien koulutuspolut ja integrointi – kipupisteet ja toimenpide-esitykset helmikuussa 2016 (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja2016:1) sekä loppuraporttinsa Maahanmuuttajien koulutuspolut ja integrointi. Kipupisteet ja toimenpide-esitykset II helmikuussa 2017 (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:5).

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen nimitti 9.4.2018 jatkotyöryhmän, jonka tehtävänä on ollut seurata maahanmuuttajien koulutusta ja kotoutumista koskevien uudistusten etenemistä toimialalla ja tehdä ehdotukset tarvittavista uusista toimenpiteistä. Tämä julkaisu on jatkotyöryhmän loppuraportti, joka sisältää aiemmissa esitettyjen toimenpiteiden tilannekatsauksen sekä 40 uutta esitystä.

Eduskunta myönsi toisessa lisätalousarviossa 2018 2 milj. euroa maahanmuuttajien, erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien pakolaistaustaisten naisten yhteiskunta- ja työelämä-orientaatiota vahvistaviin suomen tai ruotsin kielen ja luku- ja kirjoitustaidon koulutuksiin. Tämä avasi koulutusmahdollisuuden kohderyhmälle, joka aikaisemmin oli ollut vailla mahdollisuutta matalan kynnyksen kielikoulutukseen. Avustuksella rahoitetaan koulutushankkeita, joiden toteutusaika on vuodet 2019–2020.

Koulujen monet kielet ja uskonnot -hanke on Valtioneuvoston rahoittama ja Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekunnassa vuonna 2019 toteutettu tutkimushanke, jossa on tuotettu monipuolista tutkimustietoa vähemmistöäidinkielten ja -uskontojen sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksen tilanteesta, resursseista ja tulevaisuuden tarpeista eri koulutusasteilla. Hankkeen tarkoituksena on auttaa päättäjiä ja koulutuksen suunnittelijoita resursoimaan oikein ja toimimaan konkreettisesti maahanmuuttajien paremman integraation hyväksi.

Maahanmuuttajataustaisten korkeakouluopiskelijoiden koulutuspolkuja ja työllistymistä edistävää vastuukorkeakoulutoimintaa tuetaan startegiarahoituksella ja erillisillä hankerahoituksilla rahoittamalla maahanmuuton vastuukorkeakoulutoiminnalla (SIMHE – supporting immigrants in higher education in Finland). Kahdeksan maahanmuuton vastuukorkeakoulua toimii valtakunnallisesti ja kukin oman profiilinsa mukaisesti tarkoituksenaan helpottaa maahanmuuttajataustaisten osallistumista korkeakoulutukseen.

Vuoden 2019 huhtikuussa OKM myönsi kahdeksalle korkeakoululle 2,57 miljoonaa erityisavustuksia korkeakoulutettujen maahanmuuttajien kouluttamiseen ja ohjaukseen. Rahoitettavilla hankkeilla vahvistetaan, laajennetaan ja edelleen kehitetään maahanmuuton vastuukorkeakoulutoimintaa ja maahanmuuttajien polkuja korkeakoulutukseen ja työelämään.

Maahanmuuttajataustaisia ja muita kansainvälisiä osaajia integroidaan suomalaiseen työelämään TEM-OKM -yhteisvetoisessa Talent Boost- hankkeessa.

Kulttuurin toimialaa koskien valmisteltiin työryhmän asettamista käsittelemään kulttuuriseen moninaisuuteen ja maahanmuuttoon liittyviä kysymyksiä kulttuuripolitiikassa.

<p>Kansalaisten hyvinvointia ja terveyttä on edistetty sekä eriarvoisuus on vähentynyt.</p>	<p>Opintotuki</p> <p>Annettiin hallituksen esitys 33/2019, johon perustuva laki opintotukilain muuttamisesta 1213/2019 tuli voimaan 1.1.2020. Sen perusteella lasta huoltavan opiskelijan opintoraha nousee hallitusohjelman edellyttämällä tavalla 25 eurolla, asumislisä on kaikilla ulkomailta ja Ahvenanmaalla opiskelevilla opiskelijoilla 210 euroa kuukaudessa ja lisäksi opintorahat ja sen eri osat nousevat 1.8.2020 noin prosenttiin, kun opintorahan määrät sidotaan elinkustannuksia seuraavaan kansaneläkeindeksiin.</p> <p>1.8. 2019 tulivat voimaan seuraavat toisen asteen opintotukea parantavat muutokset:</p> <p>lukiokoulutuksen lukuvuoden tukiaika pitenee yhdellä kuukaudella</p> <p>lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen pienituloisen perheen opiskelijalle (alle 20-vuotias) voidaan myöntää oppimateriaalilisää (46,80 /kk)</p> <p>vanhempien tulojen vähentävästä vaikutuksesta opintorahan perusmäärään ja asumislisään luovuttiin alle 18-vuotiaiden muualla kuin vanhempansa luona asuvien toisen asteen opiskelijoiden osalta.</p> <p>Lisäksi vanhempien tulokäsitemuutos 1.1.2019 siten, että huomioon otetaan opiskelijan vanhempien tuloveroissa tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen sijaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot. Samalla vanhempien tulorajat nousivat noin viidellä prosentilla, jotta tarveharkinta ei kiristy. Myös opiskelijan tulokäsitemuutos siten, että verovapaita apurahoja ei enää oteta huomioon tulona opintotuksessa.</p> <p>Kulttuurin kannalta ks. kohta Taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta on parannettu.</p>
<p>Digitalisaatiota on hyödynnetty.</p>	<p>Koko ylioppilastutkinto suoritetaan kevään 2019 jälkeen sähköisesti.</p> <p>Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön tiedontuotannon menetelmiä on automatisoitu Koski- ja Vardahankkeiden myötä. Vapaan sivistystyön osalta tunnistetun osaamisen saattaminen osaksi Koski-tietovarantoa aloitettiin ja työryhmän muistio valmistui vuoden 2019 lopussa. Muistion pohjalta digitalisoidaan osa vapaan sivistystyön kautta hankittuun osaamiseen tunnustamista.</p>

	<p>OKSA-sanasto on viety osaksi VM:n ylläpitämää yhteentoimivuuden välineistöä. Toimenpide mahdollistaa käsitelmärittelijien koneluettavaa hyödyntämistä digitalisaation edistämässä. Digitaalisen kulttuuriperintö Finna-palvelun hyödynnettävyys ja käyttö lisääntyivät edelleen: aineistoa palveluun tarjoavien kirjastojen, arkistojen ja museoiden määrä lisääntyi 369:een (edellisenä vuonna 344), haettavissa olevan aineiston määrä 16,5 miljoonaan (15,3), verkossa saatavilla olevat aineistot 2,1 miljoonaan (1,9) ja verkkokäynnit 43 miljoonaan (31,3). Digitaalisuuden hyödyntämisestä kulttuurilaitoksissa valmistui selvitys, jonka tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa.</p>
<p>Palveluja on kehitetty asiakaslähteiseksi ja niitä koskeva palvelulupaus on annettu.</p>	<p>Digitaalisten palveluiden osalta on kehitetty digipalvelulain edellyttämää saavutettavuutta sekä tietosuojasetuksen mukaisia kansalaisten katselunäkymiä.</p>
<p>Kokeilukulttuuri on otettu käyttöön.</p>	<p>Prosenttiperiaatteen laajentamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintoihin toteutettiin päättyneellä hallituskaudella kokeilukulttuurin mukaista toimintaa, josta valmistui arviointiraportti. Rahapelitoiminnan voittovaroista toteutettiin kehittämis- ja kokeiluhankehaku, jonka teema liittyi kulttuurin perustan ja jatkuvuuden vahvistamiseen.</p>
<p>Johtamista ja toimeenpanoa on parannettu.</p>	<p>Johtamisen kehittäminen oli osa ministeriön normaalia toimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmisteltiin Osaava-järjestelmän käyttöönottoa. Johtamisen mittari (VMBaron johtajuusindeksi) otettiin konsernitavoitteeksi kaikkien virastojen tulossopimukseen 2020-2023. Systemaattista johtamisen kehittämishanketta tai vastaava ei ollut ministeriössä käynnissä. Johtamiseen kiinnitetään jatkossa huomiota osana ministeriön strategista henkilöstösuunnittelua.</p>
<p>Työhyvinvointia on parannettu ja osaamista on kehitetty.</p>	<p>KTPO on kertomusvuonna toteuttanut Kaiku-hankkeen työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Hankkeessa on kartoitettu työhyvinvointiin, toiminnan organisointiin sekä johtamiseen liittyviä kehittämistarpeita sekä toteutettu ja suunniteltu kehittämistoimenpiteitä. Osasto toteutti joulukuussa oman seurantakyselyn hankkeen tulosten vaikuttavuudesta. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin KTPO:n kehittämispäivillä.</p>
<p>Toiminta on tuloksellista, taloudellista ja tehokasta ottaen huomioon valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot.</p>	<p>Valmistelutyön tehokkuutta ja taloudellisuutta on kehitetty lisäämällä resurssien joustavaa käyttöä mm. osana yhteistyöryhmien toimintaa. Riittävän osaamisresurssin varmistamiseksi ministeriön toimintamenojen seuranta- ja suunnittelujärjestelmää on edelleen kehitetty.</p>

4 Toiminnallinen tehokkuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan taloudellisuuden ja tehokkuuden seuranta perustuu sisäisen laskennan tuottamiin tietoihin toimintayksiköiden ja toimintaprosessien kustannuksista. Tiedot tuotetaan palkkojen osalta Kiekun ajanhallinnan työaikailmoitusten perusteella. Prosesseille kohdennetaan noin 97 % opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan kustannuksista. Kustannuksiin sisältyy kaikki opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnasta aiheutuvat kustannukset riippumatta siitä, miltä talousarvion momentilta ne on rahoitettu.

4.1 Toiminnan tuottavuus

Toiminnan tuottavuutta on arvioitu tarkastelemalla henkilötöyvuosia toimintoittain. Opetus- ja kulttuuriministeriön henkilötöyvuosien määrä laski -1 % vuodesta 2018 huolimatta EU-puheenjohtajuuskaudesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön työajankäyttö ja kustannukset prosesseittain vuosina 2017 - 2019

	2017	2018	2019	Muutos	2017	2018	2019	Muutos
	HTV	HTV	HTV	%	1000	1000	1000	%
Prosessit ¹	HTV	HTV	HTV	18/19	euroa	euroa	euroa	18/19
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	43,7	47,5	45,4	-4,5 %	10 002	11 779	11 922	1,2 %
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	17,4	16,1	15,4	-3,9 %	1 307	1 273	1 441	13,2 %
Ohjaus ja toiminta- ja taloussuunnittelu	36,7	33,4	31,8	-4,7 %	3 280	3 198	3 808	19,1 %
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	20,0	16,7	16,2	-3,1 %	17 325	18 244	19 852	¹ 8,8 %
EU- ja kansainväliset asiat	21,4	18,7	25,3	35,4 %	3 134	2 987	4 797	60,6 %
Sisäinen hallinto	57,1	55,6	60,8	9,3 %	5 466	5 300	6 459	21,9 %
Palkallinen poissaolo	50,6	64,4	55,1	-14,5 %	3 699	4 617	4 353	-5,7 %
YHTEENSÄ	246,9	252,4	250,0	-1,0 %	44 213	47 399	52 631	11,0 %
Prosesseille kohdistamattomat kustannukset					3 221	1 203	891	² -25,9 %
Opintotuen muutoksenhakulautakunta					642	614	605	-1,4 %
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ					48 076	49 216	54 127	10,0 %

Opetus- ja kulttuuriministeriölle kohdistettu osuus VNHY:n toimintamenojen kustannuksista oli 6 606 023 euroa vuonna 2019 (ei sisälly taulukkoon)

¹ Sisältää KTPO:n ostamia atk:n käyttöpalveluja ja tietotekniikan asiantuntijapalveluja
v. 2019 18 138
v. 2018 17 221
v. 2017 16 000

2 Sisältää vuoden 2019 osalta poistot ja muut kohdistamattomat kustannukset, joista poistojen osuus on 88 654 euroa

4.2 Toiminnan taloudellisuus

Toiminnan taloudellisuutta arvioidaan tarkastelemalla toiminnan kuluja menolajeittain. Ministeriön kuluista 60 % on palvelujen ostoja ja 35 % on henkilöstökuluja. Kulut kasvoivat kertomusvuonna 10 % edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävä osa kulutason noususta johtuu EU-puheenjohtajuuskaudesta aiheutuneista palveluostojen sekä henkilöstökulujen kasvusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan kulut menolajeittain vuosina 2017 - 2019

Menolaji	2017 1000 euroa	2018 1000 euroa	2019 1000 euroa	Muutos 18/19	
				1000 euroa	%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	78	91	82	-9	-10,2 %
Henkilöstökulut	17 093	17 901	19 171	1 271	7,1 %
Vuokrat	162	198	402	204	102,9 %
Palvelujen ostot	27 012	29 308	32 583	3 275	11,2 %
Muut kulut	1 162	1 447	1 800	354	24,4 %
Poistot	2 569	271	89	-182	-67,3 %
Yhteensä	48 076	49 216	54 127	4 911	10,0 %

Opetus- ja kulttuuriministeriölle kohdistettu osuus VNHY:n toimintamenojen kustannuksista oli 6 606 023 euroa vuonna 2019

(ei sisälly taulukkoon)

4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Opetus- ja kulttuuriministeriössä ei ole asetettu maksullista toimintaa koskevia tulosta-voitteita.

Valtiokonttorin määräyksen mukaan kirjanpitoyksikön tulee esittää yksittäisen osa-alueen kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessa, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa. Vuonna 2019 maksuperustelain mukaiset julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot olivat 95 445 euroa, liiketaloudellisten suoritteiden tuotot 68 280 euroa ja yhteisrahoitteisten suoritteiden tuotot 383 341 euroa.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 Ministeriön suoritteiden määrät

Esitettävät määrälliset tiedot eivät kuvaa opetus- ja kulttuuriministeriössä käsiteltyjen asioiden laajuutta, laatua tai vaikeusastetta.

OKM:ssä käsitellyt 2013–2019 avatut asiat

	Avattu	Välitoimet	Vireillä	Päätetty	Käsittelyaika keskiarvo vrk
Vuosi 2013	10 524	1 208	3 797	6 727	66
Vuosi 2014	11 161		3 435	7 726	
Vuosi 2015	9 182	1 118	2 937	6 245	60
Vuosi 2016	7 659	1 634	5 043	2 616	69
Vuosi 2017	7 694	2 000	2 321	5 373	75
Vuosi 2018	6524	2577	2352	4172	52
Vuosi 2019	6396	3380	1504	4892	63

Lähde: SALAMA-asianhallintajärjestelmä

Hallituksen esitykset, VN:n ja OKM:n asetukset 2013–2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hallituksen esitykset*	19	34	27	22	27	21	14
Valtioneuvoston asetukset*	21	32	25	22	22	19	19
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetukset**	11	11	18	17	11	17	7
Yhteensä	51	77	70	61	60	57	40

*) Lähde: PTJ

**) Lähde Salama-asianhallintajärjestelmä

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat toimielimet 2013–2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Säädösvalmisteluhanke	14	77	74	31	54	55	48
Johtokunta	3	2	2	2	-	3	3
Johtoryhmä	0	1	0	2	-	1	-
Koordinaatioryhmä	0	0	1	2	3	1	-
Lautakunta	4	3	2	3	2	3	1
Neuvottelukunta	2	3	6	3	6	5	5
Ohjausryhmä	2	13	8	7	12	6	4

Yhteistyöryhmä	2	7	2	3	8	3	4
Toimikunta*	32	2	6	2	1	2	2
Selvityshenkilö	1	4	7	7	5	4	3
Työryhmä	15	21	11	25	13	15	11
Muut	3	14	14	13	15	18	19
Neuvostot	2	2	3	2	-	3	3
Toimielimet yhteensä	80	149	136	102	119	119	84

* koulutustoimikunnat asetettu kahdesti

Lähde: Salama-asianhallintajärjestelmä

Viestinnän tunnuslukuja 2016–2019

	2016	2017	2018	2019
Mediaviestintä/ uutistoiminta				
Tiedotteet suomeksi	219	226	208	168
ruotsiksi	111	143	132	98
englanniksi	23	37	24	30
muilla kielillä		1		
Mediakatsaus	verkkomedian seuranta laajassa käytössä, räätälöinti ja reaaliaikainen seuranta tarpeen mukaan some-seuranta, tweetdeck	verkkomedian seuranta laajassa käytössä, räätälöinti ja reaaliaikainen seuranta tarpeen mukaan some-seuranta, tweetdeck	verkkomedian seuranta laajassa käytössä, räätälöinti ja reaaliaikainen seuranta tarpeen mukaan, some-seuranta	verkkomedian seuranta laajassa käytössä, räätälöinti ja reaaliaikainen seuranta tarpeen mukaan, some-seuranta
Www-palvelu				
Sivuhakuja	2,3 milj. 1,1 milj. vierailijaa	Verkkosivuuudistuksen vuoksi kattavaa analytiikkaa ei ole saatavilla	Verkkosivu-uudistuksen vuoksi kattavaa analytiikkaa ei ole saatavilla.	2,1 milj. 830 000 vierailijaa (kävijätiedot ajalta maaliskuusta joulukuuta 2019)
Sivuston laatu				83,3/100 (lähde: Siteimprove)
Verkkouutiset	su 81 ru 30 en 13 yhteensä 81	yhteensä 66	suomeksi 62 ruotsiksi 15 englanniksi 1 yhteensä 78	suomeksi 91 ruotsiksi 22 englanniksi 8 yhteensä 121
Palautteet verkkosivuilta		415	246	273
Seuraajat sosiaalisessa mediassa				
Twitter	10 100	13 300	16 700	21 817

Facebook, Instagram ja YouTube		Facebook 2131 Instagram 1039 Youtube 153	Facebook 2813 Instagram 1317 Youtube 327	Facebook 3795 Instagram 1986 YouTube 521
Julkaisutoiminta				
Julkaisusarjojen julkaisut /VNHY ja ISBN-numeroidut esitteet	36	54	58	65

5.2 Kirjanpitoyksikköön kuuluvien muiden virastojen tuloksellisuus ja suoritteiden määrät

5.2.1 Kotimaisten kielten keskus

Toiminnallinen tehokkuus

Kotuksen toiminnan keskeisiä tavoitteita on julkaista verkossa kielitietoa mahdollisimman laajalle yleisölle. Verkossa julkaistaan niin sanakirjoja, kielenhuollon ja kielenkäytön oppaita kuin yleistä kielitietoa ja ohjeita. Kotus tarjoaa verkossa myös digitoituja kieliaineistoja kansalaisten ja tutkijoiden käyttöön. Julkaisujen lisäksi Kotuksen keskeinen työmuoto on erilaiset asiantuntijatehtävät.

Toiminnallista tuloksellisuutta seurataan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tulos-sopimuksessa sovitulla indikaattoreilla. Työajan kohdentaminen indikaattoreille on tehty Kieku-järjestelmässä.

Toiminnan tuottavuus

Seuraavissa taulukoissa esitetään ministeriön kanssa sovituin indikaattorein eri tulos-alueiden toteumat ja tavoitteet vuonna 2019, niiden vertailu sekä kahden aikaisemman vuoden toteumat. Lisäksi vuotta 2019 verrataan vuoteen 2018.

Kotus saavutti tavoitteet vuonna 2019 varsin hyvin.

Seurantakohde: Julkaisut

Julkaisut	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuman ja tavoitteen ero 2019	Vertailu vuoteen 2018
Julkaisut, kpl	206	193	196			3
Julkaisut, sivua	3 939	4 019	4 521	3 500	1 021	502
Henkilötyövuodet	17,37	13,22	14,01			0,79
Julkaisut kpl/htv	12	15	14			-1
Julkaisut sivua/htv	227	304	323	294	29	19

Edellisvuosien tapaan julkaisujen laskennallisen sivumäärän tavoite ylitettiin. Kotus tuottaa monentyyppisiä julkaisuja. Valtaosa sivumäärästä koostuu verkossa julkaistuista yleistajuisista asiantuntijateksteistä, joita ovat mm. kielenhuollon tiedotuslehtien artikkelit ja verkkojulkaisuina ilmestyneet asiantuntijakatsaukset. Kappalemäärällisesti eniten julkaistiin lyhyitä ajankohtaissisältöjä, koosteita ja uutisia, joiden osuus julkaisujen kokonaissivumäärästä on noin kymmenes. Ajankohtaissisältöjä julkaistaan osittain myös video- ja äänimuodossa ja Kotuksen verkkosivujen lisäksi myös ulkopuolisissa kanavissa ja sosiaalisessa mediassa. Julkaisujen kokonaismäärästä noin neljännes on Kotuksen asiantuntijatyönä laadittuja, muualla julkaistuja tieteellisiä artikkeleita ja toimitteita. Mukana julkaisujen kokonaismäärässä on myös Kotuksen asiantuntijoiden muualla julkaistuja tekstejä sekä Kotuksen julkaisemia, ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä laadittuja julkaisuja.

Seurantakohde: Esitelmät ja asiantuntijatehtävät

Esitelmät ja asiantuntijatehtävät	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuman ja tavoitteen ero 2019	Vertailu vuoteen 2018
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	552	529	488	400	88	-41
Henkilötyövuodet	13,16	11,88	11,64			-0,24
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl/htv	42	45	42	30	12	-3

Asiantuntijatehtäviin luetaan erilaiset asiantuntijalausunnat ja -selvitykset, esiintymiset mediassa sekä osallistuminen kotimaisten ja kansainvälisten työryhmien ja lautakuntien työhön. Kotus panostaa vahvasti kielitiedon ja tutkimustulosten välittämiseen eri

yhteyksissä, niin tieteellisissä konferensseissa kuin laajalle kuulijakunnalle tarkoitetuissa seminaareissa ja tapaamisissa. Suhteet mediaan ovat tiiviit, ja Kotuksen asiantuntemusta käyttävät ahkerasti hyväkseen printtimedia, verkkolehdet ja radio. Esitelmiä ja asiantuntijatehtäviä koskevat määrälliset tavoitteet ylitettiin.

Seurantakohde: Kielenkäytön opetus

Kielenkäytön opetus	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuman ja tavoitteen ero 2019	Vertailu vuoteen 2018
Kielenkäytön opetus, tuntia	766	1 151	1 490	850	640	339
Henkilötyövuodet	4,66	4,19	7,31			3,12
Kielenkäytön opetus, tuntia/htv	164	275	204	223	-19	-71

Kielenkäytön opetuksen tuntimäärätavoite ylitettiin. Eniten tavoitteen ylittymiseen vaikutti vuoden 2018 tapaan se, että Yle tilasi tähän indikaattoriin laskettavaa kielenhuoltopalvelua edelleen moninkertaisen tuntimäärän aiempiin vuosiin verrattuna. Lisäksi tuntitavoitteen saavuttamisessa auttoi vuonna 2018 eOppivassa julkaistu, suosittu Hyvä virkakieli -verkkokurssi, jonka käyttö kasvoi entisestään ja joka innosti tilaamaan myös maksullista koulutusta.

Kielenkäytön opetukseen suunnattiin myös selvästi enemmän henkilötyövuosia kuin edellisinä vuosina. Nämä henkilötyövuodet käytettiin kuitenkin ministeriön erillisrahoitusta saavaan Hyvän virkakielen verkko-opiskelumateriaali -hankkeeseen, jonka tuotokset näkyvät tuloksissa vasta tulevana vuosina. Siksi opetustuntien määrä henkilötyövuotta kohden jäi tavoitetta pienemmäksi.

Seurantakohde: Kielineuvonta

Kielineuvonta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuman ja tavoitteen ero 2019	Vertailu vuoteen 2018
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	6 540	7 060	8 881	6 000	2 881	1 821
Henkilötyövuodet	3,03	3,25	2,87			-0,38
Kielineuvonta, vastauksia, kpl/htv	2158	2172	3094	2190	904	922

Kielineuvonnan vastauksia annettiin huomattavasti enemmän kuin oli asetettu tavoitteeksi. Vastausten määrä osoittaa, että edelleen on tarvetta myös henkilökohtaiselle palvelulle, joka tukee ja täydentää *Kielitoimiston ohjepankkia*, *Ordförrådetia* ja muita verkossa julkaistuja neuvonta-aineistoja. Rungas viidesosa vastauksista annettiin ruotsin kielen neuvonnassa. Suomen kielen vastausten määrää lisäsi se, että edellisenä vuonna kokeiltua uutta neuvontapalvelua, kieli- ja nimeuvontaa verkkolomakkeella, tarjottiin nyt ensimmäistä kertaa koko vuoden. Indikaattorilukua kasvatti merkittävästi myös se, että maksullisena palveluna tarkistettujen paikannimien määrä yli kaksinkertaistui edellisestä vuodesta ja muodosti luvusta lähes kolmanneksen.

Seurantakohde: Sähköiset aineistot

Sähköiset aineistot	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuman ja tavoitteen ero 2019	Vertailu vuoteen 2018
Sähköiset aineistot*	185 088	190 713	192 779	195 000	- 2 221	2 066
Henkilötyövuodet	8,86	7,49	5,53			-1,96
Sähköiset aineistot, yksikkö/htv	20 890	25 462	34 861	24 266	10 595	9 399

Kotus on digitoinut paperiarkistojensa ja äänitearkistonsa kieliaineistoja erittäin suuria määriä. Digitoitujen aineistojen käytettävyyttä kehitetään edelleen mahdollisuuksien mukaan. Tehtävässä on onnistuttu, mutta määrällinen tavoite on alitettu Kotuksen kiristyneen taloustilanteen takia. Tilanne on kriittinen etenkin aineistotyössä. Vuonna 2020 on päätetty luopua sähköisten aineistojen indikaattorista, koska Kotuksen nykyisessä toiminnassa on mahdollista tehdä digitointia vain erillisrahoitettujen hankkeiden turvin. Sähköisten aineistojen indikaattori on kuvannut erityyppisiä aineistojen jalostusasteita, ja siihen on sisällynyt sekä manuaalisten aineistojen digitointia että niiden jalostamista toimitetuiksi kokonaisuuksiksi. Kotuksen asiantuntijatyön tuloksena syntyvä aineistojen jalostustyö näkyy vuodesta 2020 alkaen uusitussa julkaisuindikaattorissa mm. arkistoaineistoihin pohjaavina digitaalisina sanakirjoina.

Seurantakohde: Sanakirjat

Sanakirjat	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019	Toteuman ja tavoitteen ero 2019	Vertailu vuoteen 2018
Sana-artikkeleita, kpl	59 920	44 282	59 177	22 000	37 177	14 895
Henkilötyövuodet	30,05	37,96	34,56			-3,40

Sana-artikkeleita, kpl/htv	1 994	1 167	1 712	733	979	545
-----------------------------------	-------	-------	-------	-----	-----	-----

Kotus tuottaa verkkoon kansalaisten käyttöön sähköisiä sanakirjoja. Verkossa ovat kokonaan luettavissa Kielitoimiston sanakirja, Karjalan kielen sanakirja, Finlandssvensk ordbok, Suomalais-ruotsalainen suursanakirja ja virolais-suomalainen sanakirja. Historiallisista murre- ja vanhan kirjakielen sanakirjoista on verkossa käytettävissä merkittävä osa. Suomi-somali-sanakirjasta on käytettävissä aakkosväli a–t, Suomi-kurmandži-sanakirjasta aakkosväli a–s. Kesken oleviin sanakirjoihin julkaistaan vuosittain lisää sana-artikkeleita. Sanakirja-artikkelien määrä ylitti vuodelle 2019 asetetun tavoitteen. Eniten tavoitteen ylittymiseen vaikutti se, että noin 40 000 hakuosan virolais-suomalainen sanakirja julkaistiin vuoden 2018 sijasta vuoden 2019 tammikuussa.

Seurantakohde: Asiakastytyväisyys

Kotuksen tulossopimuksessa on ollut vuodesta 2017 käytössä indikaattori asiakastytyväisyydestä. Loppuvuodesta 2019 verkkosivuilla toteutetun asiakaskyselyn kokonaistulos oli 3,5 asteikolla 1–4 (muunnettuna asteikolle 1–5 tulos on 4,4).

Toiminnan taloudellisuus

Tuotosten ja kustannusten vuosittainen vaihtelu on odotuksenmukaista. Vuodet eivät ole tuotoksiltaan samanlaisia, vaikka toiminnan painopisteet eivät merkittävästi muuttuisi, koska työntekijöiden työaika kohdentuu eri vuosina hieman eri kohteisiin.

Toiminnan taloudellisuus indikaattoreittain

Julkaisut	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Vertailu vuoteen 2018
Julkaisut kpl	206	193	196	3
Julkaisut sivua	3 939	4 019	4 521	502
Kustannukset	1 141 913	913 813	901 846	-11 967
Euroa/julkaisu, kpl	5 543,27	4 734,78	4 601,25	-133,53
Euroa/julkaisu, sivua	289,90	227,37	199,48	-27,89
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Vertailu vuoteen 2018
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	552	529	488	-41
Kustannukset	863 053	841 016	816 990	-24 026
Euroa/kpl	1 563,50	1 589,82	1 674,16	84,34

Kielenkäytön opetus	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Vertailu vuoteen 2018
Kielenkäytön opetus, tuntia	766	1151	1490	339
Kustannukset	152 524	131 943	255 123	123 180
Kielenkäytön opetus, euroa/tunti	199,12	114,63	171,22	56,59
Kielineuvonta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Vertailu vuoteen 2018
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	6 540	7 060	8 881	1821
Kustannukset	159 257	188 191	184 994	-3 197
Kielineuvonta, vastauksia, euroa/kpl	24,35	26,66	20,83	-5,83
Sähköiset aineistot	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Vertailu vuoteen 2018
Sähköiset aineistot*	185 088	190 713	192 779	2 066
Kustannukset	834 356	482 830	475 375	-7 455
Sähköiset aineistot, euroa/yksikkö	4,51	2,53	2,47	-0,07
Sanakirjat	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Vertailu vuoteen 2018
Sana-artikkeleita, kpl	59 920	44 282	59 177	14 895
Kustannukset	2 104 766	2 476 695	2 301 026	-175 669
Sana-artikkeleita, euroa/kpl	35,13	55,93	38,88	-17,05

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Kotimaisten kielten keskuksen henkilöstön määrä on laskenut vuoden 2017 80:stä vuonna 2019 76:een. Määräaikaisissa työsuhteissa oli projektityöntekijöitä ja korkeakouluharjoittelijoita. Henkilöstön keski-ikä oli korkeahko, 50,3 vuotta, kun se valtiolla keskimäärin on 45,9 vuotta, ja yli 55-vuotiaita oli 46 prosenttia henkilöstöstä.

Henkilöstömäärä ja -rakenne	2017	2018	2019	Vuosi- muutos %
Henkilöstömäärä	80	79	76	-6,3
naiset	64	62	61	-4,8
miehet	16	17	15	-11,8
Henkilötyövuosimäärä	77,1	78	75,92	-2,7
Keski-ikä (v.)	50,5	50,5	50,3	-0,2
naiset	50,3	50,5	49,9	-1,2
miehet	51,0	50,3	52,0	3,5

Henkilöstömäärät ikäluokittain				
25-34	9	8	11	37,5
35-44	14	17	13	-23,5
45-54	24	20	15	-25,0
yli 55	33	34	35	2,9
Koulutustasoindeksi	6,6	6,6	6,8	2,9
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden %-osuus	87,5	88,6	91,9	
Tutkijakoulutuksen suorittaneiden %-osuus	21,3	22,8	25,7	
Vakinaisia	64	60	59	-1,7
naiset	52	49	47	-4,1
miehet	4	6	3	9,1
Määräaikaisia	16	19	15	-21,1
naiset	12	13	12	-7,7
miehet	4	6	3	-50,0
Kokoaikaisia	64	70	71	1,4
naiset	52	55	56	1,8
miehet	12	15	15	0,0
Osa-aikaisia	16	9	3	-66,7
naiset	12	7	3	-57,1
miehet	4	2	0	-100,0
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta	78,7	79,3	78,8	-0,6
Henkilöstökulut	2017	2018	2019	Vuosi- muutos %
Kokonaistyövoimakustannukset	4 217 946,1	4 303 832,5	4 272 364,9	-0,7
Tehdyn työajan palkkojen %-osuus palkkasummasta	76,6	76,7	76,8	0,1
Väiilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	1 497 049,5	1 497 049,5	1 534 128,4	-0,6
Väiillisten työvoimakust. %-osuus tehdyn työajan palkoista	55,0	55,9	56,0	0,2

Henkilöstön koulutus ja osaaminen

Kuten Henkilöstömäärä ja -rakenne -taulukosta (yllä) käy ilmi, kotuslaisten koulutustaso on korkea, koulutustasoindeksi 6,8 (2017: 6,6) (asteikko 1–8), joka on selvästi valtionsektorin keskiarvoa korkeampi. Korkeakoulututkinnon suorittaneita on 91,9 % ja tutkijakoulutuksen (tohtori tai lisensiaatti) suorittaneita 25,7 % koko henkilöstöstä.

Henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen on panostettu vuosina 2018 ja 2019 aiempaa enemmän, vaikka vuonna 2019 suunnitelluista koulutuksista jouduttiin osittain tinkimään tiukan taloustilanteen vuoksi. Vuonna 2019 koulutukseen käytettiin 4,6 työpäivää/htv (valtiolla keskimäärin 2,6 työpäivää/htv), ja henkilöstökoulutukseen osallistui 77 prosenttia henkilöstöstä. Koulutustoiminta koostuu pääosin ammattitaitoa ylläpitävistä ja uudistavista kursseista sekä sisältöasiantuntijoilla kielenhuoltoon ja sanakirjatyöhön liittyvistä kotimaisista ja kansainvälisistä seminaareista. Vuosina 2018 ja 2019 osa henkilöstöstä on suorittanut myös eOppivan koulutuksia, joihin perehtymistä on kokeiltu myös yhteisopiskeluina. Vuonna 2020 ei edellisen vuoden tasoa koulutukseen ja osaamiseen panostamisessa pystytä todennäköisesti säilyttämään kiristyneen taloustilanteen vuoksi.

Henkilöstön koulutus ja osaaminen	2017	2018	2019	Vuosimuutos %
Koulutuspanostus, työpäivää/henkilötyövuosi	2,1	4,3	4,6	5,0
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	898,3	1 499,6	1 331,7	-11,2
Koulutuksen laajuus, vuoden aikana henkilöstökoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus vuoden lopun henkilöstöstä	53,8	73,4	77,0	
Henkilöstön arvo, euroa	41 163 210,9	42 504 541,3	42 309 458,1	-0,5

Työhyvinvointi

Työtyytyväisyysindeksi pysyi vuonna 2019 edellisen vuoden tasolla 3,6. Sairauspoissaolojen määrä on vähentynyt hiukan edelliseen vuoteen verrattuna. Kotuksessa työhyvinvointiasioita hoitaa laajennettu työsuojelutoimikunta, joka koostuu varsinaisesta työsuojelutoimikunnasta sekä yhdestä henkilöstöä edustavasta ja yhdestä työnantaja edustavasta työhyvinvointivastaavasta. Vuonna 2019 työhyvinvoinnin tukemisessa kiinnitettiin fyysisen hyvinvoinnin lisäksi entistä enemmän huomiota myös henkiseen hyvinvointiin, mm. kannustavan palaute- ja organisaatiokulttuurin kehittämiseen. Henkilöstön liikuntaharrastuksia tuettiin vuosina 2018 ja 2019 järjestämällä erilaisia liikuntaryhmiä. Vuoden 2019 lopulla liikuntaryhmistä jouduttiin karsimaan taloudellisista syistä.

Työhyvinvointi	2017	2018	2019	Vuosimuutos %
Työtyytyväisyys (VM-Baro)	3,5	3,6	3,6	0

Lähtövaihtuvuus, %	3,6	11,3	0,0	-100,0
Tulovaihtuvuus, %	2,4	2,5	2,6	2,6
Työkyvyttömyyseläkkeelle, % henkilöstöstä	0,0	0,0	0,0	0,0
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	8,0	6,3	5,8	-7,7
Työterveyshuolto, €/htv	563,8	471,9	523,8	11,0
Työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	682,0	915,7	796,6	-13,0
Työkunnan edistäminen, €/htv	403,4	539,2	460,8	-14,5

5.2.2 Näkövammaisten kirjasto

Päättävä vuosi oli tulossopimuskauden 2017–2019 viimeinen. Kauden 2017–2019 tavoitteet toteutuivat hyvin niin yhteiskunnallisten tavoitteiden kuin toiminnallisen tuloksellisuuden osalta. Asiakasmäärä yli kaksinkertaistui onnistuneen kumppaniyhteistyön vuoksi, ja nyt Celian rekisterissä on 65 100 asiakasta. Verkkolainauksen osuus ylsi tasolle 67 %, kun se vuonna 2016 oli 39 %. Saavutettavan julkaisemisen edistämistyö on edennyt onnistuneesti, ja vuonna 2019 Celia palkkasi toisen kokopäiväisen saavutettavuusasiantuntijan ennakoiden digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain voimaantuloa ja siitä aiheutuvaa saavutettavuuspalveluiden kysyntää.

Toimintavuonna konesaliisirron valmistelut tarvittavine järjestelmämuutoksineen sekä tietosuojavelvoitteiden loppuun saattaminen vaativat poikkeuksellisen paljon voimavaroja. Mittava äänityspalveluiden kilpailutus toteutettiin. Celian strategian uudistaminen ja tulossopimuksen 2020–2023 valmistelu sitoivat niinkään henkilöstövoimavaroja.

Tiivistelmä tulostavoitteiden toteutumisesta 2019

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Celian tehtävänä on varmistaa, että lukemisesteisten henkilöiden käyttöön saadaan entistä enemmän saavutettavassa muodossa olevia julkaisuja. Saavutettavan julkaisemisen edistämistyön tavoite ylittyi (tavoite 30 toimenpidettä, toteuma 63). Lyhytkestoisista neuvontaa sähköpostitse tai puhelimitse ei ole tilastoitu. Celia on kouluttanut ministeriöitä ja valtion virastoja saavutettavuusvaatimusten huomioon ottamisessa sekä tehnyt yhteistyötä Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusyksikön kanssa. Muina toimenpiteistä mainittakoon kustantajille suunnatun seminaarin suunnittelu pohjoismaisena yhteistyötä (toteutuu keväällä 2020 Malmössä) sekä äänikirja-

tuotannon hyvät käytännöt -suosituksen laatiminen yhteistyössä Suomen Kustannusyhdistyksen kanssa. eOppivaan valmisteltiin koulutusvideota, joka julkaistiin tammi-kuussa 2020. Celia on myös neuvonut ylioppilastutkintolautakuntaa ja korkeakouluja, kun ne ovat laatineet kokeita saavutettavaan muotoon.

Celian oma kirjatuoantoto täydentää saavutettavassa muodossa olevan kirjallisuuden tarjontaa. Celian kirjatuoannon kokonaistavoite toteutui (tavoite 1300 nimekettä, toteuma 1 391). Sen sijaan kehittyneiden digitaalisten julkaisujen eli ihmisääntä, tekstiä ja kuvia sisältävien DaisyTrio- ja EPUB3-kirjojen tuottamisessa ei tavoitetta täysin saavutettu (toteuma 42, tavoite 50). Celian oman kirjatuoannon lisäksi hankittiin vaihtoina tai lahjoituksina 240 kirjanimekettä pääasiassa ruotsin- ja vieraskielisiä äänikirjoja.

Keskeinen Celian vaikuttavuustavoite on lisätä yhteistyötä yleisten kirjastojen ja oppilaitosten kanssa ja näin tavoittaa entistä useampi asiakas palveluiden piiriin. Tavoite toteutui hyvin, sillä uusia asiakkaita rekisteröitiin kouluissa ja kirjastoissa yhteensä 18 000. Uusista henkilöasiakkaista 60 % oli kouluissa rekisteröityjä lapsia ja nuoria.

Celian palveluita tarjotaan nyt lähes kaikissa Suomen kunnissa, sillä vuoden lopussa manner-Suomen 294 kunnasta 289 kuntaa on sopimuksen piirissä (tavoite 280 kuntaa). Kunnat ovat myös olleet aktiivisia uusien asiakkaiden rekisteröimisessä Celian palveluiden piiriin, sillä 81 % sopimuksen tehneistä on rekisteröinyt uusia asiakkaita (tavoite 85 %). Jatkossa on entistä tärkeämpää tukea kirjastojen valmiuksia yhdenvertaisten ja saavutettavien palvelujen varmistamiseksi.

Oppilaitosyhteistyö laajeni, sillä yhteistyösopimuksen piirissä oli vuoden lopussa 2000 oppilaitosta (tavoite 2200 oppilaitosta). Yhteistyötä korkeakoulukirjastojen kanssa jatkettiin.

Celian yhteistyöverkostot antavat jatkossa hyvän mahdollisuuden edistää kirjastojen, oppilaitosten ja korkeakoulujen omaa saavutettavuustyötä.

Toiminnallinen tuloksellisuus

Celian lainauspalveluita käytettiin 1 100 000 kertaa ja käyttö lisääntyi 18 %. Verkkolainojen osuus kokonaislainauksesta nousi 67 %:iin, joten tavoite (68 %) lähes saavutettiin. Sähköisiä palveluja käyttävien määrä ylitti tuntuvasti tavoitteen (tavoite 36 000, toteuma 47 650). 65 vuotta täyttäneistä Celian asiakkaista verkkopalvelujen käyttäjien osuus oli 33 % (2018 23 %). Cd-lainajia on 12 750 (2018 14 200), mikä on 21 % henkilöasiakkaista. Celia on linjannut toimittavansa cd-äänikirjoja asiakkaiden kotiin toistaiseksi.

Asiakastyytyväisyys sähköisiin palveluihin säilyi vuoden 2018 tasolla ja oli varsin korkea eli 4,0 asteikolla 1–5.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Suomen Laatuokeskus arvioi Celian toimintaa kokonaisvaltaisen CAF-arviointimallin avulla. CAF-arvioinnin ja VMBaro-tulosten pohjalta käynnistettiin useita henkilöstöä koskevia kehittämistoimia, mm. vanhentuneiden prosessikuvausten päivittäminen työkulkujen ja organisoinnin selkiyttämiseksi, sisäisen viestinnän ja työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman laatiminen mukaan luettuna toimintakulttuurin kehittäminen ja osallistavan työotteen lisääminen, Osaavan käyttöönoton valmistelu, henkilöstöstrategian laatiminen sekä esimiesten valmentaminen ja ohjeistuksen päivittäminen epäasialliseen työkäyttäytymiseen puuttumiseen. Myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui. Työtyytyväisyyden arvo nousi tasolle 3,36.

Henkilöstömäärä - nyt n. 43 henkilötyövuotta - on viimeisten vuosien aikana vähentynyt merkittävästi määrärahaileikkausten ja yt-menettelyiden vuoksi. Samaan aikaan sairauspoissaolot ovat vähentyneet huomattavasti. Celian innovointikyvykkyyksindeksi on varsin korkea (3,68).

Näkymät vuodelle 2020

Näkymät vuodelle 2020 ovat suotuisat, sillä Celian määräraha säilyy vuoden 2019 tasolla ja takana on onnistunut vuosi. Celia tarttuu tuleviin haasteisiin uuden tulossopimuksen 2020–2023 ja uuden strategian viitoittamalla tiellä ja odottaa näkövammaisten kirjastoa koskevan lakiuudistuksen käynnistymistä.

Toiminnallinen tehokkuus

Kirjatoimitusten keskihinnat €

	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 toteuma	2019 toteuma	2019 tavoite/ ennuste
oppikirja- toimituksen keskihinta	131,10	110,46	89,68	-	-	
kirjalainan keskihinta	4,52	4,00	5,07	5,38 ¹	4,87 ¹	6,0

¹ Sisältää oppikirjatoimitukset

1.1.2018 Celian oppikirjapalvelu muuttui maksuttomaksi lainauspalveluksi ja samalla tilauspohjaisesta oppikirjatuotannosta luovuttiin. Tämän vuoksi oppikirjapalveluiden ja kauno/tietokirjapalveluiden yksikkökustannusten seuraamisesta erikseen luovuttiin.

Työn tuottavuus (suoritteet/tulosalueen htv) 2016-2019

Tulosalue	2016	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019 %
Celian kirjapalvelut (kirjastopalvelut+ oppikirjapalvelut)					
Suoritteet yht. ²	1 256 803	1 097 573	1 485 823	1 499 320	1 %
Henkilötyövuodet	46,76	39,2	39,89	40,09	0,5 %
Suoritteet/htv	26 878	27 999	37 248	37 399	0,4 %
Saavutettavan julkaisemisen edistäminen					
Suoritteet yht.	624	4 875	24 764	57 515	132 %
Henkilötyövuodet	1,12	0,83	1,39	2,4	72,7 %
Suoritteet/htv	557	5873	17 816	23 965	34,5 %
Muu asiantuntijajointo, htv³	4,04	2,51	0,86	0,26	-70 %

Tulosalueiden htv-määriin on vyörytetty osuus hallinto-, tuki- ja ohjaustoimintojen henkilötyövuosista. Tuottavuuslaskennassa on yhdistetty kirjastopalvelut- ja oppikirjapalvelut-tulosalueet yhdeksi kirjapalvelut-tulosalueeksi. Tulosalue sisältää myös kumppanuusmallin ylläpidon ja kehittämisen kirjastojen ja muiden vastaavien tahojen kanssa.

Kirjapalvelut -tulosalueen suoritteisiin on laskettu mukaan lainat Celian järjestelmästä (sis. oppikirjatoimitukset), asiakkaiden kotisivukäynnit, yhteydenotot asiakaspalveluun, seminaarit, koulutustilaisuudet ja messut. Työn tuottavuus on noussut vuodesta 2018 0,4 %, vuodesta 2016 39 %.

Tulosalue ”Saavutettavan julkaisemisen edistäminen” sisältää myös saavutettavien kirjastopalveluiden edistämisen, kuten yleisten kirjastojen saavutettavuussuosituksen jalkauttamisen, kirjastojen neuvonnan e-aineistojen hankinnassa sekä koulutukset alan oppilaitoksissa. Suoritteisiin on laskettu mukaan annetut suositukset ja ohjeet,

² Vaativien suoritteiden osuus on noussut vuosittain 4 %:sta 6,4 %:iin. Vaativiksi suoritteiksi on laskettu sähköposti- ja chat-asiointi asiakaspalveluun, puhelinpalvelu asiakaspalvelunumeroihin, messut, seminaarit, koulutustilaisuudet ja vastaavat sekä oppikirjatoimitukset.

³ Kansainvälinen Daisy-konsortio, Suomen Daisy-konsortio, IFLA, Tactus-koskettelukirja-asiantuntijuus, Braille-neuvottelukunta, äänikirjaraati

koulutukset ja neuvontatoimenpiteet sekä käynnit Celian saavutettavuussivustolla. Työn tuottavuus on noussut vuodesta 2018 34 % johtuen ensisijaisesti saavutettavuussivustolla käyntien runsaasta lisääntymisestä.

Muun asiantuntijatoiminnan osuus Celian toiminnasta on pieni eikä sitä seurata suoritetasolla. Äänikirjaraadin toiminnan loppuminen v. 2019 on alentanut henkilötyövuosimäärää.

Kustannukset ja henkilötyövuodet jakautuivat tulosalueittain seuraavasti:

Kustannukset tulosalueittain 2016–2019

Tulosalue	2016	2017	2018	2019	Muutos 2018/ 2019%
Kirjapalvelut (kirjastopalvelut+ oppikirjapalvelut)	5 157 875	4 882 614	4 947 640	5 278 674	6,7 %
Asiantuntija- ja konsultointitoiminta	542 834	253 692	295 439	357 322	21 %
Investoinnit					
Yhteensä	5 700 710	5 136 306	5 293 317	5 635 996	6,4 %

Henkilövoimavarat (HTV) tulosalueittain 2016–2019

Tulosalue	2016	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019%
Kirjapalvelut (kirjastopalvelut +oppikirjapalvelut)	46,76	39,20	39,89	40,09	0,5 %
Josta:					
Kirjastopalvelut	28,83	20,72	21,38	22,62	5,8 %
Oppikirjapalvelut	17,93	18,48	18,51	17,47	-5,6 %
Asiantuntija- ja konsultointitoiminta	5,16	3,35	2,26	2,66	17,7 %
Yhteensä	51,92	4,55	42,15	42,75	1,4 %

Henkilöstön määrä ja rakenne 2017–2019

	2017	2018	2019	Muutos 2018/2019 %
Henkilöstön lukumäärä				
Miehet	10	10	13	30 %
Naiset	32	35	34	-3 %
Yhteensä	42	45	47	4 %

Henkilötyövuodet	42,55	42,15	42,75	1,4 %
Keski-ikä				
Miehet	48,2	49,2	46,8	
Naiset	47,8	48,7	49,9	
Ikäjakauma				
25–29	1	1	1	
30–34	2	2	3	
35–39	8	6	5	
40–44	7	8	7	
45–49	2	4	6	
50–54	6	6	7	
55–59	13	15	13	
60–64	3	3	5	
Yhteensä	42	45	47	
Vakinaiset (va), määräaikaiset (ma)				
Miehet, ma	1 /2,4%	2 /4,4%	5/10,6%	
Miehet, va	9 /21,%	8/17,8%	8/17%	
Naiset, ma	9/21,4%	7/15,6%	4/8,5%	
Naiset, va	23/54,8%	28/62,2%	30/63,8%	
Yhteensä	42	45	47	
Kokoaikaiset/osa-aikaiset⁴				
Osa-aikaiset	4 /9,5%	4 /8,9 %	3 /6,4 %	
Kokoaikaiset	38 /90,5%	41 /91,1%	44/93,6%	
Lähtö- ja tulovaihtuvuus				
Lähtö	13 /31%	4/8,9%	4/8,5%	
Tulo	7/16,7%	6/13,3%	5/10,6%	
Henkilöstön lkm	42	45	47	
Työttyvyväisyys	3,12	3,31	3,36	
Sairauspoissaolot pv/htv	10,04	8,8	8,2	

Vuonna 2014 henkilöstön määrä oli 54,7 henkilötyövuotta. Sen jälkeen henkilöstömäärä on vähentynyt merkittävästi määrärahaileikkausten ja yt-menettelyiden vuoksi. Tämä näkyy korkeana lähtövaihtuvuutena vuonna 2017, jolloin toteutettiin irtisanomisia eikä määräaikaisia vakansseja jatkettu. Miesten osuus henkilöstöstä on hieman noussut ja oli vuonna 2019 28 %. Samoin miesten keski-ikä on hieman laskenut, mutta naisten noussut. Keski-ikä on kuitenkin molemmissa ryhmissä lähempänä 50 vuotta. Runsasta eläköitymistä ei kuitenkaan ole odotettavissa hallituskaudella 2020-2023. Työkyvyttömyyseläkkeelle ei ole siirtynyt henkilöitä tarkastelujaksolla. Määräaikaiset työntekijät sisältävät viransijaisten lisäksi projektityöntekijöitä sekä siviilipalvelusmiehen. Kaikki osa-aikaiset työntekijät ovat naisia. Työttyvyväisyys on noussut tasolle 3,36. Syksyllä 2019 toteutetussa VMBaro-kyselyssä keskeiseksi kehittämiskoh-

⁴ Kaikki naisia

teeksi nousivat edelleen sisäinen viestintä ja vuorovaikutus, tarve kehittää kehityskeskusteluja sekä töiden organisointi, joihin kiinnitetään huomiota jatkossa. Sairauspoissaolot on vähentyneet merkittävästi.

Henkilöstön kustannukset 2017-2019

	2017 €	2018 €	2019 €	Muutos 2018/2019%
Henkilöstökulut	2 129 141	2 167 424	2 381 280	
Työterveyshuollon kustannukset €/htv	1 374	877	1 070	
Työhyvinvoinnin ja virkistystoiminnan kustannukset €/htv	244	162	271	
Koulutuskustannukset €/htv (sis. vain koulutuksen ostot)	1 022	1 141	787	

Henkilöstökulut sisältävät myös virkamiesten tulospalkkiot sekä ulkopuolisten freelancer-työntekijöiden palkkiot. Koulutuskustannukset sisältää vain maksullisten koulutusten ostot. Työnantajan tarjoamia koulutusmahdollisuuksia pidetään varsin hyvinä (VMBaro-tulos 4,03), mikä heijastunee myös suhteellisen korkeana innovointikyvykkyyksinä (3,68).

Tuloksellisuuden tunnusluvut talousarvion ja tulossopimuksen mukaan 2015–2019

	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 toteuma	2019 toteuma	2020 tavoite/ ennuste
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus						
Lukemisesteisten henkilöiden kirjallinen tieto- ja kulttuurivaro lisäätty						
Celian kirjatutointo, uusien nimikkeiden määrä	1 565	1 518	1 389	1 434	1 391	1 300
Saavutettavan julkaisemisen suositukset, saa-	23	26	34	28	63	30

vutettavuusneuvonta ja koulutukset, kpl						
Yhteiskunnallinen vaikutavuus Kirjastopalvelujen saatavuutta lukemisesteisille henkilöille lisätään						
Yhteistyökirjastojen lukumäärä, kunnat/toimipisteet	142/298	200/374	220/441	286/454	287/477	280/500
Yhteistyökirjastojen lukumäärä: korkeakoulukirjastot	21	28	30	35	35	38
Celian palveluita säännöllisesti käyttävät lapset ja nuoret	1 483	1 778	1 747	8 927	12 655	10 000
Toiminnallinen tehokkuus						
Asiakkaita palveluiden piirissä (henkilöt+yhteisöt)	30 660	35 300	39 700	45 567	65 096	52 000
Oppikirjatoimitukset	13 915	14 485	13 885	45 938	56 344	40 000
Lainat Celian järjestelmästä	934 800	950 00	771 400	919 007	1082142	875 000
Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy						
Verkkotoimitusten osuus kokonaislainauksesta %	27 %	39 %	48 %	60 %	67 %	68 %
Sähköisiä palveluja käyttävien henkilöiden määrä	7557	11 586	13 895	31 340	47 646	36 000
Asiakastytyväisyys						

Asiakastyytyväisyys (1–5) ⁵⁾	4,16	4,02	3,5	-	-	
Tyytyväisyys verkkopalveluihin (1-5)	-	4,04	3,6	4,0	4,0	4,0
Henkisten voimavarojen hallinta						
Työtyytyväisyys	3,16	3,21	3,12	3,31	3,36	3,5

5.2.3 Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) on sekä muistiorganisaatio että valvontaviranomainen, jonka tehtävänä on säilyttää ja välittää audiovisuaalista kulttuuriperintöä sekä edistää turvallista mediaympäristöä ja mediakasvatusta.

Neljä vuotta kestäneiden leikkausten jälkeen KAVIn budjettia korjattiin tasokorotuksella, joka on vajaa puolet menetystä summasta. Korotus auttoi virastoa selviytymään pahimmasta karilleajosta ja saimme hengähdysaikaa. Joitakin kehityshankkeita pystyttiin jatkamaan ja käynnistämään, myös yleinen työilmapiiri osoitti kohentumisen merkkejä. Vuosi 2019 olikin itse asiassa hyvin menestyksekkäs, koska jotkut pitkään suunnitellut prosessit huipentuivat vuoden kuluessa: Kino Regina avautui Oodissa, pitkien elokuvien suoratoistopalvelu avautui uudistetussa Elonetissa, Mastolan uuden varaston neuvottelut etenivät, RTVA otti suuren harppauksen kohti koneoppimismenetelmien käyttöä radio- ja TV-ohjelmatietojärjestelmässä ja KAVI valmisteli laajassa sidosryhmäyhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta ministeriön uuden kansallisen medialukutaitopolitiikan. Joukko erittäin isoja saavutuksia toi näkyvyyttä ja monella tavalla vie viraston palvelutoimintaa sekä perustoimintaa eteenpäin.

Vuosi oli menestyksekkäs, mutta se oli myös henkilökunnalle raskas. Vähentyneet resurssit alkoivat heijastua henkilöstön jaksamiseen. KAVI joutui turvautumaan yhä enemmän määräaikaisiin työntekijöihin, harjoittelijoihin, työllisyysvaroilla palkattuihin sekä siviilipalvelusmiehiin perustason töissä. Tämä ei voi olla pysyvä ratkaisu.

⁵⁾ Vuodesta 2018 lähtien mitattu tyytyväisyyttä verkkopalveluihin.

Riskit liittyvät ennen kaikkea viraston talouden epätasapainoon. Koska budjetissa olevaa kestävyysvajetta on yritetty paikata henkilöstösäästöillä, seurauksena on ollut erityisesti aikataulusidonnaisten toimintojen kohdalla henkilöstön uupuminen. Tilanne on ennen pitkää kestävä, ja vuosi 2020 tulee olemaan erittäin ongelmallinen.

KAVIn lukuisten toimintojen lakisääteinen pohja on kunnossa ja perusteltu. KAVilla ei ole toimintoja, joiden perusta ei olisi lainsäädännössä. Koska kyseessä on monialainen virasto, erilaisia toimintoja on huomattavan (poikkeuksellisen) iso joukko. Yli 22%:n budjettileikkaus neljän vuoden kuluessa johti yhden toimintayksikön alasajoon sekä lukuisiin säästötoimenpiteisiin, joista yksi oli pääsääntöinen avautuvien virkojen täyttämiskielto. Täyttämättömiä virkoja on 14 kpl/2019 loppuun mennessä. Vuoden 2019 kuluessa henkilövajeen seuraukset alkoivat näkyä erityisesti toiminnoissa, joissa ollaan tiukasti aikataulusidonnaisia (esitystoiminta, kuvaohjelmaluokittelu). Pitkillä sairauslomilla olevien määrä kasvoi myös nostamalla sairauspäivien määrän yllättävän korkeisiin lukuihin (19,7 pv / htv).

KAVIn taloudessa on kestävyysvaje, jota ei ole saatu täytetyksi säästötoimilla. Kuitenkin dramaattisimmilta säästöoperaatioilta (YT) on säästyttävä siirtomäärärahan sekä vuodelle 2019 saadun väliaikaisen kehyslisäyksen ansiosta. Siirtomääräraha on pienentynyt vuosi vuodelta ja pohja hämöttää vuonna 2020. KAVI tulee tarvitsemaan joko ensiapuna lisätalousarvioita vuosittain tai sitten pysyvän tasokorotuksen kestävyysvajeen poistamiseksi.

KAVI on suuresti IT-riippuvainen virasto. Digitaalinen pitkäaikaissäilytys (PAS) sekä kaikki erilaiset tietojärjestelmät (esim. Ritva, Tenho, Prettylib) ja käyttöliittymät sekä nettisivustot (Elonet, kotisivut, iklu, ikaraja.fi) vaativat säännöllisiä päivityksiä ja lopulta koko järjestelmän uudistamisia. Tulossa on suuria investointeja, jotta esim. RTVA:n luettelointijärjestelmä saadaan uudistetuksi. HD-lähetyksiin siirtyminen merkitsee myös RTVA:n kaappaus- ja tallennusjärjestelmille suuria muutoksia.

Pasilan varaston muutto Mastolaan muodostaa myös yhden keskeisen taloudellisen riskin. Muuttoa varten tarvitaan runsaasti erilaista välineistöä sekä henkilökuntaa. Lisäksi muuton aikana joudutaan maksamaan vuokraa kahdesta varasto-/kokoelmatalasta. Viivästykset muuttoprojektissa lisäävät myös kustannuksia.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus*Kotimaisen kulttuuriperinnön saavutettavuus ja käytettävyys*

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019
Elonetistä FINNAan siirtyvät aineistot, kuvat ja videoklipit (kumulatiivinen)	16 048 valokuvaa ja 1 300 videoklippia	40 600 valokuvaa ja 1 984 videoklippia tai lyhyt elokuvaa sekä 250 pitkäa elokuvaa	40 000 valokuvaa ja 1 400 videoklippia tai lyhyt elokuvaa sekä 250 pitkäa elokuvaa
Kävijöiden lukumäärä KAVIn verkkopalveluissa	32 605 kävijää	1 563 000 kävijää	900 000 kävijää
Elokuvateatterikäyttöön digitoitujen pitkien kotimaisten elokuvien määrä (kumulatiivinen)	305 elokuvaa	448 elokuvaa	440 elokuvaa
Ylen vanhoja digitoituja ohjelmia saatavilla KAVIn katselu- ja kuuntelupisteissä teratavuuina (kumulatiivinen)	47 teratavua	52 teratavua	48 teratavua

Tavoitteet toteutuivat. KAVIn verkkopalvelu Elonet avautui FINNAssa 3.12.2019

Ylen jo digitoituja tv-ohjelmia otettiin edelleenkin vastaan ja tuotiin asiakkaiden saataville. Radio-ohjelmat jäivät vielä puuttumaan teknisten ongelmien takia KAVIn kuuntelu- ja katselupisteistä.

Elokvakulttuurin ja -kasvatuksen saatavuuden lisääminen koululle, lapsille ja nuorille

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019
Elokvapolku-verkkopalvelu sivun katselukerrat	87 641	120 201	70 000
KAVIn elokvakasvatukseen osallistuvat lapset ja nuoret	10 625	9 720	7 000

Tavoitteet toteutuivat.

Medialukutaito ja lapsille turvallinen mediataitoympäristö

	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2019
Mediakasvatustapahtumiin tai hankkeisiin osallistuvat tahot	2 300	2 050	2 000
Mediakasvatuskoulutuksiin tai -luennoille osallistuneiden määrä	1 750	1 400	950
Mediakasvatuskoulutusten ja -luentojen määrä	30	34	27
Ikärajojen luotettavuus; valvontaluokittelussa ennalleen jääneiden ikärajojen prosenttiosuus	74	55	72

Mediakasvatuksen osalta tavoitteet täyttyivät. Kuvaohjelmien ikärajojen luotettavuuden osalta jäätin tavoitteesta.

Toiminnallinen tehokkuus

Vuonna 2018 hallintopalveluiden ja viestinnän kustannukset olivat 1 373 027 (20,06 % kokonaiskustannuksista), jotka on vyörytetty tulosalueille.

Toiminnallinen tehokkuus	toteuma 2017	toteuma 2018	toteuma 2019	tavoite 2019	vertailu tavoite 2019-toteuma 2019
Elokuva kokoelma- ja arkistotyön menot € / arkistoitu elokuva	24,36	24,47	24,29	23,6	-0,69
Radio- ja tv-arkistoinnin menot € / arkistoitu tera-tavu	2 937,00	2 421,86	2 357,88	2 450	92,12
Kuvaohjelmia koskevan yleisöpalautteen käsittely € / palaute	27,77	32,05	24,88		
Kuvaohjelmien luokittelu € / ohjelma (tilauksesta luokitellut)	104,82	145,13	134,94	108	-26,94
Luokittelijoiden valvonta € / ohjelma (uudelleen luokitellut)	245,3	272	219	200	-19

Tavoitteisiin ei päästy arkistoidun elokuvan kustannuksessa. Laskua edelliseen vuoteen oli 18 senttiä.

Radio- ja televisio arkistoinnin arkistoidussa teratavun kustannuksissa päästiin tavoitteeseen, kuten myös vuodessa tallennetuissa ohjelmavirrassa teratavuina.

Kuvaohjelmien luokittelun ja luokittelijoiden valvonnan kustannuksissa ei päästy tavoitteisiin. Molempien kustannus laski edellisestä vuodesta. Työajan osuus laski luokittelijoiden valvonnassa, kuten myös ohjelmien määrä edelliseen vuoteen verrattuna. Kuvaohjelmayksikössä oli henkilöstövajausta vuonna 2019. Tilauksesta luokittelun työajan osuus ja ohjelmien määrä nousi edellisestä vuodesta. KAVI ei voi vaikuttaa tilauksesta luokiteltavien ohjelmien määrään.

Toiminnan tuottavuus

Maksullista palvelutoimintaa säätelee maksuperustelaki (150/1992) ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Kansallisen audiovisuaalisen instituutin ja kuvaohjelmalautakunnan suoritteiden maksullisuudesta antama asetus (748/2017). Valvontamaksuja säännelään kuvaohjelmalaissa (710/2011).

Liiketaloudelliset suoritteet

Esitystoiminta

Kino Reginan avajaisia vietettiin 12.1.2019. Muuton takia Kino Reginan näytökset alkoivat 11.1.2019. Kino Reginassa järjestettiin 781 esitystä, kaikkiaan 493 eri elokuvaohjelmaa (vuonna 2018 Elokuvateatteri Orionissa: 868 esitystä, 479 eri elokuvaohjelmaa), joissa oli katsojia 42 589 yhteensä (2018: 44 046) eli keskimäärin 54 katsojaa / esitys (2018: 51). Kokonaiskatsojamäärä (sis. elokuvakasvatuksen, festivaali- ynnä muun yhteistyön sekä oheistapahtumat) oli 47 032 katsojaa ja 56 katsojaa/näytös.

Koululaisnäytöksiä oli Orionissa 53 ja niissä yhteensä 9 762 katsojaa (vuonna 2017 oli 52 näytöstä ja 8 975 katsojaa). Orionissa oli myös vuonna 2018 ilmaisenäytöksiä sekä -tapahtumia, kuten luentosarjoja ja seminaareja.

Aluesarjat

Aluesarjoissa oli 138 esitystä (2017: 148 esitystä). Katsojia aluesarjoissa oli yhteensä 5 837 (2018: 6 284 katsojaa) keskimäärin 42 katsojaa/esitys (2018: 42). Aluesarjoista Kuopiossa ei ollut näytöksiä keväällä. Rovaniemellä ei ollut näytöksiä keväällä eikä syksyllä. Aluesarjojen koululaisnäytöksissä oli yhteensä 1 304 katsojaa (2018: 863, josta puuttuu 5 näytöksen katsojat) 13 eri näytöksessä (2018: 10).

Arkistopalvelut

Arkistopalvelut jakautuvat ja verkottuvat yksiköiden välille. Maksutonta palvelua ovat vähäisiä kustannuksia aiheuttavat tallettajapalvelut sekä kansainväliseen kulttuurivaihtoon liittyvät palvelut.

Palvelutoiminta tapahtuu tekijänoikeus- ja arkistonhoitoseikkojen asettamissa rajoissa.

Kuvaohjelmien luokittelupalvelut

KAVI luokitteli vuoden aikana yhteensä 144 (2018:165) kuvaohjelmaa, joista maksullista luokittelupalvelua oli 25 (2018: 22). Luokittelutilauksien määrään KAVI ei myöskään voi itse vaikuttaa. Uudelleenluokitteluita tehtiin 76 (2018:104), joista valvontaluokitteluita oli 69 (2018:99). Valvontaluokitteluiden tavoitteeseen päästiin melkein ja KAVIn esitystoiminnan luokittelujen määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Kuvaohjelmien luokittelu- ja valvontatehtävissä oli edelleenkin henkilöstövajausta.

Luokittelijoiden tukisähköpostiin meku@kavi.fi tuli 122 (edellisenä vuonna 132) ohjaus- ja neuvontapyyntöä.

LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET			
	2017	2018	2019
	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	472 057	398 945	424 329
Maksullisen toiminnan muut tuotot	18 432	18 659	0
Tuotot yhteensä	490 489	417 605	424 329
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	16 113	16 665	14 503
Henkilöstökustannukset	263 283	215 337	207 570
Vuokrat	86 939	80 66	207 712
Palvelujen ostot	132 782	223 212	242 142
Muut erilliskustannukset	64 268	8 080	5 946
Erilliskustannukset yhteensä	563 385	544 061	677 873
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	104 842	110 994	146 938

Poistot	122	127	0
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	22 368	13 469	14 272
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	127 332	124 590	161 210
Kokonaiskustannukset yhteensä	690 717	668 650	839 083
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-200 228	-251 046	-414 754
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	71,01 %	62,45 %	50,57 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	72 642	126 456	253 544
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	127 586	-124 590	-161 210
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI HIN- TATUEN JÄLKEEN	79,36 %	77,02 %	72,47 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	170 000	190 000	253 544

Korkolaskennassa on käytetty käyttöomaisuuden alkuperäistä hankintahintaa ja korkokantana nimelliskorkoa.

Käytössä oleva hintatuki 253 544 (vuoden 2019 190 000€ ja vuoden 2018 siirtyvä 63 544 €) on käytetty Kino Reginaan ja aluesarjoihin.

Julkisoikeudelliset suoritteet

Kuvaohjelmaluetteloon ilmoitettiin vuoden 2019 aikana 12 349 (2018:13 234) kuvaohjelmaa. Ilmoitettujen kuvaohjelmien määrä laski 885. KAVI ei voi vaikuttaa rekisteröintimääriin.

Luokittelijakoulutukseen osallistui 8 (2018:7) henkilöä ja kertauskoulutukseen osallistui 13 (2018:18) kuvaohjelmaluokittelijaa. Vuoden 2019 lopussa hyväksytyjä luokittelijoita oli yhteensä 168 (2018:167). KAVI ei voi vaikuttaa koulutukseen tulevien määrään.

Kuvaohjelmaluokittelijan luokittelupäätöksestä ei tehty yhtään oikaisupyyntöä KAVI:in. Kuvaohjelmalautakunnalle tehtiin neljä valitusta vuonna 2019.

KAVI myönsi 43:lle tapahtumajärjestäjälle vapautuksen kuvaohjelmien luokittelusta.

JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET			
	2017	2018	2019
	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	230 282	192 658	180 782
Tuotot yhteensä	230 282	192 658	180 782
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	559	300	215
Henkilöstökustannukset	119 470	95 974	80 952
Vuokrat	0	0	0
Palvelujen ostot	1 129	377	563
Muut erilliskustannukset *)	38 548	25 572	23 038
Erilliskustannukset yhteensä	159 705	122 223	104 768
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	28 603	28 788	19 232
Poistot	5 957	6 151	5 102
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	34 560	34 939	24 334
Kokonaiskustannukset yhteensä	194 265	155 653	129 102
KUSTANNUSVASTAAVUUS	36 071	37 005	51 679
(tuotot - kustannukset)			
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	119,35 %	112,70 %	140,03 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	37 308	37 005	51 679
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI HINTATUEN JÄLKEEN	119,35 %	112,70 %	140,03 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Luokittelupalvelu muuttui maksulliseksi palvelutoiminnaksi. Korkolaskennassa on käytetty käyttöomaisuuden alkuperäistä hankintahintaa ja korkokantana nimelliskorkoa.

*) Muut erilliskustannukset sisältää myös Mediakasvatus ja kuvaohjelmat - tulosyksikön yhteiskustannuksista lasketun osuuden.

Kuvaohjelmalin mukaiset valvontamaksut

Kuvaohjelmaluokittelijoiden luokitteluihin kohdistuneita valvontatapahtumia oli 69 kpl (2018: 99 kpl). Kuvaohjelmien tarjontaan kohdistui 104 (2018:33) valvontatapahtumaa (televisio 9 kpl, julkinen esittäminen 52 kpl, tallennelevitys 36 kpl ja tilausohjelmapalvelut 7 kpl).

Kuvaohjelmien tarjoamisen valvontatiimi toimi edelleenkin vuonna 2018 normaalia pienemmillä henkilöresursseilla, minkä vuoksi uudelleenluokittelija tehtiin tavallista vähemmän.

Vuonna 2019 tallenteiden tarjoamispaikkoja määrä väheni 59 vuoteen 2018 verrattuna.

VALVONTAMAKSUT			
	2017	2018	2019
	tilinpäätös	tilinpäätös	tilinpäätös
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	168 828	147 800	137 700
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	168 828	147 800	137 700
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13	14	0
Henkilöstökustannukset	80 379	77 219	76 342
Vuokrat	0	0	0
Palvelujen ostot	22	920	5
Muut erilliskustannukset *)	29 353	20 003	20 643
Erilliskustannukset yhteensä	109 768	98 227	96 991
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	34 899	33 827	37 352
Poistot	4 538	4 783	4 739

Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	39 437	38 610	42 091
Kokonaiskustannukset yhteensä	149 205	136 837	139 082
KUSTANNUSVASTAAVUUS	19 623	10 963	-1 382
(tuotot - kustannukset)			
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	113,15 %	108,01 %	99,01 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	19 623	10 963	-1 382
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI HINTATUEN JÄLKEEN	113,15 %	108,01 %	99,01 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
Korkolaskennassa on käytetty käyttöomaisuuden alkuperäistä hankintahintaa ja korkokantana nimelliskorkoa.			
*) Muut erilliskustannukset sisältää myös Mediakasvatus ja kuvaohjelmat -tulosyksikön yhteiskustannuksista lasketun osuuden.			

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA RAKENNE	toteuma 2017	toteuma 2018	toteuma 2019	tavoite 2019	vertailu tavoite 2019-toteuma 2019
Henkilöstömäärä	86	86	88		
Henkilötyövuodet	81	79	80	78	-2
Henkilöstön keski-ikä	48,8	48,7			

Tiedot Tahdista (sis. virkamiehet, työsuhteiset, työllisyysvaroin palkatut ja Kino Reginan tuntipalkkaiset)

KAVIn eri yksiköissä työskenteli vuonna 2019 yhteensä 5 siviilipalvelusmiestä, joista vuoden aikana kotiutettiin kaksi. Palvelussuhteessa olevia harjoittelijoita oli viisi, muita harjoittelijoita ja koulujen TET-harjoittelijoita oli useita. Työllisyysmäärärahoilla palkattuna työskenteli yhteensä neljä henkilöä. 6 henkilöä oli muulla virkavapaalla. Vuorotteluvapaalla oli yksi henkilö. Virkavapaan sijaisiksi palkattiin yhteensä neljä henkilöä.

HENKILÖSTÖKULUT	2017	2018	2019
Kokonaistyövoimakustannukset euroina	3 136 313	3 121 692	3 198 686
Henkilösivukulut yhteensä euroina	492 273	536 542	585 317

Taulukon selite: Henkilöstökulut eivät sisällä lomapalkkavelkaa.

Eläkkeelle jäi 4 henkilöä. 7 henkilöä oli osa-aikaisena joko koko tai osan vuodesta. Työllisyysrahoilla oli palkattuna neljä henkilöä.

VPJ:n arviointi- ja kehittämisryhmä kokoontui kaksi kertaa.

TYÖHYVINVOINTI	toteuma 2017	toteuma 2018	toteuma 2019	Tavoite 2019	vertailu tavoite 2019 - toteuma 2019
Työtyytyväisyysindeksi (VM-baro)	3,28	3,34	3,51	3,5	-0,01
Johtajuusindeksi (VM-baro)	3,09	3,13	3,34	3,4	0,06
Terveydenhoitokustannukset €	78 271	79 661	77 584		
Sairauspoissaolot pv / htv	12,5	15	19,7		
Sairauspoissaolot, työpä / htv (Tahti)	8,9	13,7	15,3		
Työterveyshuolto, € / htv	966	926	970		

Työhyvinvointikysely (VM Baro) toteutettiin toukokuussa, johon vastasi 61 % henkilökunnasta. VMBaro purettiin henkilökuntakokouksessa elokuussa Valtiokonttorin asiantuntija Liisa Virolaisen johdolla.

KAVIn oma työhyvinvointikysely oli huhtikuun alussa ja kyselyn tulokset käytiin läpi 5.6.2019.

Sairaspäivät / henkilö nousi neljällä päivällä. Useampi henkilö oli lähes koko vuoden sairauslomalla ja muutenkin pitkiä sairauslomia oli enemmän kuin edellisellä vuonna.

Kausi-influenssarokotus annettiin 4.10.2019 työpaikalla Sörnäisten toimitiloissa.

Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin ja valituksi tuli kilpailutuksen perusteella Heltti Oy, jossa palvelut alkavat 1.1.2020.

Henkilökunnan virkistyspäivää vietettiin 6.6.2019 Vallisaarella. Pikujouluja vietettiin KAVI:ssa joulukuun 9. päivänä.

Virike-kortit otettiin uudestaan käyttöön.

KAVIn työhyvinvointiryhmä (TYHY-ryhmä) jatkoi toimintaansa. Ryhmä kokoontui kuusi kertaa vuoden 2019 aikana. Hevi päivää vietettiin KAVI:ssa kerran kuukaudessa. Polkupyöriä huollettiin, juoksutyöpaja sekä Taiji kokeilu oli toukokuussa ja kuntonyrkkeilyä kokeiltiin lokakuussa.

OSAAMINEN	toteuma 2017	toteuma 2018	toteuma 2019	Tavoite 2019	vertailu tavoite 2019 - toteuma 2019
Henkilöstön koulutukseen osallistumisprosentti (väh. Yhteen kokopäivän koulutukseen osallistuminen)	66	62	53	65	12
Prosenttiosuus esimiehistä, jotka osallistuneet väh yhteen kokopäivän koulutukseen	71	82	83	60	-28
Koulutusajan palkat euroina	31 361	22 055	24 563		
Muut koulutuskustannukset euroina	16 459	8 997	13 598		
Koulutuskustannukset yhteensä	47 820	31 052	38 161		
Koulutuspäivät (työpäivä / htv)	1,5	1,7	1,2		
koulutus ja kehittäminen € / htv	590	393	477		
Koulutustasoindeksi (Tahti)	5,4	5,5	5,4		
Yhteis- ja virkistystoiminta euroina ilman palkkakustannuksia	2 270	5 699	7 146		
Henkilöstön arvo euroina	72 057 566	72 057 566	72 451 310		
Osaamisen kehittäminen (VMBaron kehityskeskustelut osaamisen kehittämisen tukena)	3,77	3,84	3,83		

Kiekun Osaava, osaamisen hallinnan palvelu otettiin käyttöön 1.11.2019.

Koulutukseen osallistui vuoden aikana 42 henkilöä ja työpäiviä koulutukseen käytettiin 105.

Kaksi henkilöä kävi digitaaliset palvelut ja sähköinen asiointi –kurssiin. Kolme henkilöä osallistui esittelijä hallinnossa –kurssille. Luottamusmiehet ja varaluottamusmiehet koulutustuivat luottamismiespäivillä ja –kursseilla.

KAVIn henkilökunta osallistui alan seminaareihin, kokouksiin, konferensseihin ja festivaaleille sekä tapahtumiin niin koti- kuin ulkomailla.

5.2.4 Taiteen edistämiskeskus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Taiken sekä lakisääteisenä että tuloskauden 2016-2019 *sovittuna tehtävänä on ollut edistää taiteilijoiden toimeentuloa ja työllisyyttä*. Taike edisti taiteilijoiden toimeentuloa jakamalla OKM:n sille osoittamat määrärahat apurahoina ja avustuksina taiteenaloitain. Taiteilijoiden työllisyyden edistämiseen suunnatun kehittämissohjelman läänintaiteilijat tekivät työtä taiteilijan toimeentuloedellytysten parantamiseksi. Esimerkkinä läänintaiteilijoiden työstä voidaan nostaa ”Lainaa valokuvataidetta” -projekti, jossa pilotoitiin valokuvataiteen tuomista osaksi kirjastojen kokoelmia.

Taike on kiinnittänyt vaikuttajaviestinnässään huomiota taiteilijan haastavaan työmarkkina-asemaan, joka vastaa osin ns. alustatyöntekijöiden asemaa. Taike on tuonut esille apurahoituksesta syntyviä työelämän ja sosiaaliturvan epäkohtia. 2019 käynnistettiin tiedon keruu vuoden 2020 taidebarometriin, jonka aiheena on taiteilijoiden toimeentulo. Taike työskentelee sen eteen, jotta mahdollisimman moni taiteilija saisi tulevaisuudessa työstään joko palkkaa tai yrittäjätuloa esim. apurahoituksen sijaan, ja nousisi yhdenvertaiseen asemaan muiden kansalaisten kanssa.

Taike on *lisännyt lasten ja nuorten osallistumista taiteeseen ja kulttuuriin* jakamalla lastenkulttuuriavustuksia ja esimerkiksi organisoimalla yhteistyössä ELY-keskusten sekä lasten- ja nuortenkulttuurin kentän kanssa Kasvua kulttuurista -tilaisuuksia. Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa koottiin alueiden ammattilaisia ja julkisia toimijoita yhteen tavoitteena parantaa katutaiteen eri muotojen tarjontaa. Lapissa edistettiin Itä-Lapin alueen kuntien yhteistyötä, jotta ammattitaiteilijat pääsisivät tarjoamaan lasten- ja nuortenkulttuurin sisältöjä.

Taike on *lisännyt taiteen ja kulttuurin moninaisuuden painoarvoa* mm. jakamalla apurahoja ja avustuksia kulttuurin moninaisuuden edistämiseen, rasminvastaiseen toimintaan sekä kulttuurin saavutettavuuden ja hyvinvointivaikutusten edistämiseen. Taike on tehnyt yhteistyötä Barentsin, pohjoismaiden sekä Baltian alueella yhdessä OKM:n ja UM:n kanssa. Toiminnan sisältöinä ovat olleet monikulttuurisuus ja kotouttaminen, kestävät kulttuurimatkaluotteen sekä taiteen ja kulttuurin kytkökset kestävään kehitykseen. Arktisen taiteen toinen huippukokous Arctic Arts Summit järjestettiin Rovaniemellä yhteistyössä OKM:n, Lapin yliopiston, saamelaiskäräjien, Rovaniemen kaupungin sekä edellisen järjestäjän Norjan Arts Councilin kanssa.

Taike on *laajentanut ja vakiinnuttanut taiteen prosenttiperiaatetta* julkisessa rakentamisessa. Taike on jakanut rakennuttajille rahoitusta prosenttihankeisiin, jotka ovat osaltaan generoineet taidekentälle rahoitusta 1 146 000 euroa. Vuonna 2019 Taike

perusti virastoon julkisen taiteen asiantuntijapalvelut ja rekrytoi kaksi määräaikaista taideasiantuntijaa kehittämään tätä palvelua.

Taike on edistänyt *taide- ja kulttuuripolitiikan tavoitteiden toteutumista alueilla* kehittämisohjelmien avulla. Kehittämisohjelmissa on työskennellyt läänintaiteilijoita, joilla on ollut toimintaa 18 maakunnan alueella. Aktiviteetit ja seminaarit tavoittivat vuonna 2019 noin 30 000 henkilöä. Vuonna 2019 laadittiin alueiden kulttuuriprofiilit ja laajennettiin ns. TEA-viisaria kulttuurin kuntatiedon osalta. Syksyllä aloitettiin alueprofiilien laajentaminen tuomalla niihin tietoa alueiden taiteilijoista ja taideyhteisöistä.

Vuonna 2019 lähdettiin *kehittämään kehittämisohjelmien strategisuutta* ja artikuloimaan ohjelmien sisältöjä sekä viemään niitä palvelujen suuntaan. Kehittämistä ja valtionavustustoimintaa on viety yhteistä suuntaa kohti, jotta Taiken asiakkaiden tarpeet voitaisiin ottaa huomioon kokonaisvaltaisesti. Lisäksi läänintaiteilijoiden työnkuvia alettiin kehittää. 2019 mm. pilotoitiin läänintaiteilijan omaehtoisen työn jakso Taideyliopiston mallia seuraten. Jaksolla pyrittiin varmistamaan taiteilijan ammattitaidon säilyminen ja kehittyminen sekä motivaatio Taiken kehittämistyössä.

Vuonna 2019 on lähdetty *parantamaan ja uudistamaan viraston valtionavustuskäytäntöjä* tutustumalla Sveitsin ja Irlannin vastaaviin käytäntöihin. Näihin ja aiempiin vertailuihin pohjautuen alettiin luoda visiota valtionavustustoiminnan ja siihen sisältyvän arviointitoiminnan (toimikuntalaitos) tulevaisuudesta osana Taiken laajempaa visioyötä. Rahoitusmuotoja on tarkoitus vähentää. Vuonna 2019 suurennettiin keskimääräistä yhteisöjen valtionavustuksen summaa, mikä mahdollistaa laadukkaamman ja kestävänn toiminnan. Esittelijöiden tiimityöskentelyä kehitettiin tavoitteena parempi tiedonkulku ja kokonaiskuvan muodostuminen. Valtionavustusprosesseja on myös visualisoitu mm. paremman asiakasviestinnän mahdollistamiseksi. Chat-asiakaspalvelu vaikiinutettiin ja siitä on saatu hyvää palautetta.

Vuonna 2019 *parannettiin työtyytyväisyyttä* kehittämällä henkilöstökäytäntöjä, mm. laadittiin etätöyön periaatteet, analysoitiin VM-baron tulokset ja sovittiin kehittämistoimenpiteistä, joista selkeimmin nousi tavoite saada kahdelle vastuualueelle jakautunut henkilöstö kulkemaan yhteiseen suuntaan. Vuonna 2019 uudistettiin myös kehityskeskustelu- ja suoritusarviointiohjeistus, tehtiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä erillinen tasa-arvokysely. Vuonna 2019 täsmennettiin uuden työntekijän perehdytyksen muistilista ja kilpailutettiin työterveyspalvelut. Henkilöstöä on koulutettu 1 pv/htv. Taiken henkilöstö osallistui monenlaiseen koulutukseen, mm. vaikuttavuuskoulutukseen sekä kaksi henkilöä johtamiseen liittyvään pidempään koulutukseen.

Taiken *johtamista parannettiin* täsmentämällä johtoryhmätyötä ja vakiinnuttamalla käytäntöjä. Vuonna 2019 johtoryhmä teki työstään itsearvioinnin, jonka pohjalta johtoryhmän tehtäviä on kirkastettu. Johtoryhmän yhteistä ymmärrystä on lisätty vakiinnuttamalla toiminnanohjauksen prosesseja ja kehittämällä budjetointia ja talouden raportointia läpinäkyvämmäksi. Taiken työjärjestystä on päivitetty ja alettu uudistaa tavoitteena vastuiden selkeyttäminen.

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2017 toteutuma	2018 toteutuma	2019 toteuma
Valtionavustus- ja apurahahakemukset	14 000	13 661	13 040
Myönteiset valtionavustus- ja apurahapäätökset	3 369	3 283	2 966
Apuraha-/avustushakemuksen käsittely-aika (keskimäärin viikkoa)	15	21	14
Tukimuotojen lukumäärä	24	23	22
Toimielinten lukumäärä	24	23	24
<i>Henkisten voimavarojen hallinta</i>			
Henkilötyövuodet (sis. määräaikaiset rahap.)	87	87	80
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaro)	3,5	3,5	3,4

Toiminnallinen tehokkuus

VTV on kiinnittänyt huomiota siihen, että toimintakertomuksessa ei ole raportoitu toiminnallisen tehokkuuden tavoitteita. Tehokkuutta on aiemmin mitattu hakemusten keskimääräisellä käsittelyajalla, jota on saatu pudotettua 15:stä 14 viikkoon. Vuonna 2019 Taike kehitti uudet tehokkuusmittarit.

Vuodesta 2020 alkaen Taike tavoittelee toiminnan tehostamista kehittämällä valtionavustustoiminnan eli hakemusten käsittelyprosesseja. Vertailukohtana voidaan käyttää Suomen Akatemian ja yksityisten säätiöiden ja muiden toimijoiden tehokkuuslukuja, vaikka toimijoiden välillä onkin eroja prosesseissa ja summien suuruudessa. Jatkossa Taiken valtionavustustoiminnan prosessien tehokkuutta kuvaa mittari jaetut eurot/htv. Tehostamme myös valtionavustusten saajien antamien selvitysten tarkastusprosessia, johon luodaan laskentamalli.

Lähtötaso 2019

Mittari: Jaetut eurot/va-toiminta htv	39,7 M€ / 25 htv = 1,59 M€ / 1 htv
Mittari: Selvitysten keskimääräinen käsittelyaika apurahoissa/ yhteisöavustuksissa	32 / 40 viikkoa

Toiminnan taloudellisuus

Taike on rakentanut virastolle läpinäkyvän budjetin, jonka tarkoituksena on lisätä kustannustietoisuutta ja toiminnan taloudellisuutta. Taiken talouden hallintaa vaikeuttaa se, että viraston henkilöstöstä merkittävä osa palkataan rahapelirahoituksella, mutta välillisiä kustannuksia ei ole tähän mennessä jyvitetty läpinäkyvästi virastolle rahapeli-toiminnan henkilöstön osalta. Osin tästä johtuu viraston hallintopalveluiden haavoittuvuus. Talouden hallintaa monimutkaistaa myös se, että rahapelirahoitus on arviomääräraha ja tulee siten käyttää yhden vuoden aikana.

Henkilöstömäärä ja -rakenne

Vuonna 2019 Taikessa oli töissä 81 henkilöä, joista 61 oli naisia ja 20 miehiä. Heistä virkamiehiä oli 43 ja rahapeli-toiminnan määrärahoilla palkattuja määräaikaista taiteen edistäjiä oli 38. Henkilötyövuosia oli 80,2.

	2017	2018	2019	Vuosimuutos %
henkilöstömäärä	88	84	81	-3,6
naiset	66	63	61	-3,2
miehet	22	21	20	-4,8
virkamiehet	45	42	43	2,4
määräaikaiset läänintaiteilijat ja taide- asiantuntijat	43	42	38	-9,5
henkilötyövuodet	86,7	83,6	80,2	-4,0

Henkilöstökulut

Vuonna 2019 henkilöstökulut olivat yhteensä 4 101 911 euroa, ja välilliset työvoimakustannukset olivat 1 344 569,2 euroa.

	2017	2018	2019	Vuosimuutos %
Kokonaistyövoima-kustannukset, €/vuosi	4 240 014,3	4 182 522,1	4 101 911,0	-1,9
tehdyn työajan palkkojen %- osuus palkkasummasta	79,2	80,2	79,4	-1,0

välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	1 419 466,4	1 359 936,1	1 344 596,2	-1,1
henkilötyövuoden hinta, €	48 899,7	50 018,7	51 115,8	2,2

5.2.5 Varastokirjasto

Toiminnan taloudellisuus

Aineiston vastaanotto, käsittely ja säilyttäminen

Vuonna 2019 aineiston vastaanottoon, käsittelyyn ja säilyttämiseen liittyvät kustannukset olivat 1 456 302 euroa. Aineiston vastaanoton, käsittelyn ja säilyttämisen suurimmat kustannuslajit ovat näille toiminnoille jyvitetty henkilöstö- ja vuokrakustannukset sekä palvelujen ostokustannukset.

Aineiston käsittelyn määrät ja yksikkökustannukset euroa/hyllymetri 2017–2019

	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Asetettu ta- voite 2019*
Käsittely	3 488	3 077	2 880	3 300
Kustannukset	1 194 356	1 209 296	1 456 302	-
Euroa / hm	342	393	505	-

*Tulossopimus 2020-2023 ja voimavarat 2020 -asiakirjasta

Aineiston käsittelyn yksikkökustannukset nousivat edellisvuosiin verrattuna, sillä käsittelyn kokonaismäärä oli edellisvuotta hieman pienempi. Kustannuksia nosti vuoden aikana vastaanotettu toimipisteen kokoelmasiirto, joka oli määrällisesti huomattava. Tästä aiheutui rahti- ja materiaalikustannuksia ennakoitua enemmän; ko. aineiston käsittely kokoelmaan myös työllisti henkilöstöä tavanomaista enemmän. Vuonna 2019 kirjasto otti aineistoja vastaan edellisvuosia vähemmän ja käsittelyyn liittyvä työ tehtiin vakituisen henkilöstön voimin. Vastaanotetun aineiston määrän vähentyminen vaikuttaa siihen, että eurokustannus/hyllymetri on edellisvuotta korkeampi.

Aineiston käyttö

Vuonna 2019 aineiston käyttöön liittyvät kustannukset olivat 299 492 euroa. Aineiston käytön suurimmat kustannuslajit ovat tälle toiminnolle jyvitetty henkilöstö- ja vuokrakustannukset sekä ja palvelujen ostokustannukset.

Aineiston käytön yksikkökustannukset euroa/tilaus 2017–2019

	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Asetettu ta- voite 2019*
Tilauksia	107 989	97 386	76 080	82 000
Kustannukset	466 939	414 316	299 492	-
Euroa / tilaus	4,32	4,25	3,94	-

*Tulossopimus 2020-2023 ja voimavarat 2020 -asiakirjasta

Aineiston käytön yksikkökustannus laski hieman edellisiin vuosiin verrattuna. Vuositaitosten tilaustapahtumien määrä laski edellisvuosista. Varastokirjasto vaihtoi v. 2019 kirjastojärjestelmää ja tämän myötä poistui etenkin tiedekirjastojen käyttämä yhteislainaus-ominaisuus (*UB-lainaus*). Tällä selkeästi on ollut lainauksia vähentävä vaikutus. Toisena tunnistettuna syynä on kirjastojen e-aineistojen käytön kasvu, joka osaltaan vaikuttaa painetun materiaalin käytön vähentymiseen. Aineistoja on saatavilla joko vapaasti tai kohtuullista maksua vastaan suoraan verkosta, vuosi vuodelta enemmän. Järjestelmän vaihdon aikana Varastokirjasto oli suljettuna viikon, jonka aikana kirjaston lainaus- ja uusintatoiminnot olivat pois käytöstä.

Toiminnan tuottavuus**Aineiston vastaanotto, käsittely ja säilyttäminen**

Aineistoa käsiteltiin 2 880 hyllymetriä (hm). Vastaanottoon ja käsittelyyn osallistui 12,28 henkilötyövuotta (htv), luku sisältää hallinnon jyvitetyn osuuden 0,68 htv.

Aineistoa käsiteltiin 235 hm/htv. Alla vuosien 2017–2019 vertailutiedot:

	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Asetettu ta- voite 2019*
Käsitelty (hm)	3 488	3 077	2 880	3 300
HTV	12,55	11,96	12,28	-
Käsitelty aineisto (hm/htv)	278	257	235	-

*Tulossopimus 2020-2023 ja voimavarat 2020 -asiakirjasta

Tuottavuus laski hieman edellisvuodesta. Vuonna 2018 käsitellyn aineiston määrä kääntyi laskuun ja sama suuntaus jatkui vuonna 2019. Aineiston vastaanotto ja käyttöön asettaminen tehtiin ilman viivästyksiä ja vakiintuneen kokoelmapolitiikan mukaisesti.

Käsitellystä painetusta aineistosta oli monografioita merkittävä määrä, sen sijaan sarja-aineistoa vastaanotettiin aiempia vuosia vähemmän. Alkuvuonna 2019 oltiin

poikkeuksellisessa tilanteessa: kokoelmaan käsiteltävää aineistoa ei ollut odotamassa, joten luetteloiijat käsitelivät *Vaari*-tietokannasta aiemmin löytymättömiä väitöskirjoja sekä LP-levyjä. Näistä seikoista johtuen käsiteltyjä metrejä on karttunut vähemmän ja kustannus henkilötyövuotta kohden on noussut.

Aineiston vastaanoton ja käsittelyn määrän vähentymiseen on tunnistettu seuraavia syitä: kirjastot ovat edeltävinä vuosina (< 2017) tehneet määrällisesti suuret poistot kokoelmistaan. Poistettuja aineistoja on jo entuudestaan löytynyt Varastokirjaston kokoelmasta, joten niitä ei ole lähetetty toistamiseen Varastokirjastoon. Lisäksi etenkin tiedekirjastot hankkivat valtaosan aineistoistaan e-aineistoina, joten painetun aineiston määrä on kauttaaltaan vähentynyt merkittävästi. Kirjastoilla on myös ollut epätie-toisuutta Varastokirjaston tulevaisuudesta, mikä on vaikuttanut joissain tapauksissa aineistosiirtoihin.

Tuottavuutta on kuvattu suhteuttamalla luetteloitujen tietueiden määrä henkilötyövuosiin:

	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Asetettu ta- voite 2019*
Luetteloituja tietueita	64 559	61 604	53 464 **	65 000
HTV	12,55	11,96	12,28	-
Luetteloitu aineisto (tietuetta/htv)	5 144	5 151	4 353	-

*Tulossopimus 2020-2023 ja voimavarat 2020 -asiakirjasta

**Luku ei sisällä osakohteita. Kaikkiaan *Vaari*-tietokantaan lisättiin 78 636 tietuetta, joissa osakohteita 25 172. Tuo pois lukien bibliografisia emotietueita I. luetteloituja tietueita on lisätty 53 464.

Tuottavuus aleni edellisestä vuodesta. Aineiston vastaanoton ja käsittelyn määrän vähentymiseen on reagoitu proaktiivisesti henkilökunnan tehtäväkuvien päivittämisellä ja joustavuudella: kun kirjastot lähettivät aineistoa Varastokirjastoon edellisvuosia vähemmän, osoitettiin vastaavasti vähemmän henkilöstöresursseja luettelointiin. Näin on voitu vaikuttaa siihen, että luetteloitujen tietueiden, mukaan lukien tietueiden osakohteet, määrä henkilötyövuotta kohti laski edellisistä vuosista ja on kohtuullisella tasolla. Käsittelyä odottava aineisto on voitu käsitellä palvelulupauksen mukaisesti kuuden (6) kuukauden sisällä sen vastaanottamisesta. Kirjaston työprosesseja ja -tapoja on edelleen tehostettu, lisäksi kirjastojen välinen yhteistyö on ollut tuloksellista.

Kirjastojärjestelmän vaihdos näkyy luetteloitujen tietueiden määrässä; uuden käyttöjärjestelmän haltuunotto paitsi muuttaa toimintatapoja, on myös alussa hitaampaa. Käsitellystä aineistosta aiempaa suurempi määrä oli tarkastamatonta, jolloin tietokantaan vietyjen tietueiden määrä on pienempi. Kirjastojärjestelmän vaihdoksen myötä mm. tarkkaa lukua osakohteiden määrästä ei saatu.

Aineiston käyttö

Tilaustapahtumia oli 76 080, mikä oli kahta edeltävää vuotta alhaisempi. Luku sisältää ensilainaukset, uusinnat sekä artikkelitilaukset. Henkilötyövuosia käytettiin 5,70, luku sisältää jyvitetyn osuuden hallinnon henkilötyövuosista, joka on 0,32 htv.

Tilauksia oli henkilötyövuotta kohden 13 347. Alla vuosien 2017–2019 vertailutiedot:

	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Asetettu tavoite 2019*
Tilauksia	107 989	97 386	76 080	82 000
Henkilötyövuosia	5,34	5,43	5,70	-
Tilauksia / htv	20 223	17 935	13 347	-

*Tulossopimus 2020-2023 ja voimavarat 2020 -asiakirjasta

Tuottavuus (tilauksia/htv.) laski aineiston käytön osalta. 2019 tehdyn kirjastojärjestelmän vaihdon myötä tilausten toteumaluku ei ole täysin oikeellinen; syynä se, että käyttöön otetusta *Koha*-kirjastojärjestelmästä puuttuu vielä yhteistilasto-toiminto. Lisäksi artikkelipyynnöjä tuli edellisvuotta vähemmän. Tämä kuvastaa sitä, että etenkin tieteellisiä, lähivuosina julkaistuja artikkeleita on käytettävissä e-aineistoina.

Aiemman *Voyager*-kirjastojärjestelmän mahdollistaman yhteislainauksen poistuminen on selvästi vaikuttanut lainamäärien vähentymiseen. Linnea2-konsortion purkauduttua v. 2019 useat tiedekirjastot joutuivat poistamaan asiakkaittensa käyttämän Varastokirjasto-yhteyden, mikä tarkoitti asiakkaan omatoimisen aineistotilaamisen päättymistä.

Töiden uudelleenorganisointia jatkettiin. Tämä helpotti aineistonkäsittelyn ruuhkahuipujen sekä satunnaisen henkilöstövajeen tasoittamisessa. Varastokirjaston henkilötyövuosien määrä vuonna 2019 oli 17,98. Aineiston käyttöön liittyvissä tehtävissä, pääasiassa kaukopalvelussa, työskenteli vakituisen henkilökunnan lisäksi myös työkokeilijoita.

Varastokirjaston henkilöstö

Varastokirjaston toimintaa ohjaa opetus- ja kulttuuriministeriön asettama kuusijäseninen johtokunta, jonka toimikausi on 3 vuotta. Uusi johtokunta aloitti toimintansa 1.3.2019. Johtokunta kokoontui vuoden aikana 3 kertaa. Johtokunnan pöytäkirjat ovat hyväksymisen jälkeen luettavissa Varastokirjaston kotisivuilta. Varastokirjasto täytti 30 vuotta ja tätä juhlistettiin toukokuussa pidetyllä juhlaseminaarilla.

Henkilöstömäärä ja –rakenne

Vuoden 2019 henkilötyövuosimäärä oli 17,98, kaikkiaan 19 virkamiestä. Sukupuolijakauma: 7 miestä, 12 naista.

Työajan jakaantuminen: aineiston vastaanottoon kohdentui 0,45 htv, luettelointiin ja käsittelyyn 10,45 htv. Aineiston käyttöön kohdentui 5,06 htv. Hallinnollisiin tehtäviin, työjohtoon sekä tukitoimintoihin kohdentui 2,02 htv – yhteensä 17,98 htv.

Keski-ikä vuosina 2017-2019:

	2017	2018	2019
Miehet	53,57	53,42	54,43
Naiset	47,67	48,16	50,33
seniori-ikäisiä* (%)	73	73	79

* Seniori-ikäinen: yli 45-vuotias

Henkilöstökulut

Kustannuksiin on laskettu henkilöstön palkkakustannukset sivukuluineen:

	2017	2018	2019
Henkilötyövuodet	17,89	17,39	17,98
Kustannukset (€)	763 718	708 283	798 829
€/htv	42 690	40 729	44 429

Henkilöstön koulutus ja osaaminen

Ammattitaitoa kehitettiin etä- ja lähikoulutuksiin. Koulutustarpeita ja -toiveita kootaan vuotuisista kehityskeskusteluista sekä VMBaron tuloksista. Koulutukseen käytetty aika saadaan Kieku-työajanseurantajärjestelmästä, johon kirjataan koulutukseen käytetty työaika. Koulutuskustannuksiin on laskettu käytetty työaika sekä koulutuksen muut kulut (matkakulut, päivärahat, kurssimaksut, kouluttajien palkkiot). Koulutukseen osallistumisessa etämahdollisuuksia on hyödynnetty entistä enemmän, näin koko henkilökunta on voinut osallistua yhtä aikaa seuraamiseen. Tällöin kustannuksia on syntynyt ainoastaan käytetystä työajasta.

Osaamisen kehittämiseen liittyviä tunnuslukuja:

	2017	2018	2019
Koulutuskustannukset (€/htv)	605	420	597
Koulutukseen käytetty aika (tpv/htv)	2,8	2,7	2,30

Varastokirjaston työtyytyväisyyttä mitataan VMBarolla. Työtyytyväisyyteen kannustavasti vaikuttavia seikkoja ovat muun muassa työyhteisön toimintakulttuuri, mahdollisuus tehdä ja kokeilla asioita uudella tavalla, johdon toimiminen esimerkkinä sekä mahdollisuus hyödyntää uusia työ- ja toimintatapoja työssä. Työyhteisön toimintakulttuuri koetaan oikeudenmukaisena sekä tasa-arvoisena.

Työhyvinvointia kuvaava tunnusluku:

	2017	2018	2019	asetettu tavoite 2019*
Työtyytyväisyysindeksi (asteikolla 1 -5)	3,84	3,90	3,90	3,90

*Tulossopimus 2020-2023 ja voimavarat 2020 -asiakirjasta

Tulossopimuksen mukaan Varastokirjasto on vastuullinen työnantaja, joka arvioi toimintaansa jatkuvasti. Tavoitteena oli ammattitaitoinen, motivoitunut, oikein kohdistettu ja joustava henkilöstö. Työssäjaksamista ja työtyytyväisyyttä edistettiin järjestämällä muun muassa henkilöstön yhteinen opintomatka uusimpiin suomalaisiin kirjastoihin. Omaehtoista kulttuurin sekä liikunnan harrastusta tuettiin kulttuuri- ja liikuntasetelein.

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Ministeriön sisäistä toimintaa ja organisaatiota koskevat linjaukset

Linjaukset 2019	Toteuma ja sen analyysi
<p>Vahvistetaan ministeriön roolia tulevaisuus- ja sivistysministeriönä. Varmistetaan ministeriön kokonaisu-kemiyksen muodostuminen ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen. Edistetään ministeriössä yhteisöllistä toimintakulttuuria sekä lisään yhteistyötä ja yhtenäisiä toimintatapoja. Edistetään ydintoiminnoissa yhteistä valmistelua ja resurs-sien joustavaa käyttöä. Pa-rannetaan johtamiskulttuuria.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmistaudutaan uuteen hallituskauteen ja käynnistetään toimenpiteet hallitusohjelman linjausten pohjalta. Hallitusohjelman linjaukset näkyvät keskeisesti ministeriön ydinprosesseissa ja yhteisessä toiminnassa. - Valmistellaan ja toteutetaan menestyksellisesti EU-puheenjohtajuuskausi 2019. Varmistetaan tarvittavat resurssit sekä EU- 	<p>Hallitusohjelman pohjalta laadittiin ministeriön toimintasuunnitelma hallitusten keskeisten tavoitteiden ja linjausten toteuttamiseksi. Keskeiset toimet sisältyvät hallituksen toimenpidesuunnitelmaan. Isot kehittämishankkeet (oppivelvollisuuden laajentaminen, koulutuspoliittinen selonteko, jatkuva oppiminen, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmat sekä TKI-tiekartta) ovat käynnistyneet.</p> <p>Suomen EU-PJ-kaudella saavutettiin ne ministerineuvostotason lopputulokset, mitä suunnitteluvaiheessa ennakoitiin. Toteutettiin myös kaikki ne virkamiestason kokoukset ja seminaarit, joita suunniteltiin. Rahoitusohjelmaneuvoitteluisissa toivottiin alustavasti päästävän pidemmälle, mutta neuvotteluita edistettiin niin kunnianhimoisesti</p>

<p>tehtäviä hoitavien mahdollisuus keskittyä täysimääräisesti EU-asioihin.</p>	<p>kuin suinkin, eikä edistyminen ollut puheenjohtajamaasta kiinni. Ministeriöön sijoitettiin 2 EU-avustajaa ja yksi asiantuntijatason virkamies PJ-kauden keskitetyin varoin. Lisäksi KASiin palkattiin kolme harjoittelijaa auttamaan osastoja kokousjärjestelyissä. Kokouksia koskevissa raporteissa ei ilmennyt ongelmia valmistelujen resursoinnissa.</p>
<p>- Käynnistetään OKM2030 -strategian toteutus. CAF:n kehittämistyö tukee ministeriön strategian toimeenpanoa.</p>	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriö laati hallinnonalalle vuoteen 2030 ulottuvan strategian. Strategian sisältöjä hyödynnettiin uuteen hallituskauteen varautumisessa ja sen sisällöt otettiin huomioon ministeriön ohjauksessa, strategisessa- ja kehittämistyössä sekä ministeriön toimintatapojen kehittämisessä.</p> <p>Ministeriön laadunhallintatiimi jatkoi työtään. Rakennettiin toiminnan kehittämisen malli osastojen ja toimintayksiköiden hyödynnettäväksi. Sovittiin, että CAF-itsearviointi tehdään seuraavan kerran syksyllä 2020.</p>
<p>- Tehdään näkyväksi ministeriön ydinprosessit ja laaditaan prosessikuvaukset keskeisille ydintoiminnoille sekä hyödynnetään olemassa olevia prosessikuvauksia.</p>	<p>Rahoitusta ja tulosohjausta koskevat prosessikuvaukset valmistuivat jo vuoden 2018 lopulla. Kertomusvuonna prosessikuvauksia ei laadittu. Syksyllä 2019 sovittiin, että prosessikuvauksien laatimista jatketaan vuoden 2020 aikana.</p>
<p>- Vahvistetaan ministeriön tietopohjaa ja analyysikapasiteettia vaikuttavan ja tuloksellisen toiminnan ja kehittämisen tueksi.</p>	
<p>- Parannetaan henkilöressurssien joustavaa käyttöä ministeriössä.</p>	<p>Ministeriön sisällä on toteutettu yksittäisiä henkilökierrokokeiluja osastojen välillä (KUPO/KTPO). Tapauskohtaisesti ministeriön substanssiosaimista on hyödynnetty osastojen ja toimintayksiköiden välillä. Systemaattisesti henkilöstöressurssien joustavaa käyttöä ei ole ministeriössä kehitetty. Ministeriön johto on käynnistänyt keskustelun strategisesta henkilöstösuunnittelusta. Tässä yhteydessä käydään keskustelua myös henkilöressurssien joustavasta käytöstä.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Panostetaan ydintoimintaan. Ennakoidaan ja priorisoidaan valmisteltavia asioita työkuormituksen hallitsemiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi. - Vahvistetaan ministeriön strategista, yhtenäistä ja vaikuttavaa toimintaa yhteistyöryhmien kautta. Yhteistyöryhmät raportoivat toiminnastaan vuoden 2019 alussa. Vahvistetaan avoimuutta, luottamusta ja yhteisöllistä toimintaa sekä yksikköraajat ylittävää yhteistyötä ministeriön sisällä. - Sopeutetaan ministeriön toiminta julkisen talouden piententyviin resursseihin. Valmistellaan vuoden 2019 lopussa päättyvän sopeuttamisohjelman jatkotoimet. Ministeriön toimintakyky, osaaminen ja asiantuntijuus turvataan kaikissa olosuhteissa. 	<p>Ministeriön yhteistyöryhmien toiminnalla on lisätty ministeriön yhteistä valmistelua ja yhteistyötä ydintoiminnoissa. Toimintaa ydintoiminnoissa on yhtenäistetty. Yhteistyöryhmät asetettiin uudelle kaudelle 2019-2023 vuoden 2019 lopulla. Uuteen hallituskauteen varautumiseksi ministeriössä laadittiin strategia vuoteen 2030. Tehtävien priorisointia ja ennakointia ei ministeriössä ole toistaiseksi systemaattisesti tehty.</p> <p>Hallituskauden alussa ministeriö asetti ydintoimintoihin (rahoitus, tulosohjaus, lainsäädäntö, tiedolla johtaminen sekä kansainvälinen toiminta) kytkeytyvät yhteistyöryhmät uudelle kaudelle 2019-2023. Ensimmäistä kauttaan toimineet yhteistyöryhmät raportoivat toiminnastaan kansliapäällikön johtoryhmälle alkukeväästä 2019.</p> <p>Ministeriön sopeuttamisohjelma päättyi vuoden 2019 lopussa. Sopeuttamisohjelman toimia seurattiin säännöllisesti kansliapäällikön johtoryhmässä. Kaudelle 2020-2023 asetettiin uusi sopeuttamissuunnitelma.</p>
<p>Osastojen, toimintayksiköiden ja yhteistyöryhmien toiminta tukee edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista.</p>	

Opetus- ja kulttuuriministeriön henkilöstö

	2017	2018	2019
Henkilöstömäärä	252	252	254
Naiset	188	190	188
Miehet	64	62	66
Henkilötyövuodet	247,8	252,6	250,3
Sukupuolijakauma (%)			
Naiset	75	75	74
Miehet	25	25	26
Vakinaiset	202	195	187
Naiset	150 (74 %)	147 (75 %)	142 (76 %)
Miehet	52 (26 %)	48 (25 %)	45 (24 %)
Määräaikaiset	50	57	67
Naiset	38	43	46
Miehet	12	14	21
Ikärakenne			
Keski-ikä	49	49	48,7
45 vuotta täyttäneiden osuus (%)	66	65	66
Sairauspoissaolot pv/htv	6,4	6,2	7
Kokonaistyövoimakustannukset (€)	17 081 100	17 881 845	18 094 991

7 Tilinpäätösanalyysi

Opetus- ja kulttuuriministeriö kirjanpitoyksikkönä

7.1 Rahoituksen rakenne

Tuotot

Määrärahojen käyttönasettamiset

Valtioneuvoston kanslia asetti opetus- ja kulttuuriministeriön käyttöön 85 000 euroa momentilta 23.01.03 (Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset) vuodelta 2018 siirtyneestä määrärahasta ja momentilta 23.01.24 (Lisähenkilöstön palkkaus sekä muut kulutusmenot, Suomen EU puheenjohtajuus) 259 000 euroa.

Ulkoministeriö osoitti Taiteen edistämiskeskuksen käyttöön 170 000 euroa momentilta 24.90.68 (Itämeren ja Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö).

Valtiovarainministeriön momentilta 28.60.12 (Osaamisen kehittäminen) osoitettiin Kansallisen audiovisuaalisen instituutin käyttöön 2 626 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti kirjanpitoyksikön virastojen käyttöön yhteensä 98 907,62 euroa momentilta 32.30.51.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti momentilta 33.20.50 kirjanpitoyksikön virastojen käyttöön yhteensä 4 179,60 ja momentilta 33.20.52 yhteensä 26 697,60 euroa.

7.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa tapahtuneet rakenteelliset muutokset

Talousarviossa toteutuneet rakenteelliset muutokset on sisällytetty liitteeseen 1.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle osoitetuissa määrärahoissa tapahtuneet muutokset

Opetus- ja kulttuuriministeriölle vuonna 2019 osoitetut määrärahat vähentyivät 226 milj. eurolla vuodesta 2018. Valtionosuus- ja -avustusmomenttien määrärahat kasvoivat vuoden 2018 tasosta 26 milj. euroa, mikä johtuu lähes kokonaisuudessaan työvoimapolitiittisen koulutuksen määrärahojen siirrosta opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokkaan työ- ja elinkeinoministeriöltä. Opintotoraha ja asumislisämomentin määrärahataso laski 8,1 milj. euroa, mikä johtuu opintotuen saajien määrän pienentymisestä ammatillisessa koulutuksessa. Yliopistojen pääomasijoituksiin varattu määräraha pieneni 70 milj. eurolla ja korkeakouluopetuksen kehittämiseen, digitaalisten oppimisympäristöjen vahvistamiseen ja ympärivuotisen opiskelun edellytysten parantamiseen varattu määräraha pieneni 45,7 milj. eurolla. Kärkihankerahoituksen päättyminen vähensi yleissivistävän koulutuksen määrärahoja 24 milj. eurolla.

Rahapelitoiminnan momenteilla määrärahat säilyivät kokonaisuutena lähes ennallaan, mutta liikunnan osalta määrärahataso aleni johtuen Olympiastadionin perusparannuksen ja Tampereen monitoimiareenan rahoittamiseksi jakamattomien voittovarojen rahastosta tehtyjen määräaikaisten tuloutusten päättymisestä.

Talousarvion ja lisätalousarvion toteutuminen

Hallinnonalan arvonlisäveromomentin 29.01.29 määrärahan käyttö ylittyi 980 000 eurolla. Ylitykseen myönnettiin ylityslupa.

Yleissivistävän koulutuksen valtionosuusmomentin määrärahaa jäi käyttämättä 18 milj. euroa. Opintoraha ja asumislisämomentilta jäi määrärahaa käyttämättä 19 milj. euroa ja koulumatkatuesta 10,4 milj. euroa etuuksien käytön jäätyä ennakoitua pienemmäksi.

Teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannusten valtionosuusmomentin 29.80.31 määrärahaa jäi käyttämättä 342 132 euroa. Urheilun ja liikuntakasvatuksen rahapelitoiminnan voittovaroja jäi käyttämättä 0,321 milj. euroa ja nuorisotyön vastavia voittovaroja 0,250 milj. euroa.

Opintotukitoiminnan tuloja kertyi 4,8 milj. euroa budjetoitua vähemmän takausvastuusaatavien lisäyksen jäätyä ennakoitua pienemmäksi. Korkotuloja kertyi -2,0 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muiden tulojen momentille kertyi tuloja 9,7 milj. euroa, mikä muodostuu lähinnä valtionosuuksien ja -avustusten palautuksista.

Siirrettyjen määrärahojen käyttö ja muutokset siirretyissä määrärahoissa

Vuodelle 2020 siirtyi edelliseltä vuodelta 124,4 milj. euroa. Vastaavasti vuodelle 2018 siirtyi 143,1 milj. euroa, joten siirtomäärärahakanta lisääntyi 584 milj. euroa. Suurimmat siirtomäärärahakannan erät olivat 51,5 milj. euroa korkeakoulujen ja tieteen yhteisten menojen momentilla 29.40.20, 29,7 milj. euroa ammatillisen koulutuksen yhteisten menojen momentilla 29.20.21, 17,5 milj. euroa yleissivistävän koulutuksen kehittämissä momentilla 29.10.20 ja 6 milj. euroa opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenomomentilla 29.01.01.

Kirjanpitoyksikköön kuuluvien virastojen toimintamenomomenttien siirtomäärärahakanta säilyi lähes ennallaan. Toimintamenomenteilta siirtyi määrärahoja vuodelle 2018 yhteensä 11,0 milj. euroa, kun vuodelta 2017 vuodelle 2018 määrärahoja siirtyi 11,5 milj. euroa.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 4,1 milj. euroa. Tuotot kasvoivat edellisestä vuodesta yhteensä 25 %. Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 14 %, vuokrat ja käyttökorvaukset vähenivät 64 % ja muut toiminnan tuotot kasvoivat 34 %.

Muista toiminnan tuotoista 61 % kertyi yhteistoiminnan kustannusten korvauksista.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 82 milj. euroa. Kulujen määrä on noin 8 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Kuluista henkilöstökulujen osuus on 43 %, palvelujen ostojen 48 %, vuokrien 4,4 % ja muiden kulujen osuus 3,3 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat –kulut vähenivät 10 %, vuokratkulut kasvoivat 4,1 % ja henkilöstökulut 5,8 %. Palvelujen ostot kasvoivat 10,6 % ja muut kulut kasvoivat 70,8 %.

Palvelujen ostot olivat yhteensä 39,8 milj. euroa. Palvelujen ostoista 20,5 milj. euroa muodostuu ICT käyttöpalveluista, joista valtaosa on korkeakoulujen yhteiseen käyttöön hankittuja käyttöpalveluita.

Tietotekniikan asiantuntijapalveluihin käytettiin 4,4 milj. euroa, muihin asiantuntija- ja tutkimuspalveluihin 7,7 milj. euroa ja talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusmaksuihin noin 0,6 milj. euroa.

Muiden kulujen 2,7 milj. eurosta 1,98 milj. euroa muodostuu matkustuspalveluista.

Rahoitustuotot muodostuu lähes kokonaisuudessaan opintolainojen takausvastuusuo-
rituksista kertyvistä koroista. Rahoitustuotot laskivat 9,6 %. Rahoituskulut vähenivät
8,9 %. Rahoituskulut muodostuivat pääasiassa epävarmojen opintolainojen takaus-
vastuusaatavien tileistä poistoista ja maksuvapautuksista.

Muista satunnaisista tuotoista, 0,2 milj. euroa, pääosa muodostuu Kansallisgallerian
kokoelmiin saaduista taidelahjoituksista.

Siirtotalouden kulut, 5 434 milj. euroa, muodostuvat opetus- ja kulttuuriministeriön
maksamista lakisääteisistä valtionosuuksista, valtion rahoituksesta yliopistoille, har-
kinnanvaraisista valtionavustuksista, opintotuen maksuista ja kansainvälisten järjestö-
jen rahoitus- ja maksuosuuksista.

Verot ja veronluonteiset maksut, 563,8 milj. euroa, muodostuvat veikkausvoittovarojen
tuloutuksista.

7.4 Tase

Kansallisomaisuuden tasearvo kasvoi 1,4 milj. eurolla, mikä johtuu pääosin Kansallis-
gallerian taidehankinnoista.

Koneiden ja laitteiden tasearvo, 0,4 milj. euroa, pieneni 0,1 milj. eurolla edellisestä
vuodesta. Muut aineelliset hyödykkeet, 7,9 milj. euroa, muodostuu valtion taidekokoel-
mien taideteoshankinnoista. Muista pitkäaikaisista euromääräisistä sijoituksista, 1 910
milj. euroa, 733 milj. euroa muodostuu pääomasijoituksista Aalto-korkeakoulusääti-
öön, Tampereen teknillisen yliopiston säätiöön, Kansallisgallerian säätiöön ja ammat-
tikorkeakouluihin sekä 1 178 milj. euroa pääomasijoituksista julkisoikeudellisiin yliopis-
toihin.

Saadut ennakot ovat vähentyneet noin 19 milj. eurolla, joka johtuu siitä, että Veikkaus
Oy:n ennakoitu ja lopullinen tuottoennuste ovat poikenneet toisistaan sekä toisaalta
lisäbudjeteissa aiheutuneista tulouttamisista.

Ostovelat, 3,8 milj. euroa, ovat vähentyneet edellisestä vuodesta 1,7 milj. eurolla. Kir-
janpitoyksiköiden väliset tililykset, 0,6 milj. euroa, ja edelleen tilitettävät erät, 0,8 milj.
euroa, ovat joulukuun palkkoihin liittyviä ennakonpidätys-, työntajamaksu- ja jäsen-
maksuvelkoja.

Siirtovelat, 5,3 milj. euroa, muodostuu pääosin lomapalkkaveloista. Muut lyhytaikaiset velat, 183 milj. euroa, muodostuu lähes kokonaisuudessaan harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamattomista eristä, joiden määrä on kasvanut 50 %:lla.

Rahastojen pääoman arvo säilyi lähes ennallaan.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Opetus- ja kulttuuriministeriön johto vastaa siitä, että ministeriössä toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt (sisäinen valvonta), jotka varmistavat opetus- ja kulttuuriministeriön toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, ministeriön hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamiseen sekä ministeriön johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot ministeriön taloudesta ja toiminnasta. Menettelyiden on myös käsitettävä opetus- ja kulttuuriministeriön vastattavana ja välitettävänä olevien varojen hoidon sekä ne ministeriön toiminnat ja tehtävät, jotka se on antanut toisten virastojen ja laitosten, yhteisöjen ja yksityisen tehtäväksi, tai joista se muuten vastaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisen valvonnan menettelyissä on lisäksi otettava huomioon Euroopan yhteisön oikeudesta aiheutuvat ministeriön toimintaan kohdistuvat vaikutukset.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sisäisen valvonnan tilaa on arvioitu vertaamalla jatkuvassa seurannassa olevia asiakirjoja valtionvarainministeriön antaman sisäisen valvonnan arviointikehikkoa koskevaan suosituksen.

Vuoden 2019 tulossuunnitelmaa varten riskejä on arvioitu tulossuunnitelman valmistelussa ja riskit on käsitelty kansliapäällikön johtoryhmässä. Ministeriön tietoturva- ja tietosuojariskien kartoitus käynnistettiin. Ministeriön ja hallinnonalan riskienhallinnan tilaa selvitettiin osana koko valtionhallintoa valtiovarainministeriön toimesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö laati hallinnonalalle vuoteen 2030 ulottuvan strategian. Ministeriön toiminnassa arvioidaan riskejä osana johtamista. Jatketaan ministeriön ja hallinnonalan johtamis- ja ohjausjärjestelmän kehittämistä ja tehostamista.

CAF-laadunhallintajärjestelmän toimeenpanoa edistettiin ja tehdään seuraava itsearviointi vuonna 2020.

Sisäisen valvonnan menetelmien ja riskienhallinnan tehostamista jatketaan.

Arvioinnin ja asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella sisäinen valvonta on pääosin järjestetty asianmukaisesti.

9 Arviointien tulokset

Liikkuva koulu -ohjelman kärkihankekauden 2015–2018 ulkoinen arviointi

Liikkuva koulu -ohjelman kärkihankekauden 2015–2018 ulkoisessa arvioinnissa tarkasteltiin Liikkuva koulu -ohjelman kärkihankekauden tuloksia ja vaikutuksista aktiivisemmän ja viihtyisämmän koulupäivän edistämiseksi. Ohjelman tuloksia ja vaikutuksia arvioitiin asetettuihin tavoitteisiin ja käytettävissä olleisiin resursseihin nähden. Lisäksi tuotettiin tietoa ohjelman organisoinnista, ohjauksesta, seurannasta ja arvioinnista sekä ohjelman merkityksestä liikuntapolitiikan ohjauksen välineenä. Arvioinnin keskeisenä tuloksena todettiin, että Liikkuva koulu -ohjelma on onnistunut vahvistamaan koulujen kapasiteettia liikkumisen lisäämiseksi niin toimintakulttuurin muutoksen kuin välinevarusteluiden osalta. Toisaalta ohjelman alhaalta ylös johdettu toimintamalli ei ole tuonut nopeita tuloksia liikunnan määrän lisäämisessä.

Liikunnan ja liikkumisen edistäminen valtionhallinnossa – Ministeriöiden tulokortit

Valtion liikuntaneuvosto valmisteli yhteistyössä eri ministeriöiden kanssa ministeriöiden liikunnan ja liikkumisen tulokortit. Tulokorteissa kuvattiin kunkin ministeriön intressi, tavoitteet, toimenpiteet, resurssit, mittarit, keskeinen lainsäädäntö ja keskeiset kehittämiskohteet liittyen liikkumisen ja liikunnan edistämiseen. Tulokortti-prosessin keskeisenä havaintona todettiin, että käytännössä kaikkien hallinnonalojen toimilla vaikutetaan väestön liikkumiseen ja liikuntaan. Liian vähäinen liikkuminen vaikuttaa yksilöiden hyvinvoinnin ja elämänlaadun lisäksi laaja-alaisesti yhteiskunnan eri sektoreihin, kuten sosiaali- ja terveydenhuoltomeneihin, työkykyyn tai sotilaalliseen valmiuden suorituskykyyn. Jokaisella hallinnonalalla on kosketuspinta arkiliikkumisen ja terveyttä edistävän liikunnan edistämiseen, osalla lisäksi kilpa- ja huippu-urheiluun. Joidenkin hallinnonalojen tavoitteet läpileikkaavat kaiken liikunnan ja urheilun, kuten oikeusministeriön osalta yhdenvertaisuus. Liikkumisen ja liikunnan poikkihallinnollinen edistäminen vaatii eri hallinnonalojen intressien (kuten luontosuhteen edistäminen, maaseudun elinvoimaisuus tai kestävä liikkumisen edistäminen) ymmärtämistä ja niiden tukemista. Lisäksi tulokorttityössä havaittiin, että poikkihallinnollinen liikunnan edistäminen vaatii myös vähintään yhtä paljon toimenpiteitä ja koordinaatiota hallinnonalojen sisällä kuin hallinnonalojen välillä.

Valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman (VANUPO) 2017–2019 arviointiraportti

Valtion nuorisoneuvoston tehtävä on laatia kerran hallituskaudessa valtioneuvostolle arviointi VANUPO:n toteutumisesta ja tehdä esityksiä ohjelman mahdollisista muutos-

tarpeista. VANUPOn 2017-2019 arvioinnin mukaan eri tahot kokivat varsin yksimielisesti, että vastaava valtakunnallinen ohjelma on hyvä rakentaa myös jatkossa. Toimiva tiedonjako ministeriöiden välillä nähtiin VANUPOn seurantaan toteuttavan poikkihallinnollisen yhdyshenkilöverkoston vahvuutena. Läpi arviointiaineiston nousi esiin se, että VANUPOn valitut teemat vaikuttavat moniin yhteiskunnan aloihin ja ovat ajankohtaisia.

Toteutetun arvioinnin perusteella ohjelman tunnettuus on pientä valtionhallinnossa sekä muiden ministeriöiden alaisessa hallinnossa ja sidosryhmissä. Keskeiset suositukset liittyvät selkeään tavoitteen ja seurattavissa olevien toimenpide-ehdotuksien luomiseen. Lisäksi ohjelmaan tulisi lisätä mittaristo toimenpiteiden seurannalle. Arvioinnin perusteella voi sanoa, että sidosryhmät kaipaavat VANUPOn roolin kirkastamista muihin valtionhallinnon ohjelmiin nähden. Lisäksi parempi tiedotus ja yleinen viestintä ohjelmasta parantaisivat VANUPOn asemaa.

Nuorisokeskustoiminnan arviointi

Arvioinnin keskeiset suositukset liittyivät nuorisokeskusten näkyvyyteen ja vaikuttavuuden esiintuomiseen. Nuorisokeskukset ovat nuorisotyöllisinä toimijoina osaavia ja tärkeitä, mutta niiden roolia nuorisotyön kentällä tulisi saada paremmin esiin. Lisäksi selvityksessä korostettiin nuorisokeskusten mahdollisuutta potentiaalisena yhteistyökumppanina useammalle nuorisotyön toimijalle. Myös nuorisokeskusten toiminnan sesonkiluonteisuus luo keskuksille haasteita.

Nuorisokeskusten toiminta on nuorisotyöllisesti vaikuttavaa, mutta vaikutuksien esiintuomista tulisi yhä parantaa. Nuorisokeskusten vuonna 2019 käyttöönottama seuranta- ja arviointijärjestelmä kuitenkin helpottaa vaikutusten parempaa esiintuontia tulevaisuudessa. Vaikutuksien viestintä edesauttaa myös tunnettuuden lisäämistä nuorisotyön kentällä.

Valtionavustusprosessin arviointi – kohteena opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisovastuualue

Arvioinnissa analysoitiin opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisovastuualueella valmisteltavien avustusten myöntämis- ja selvittämiskäytäntöjä sekä hakijoiden kokemuksia avustusprosessista. Arvioinnin kohteena olivat valtakunnallisten nuorisotalojen järjestöjen, valtakunnallisten nuorisotalojen osaamiskeskusten ja nuorisokeskusten avustukset sekä erityisavustukset. Arviointi perustui vuoden 2017 ja 2018 avustuksiin.

Suurimpana kehityskohteena arvioinnissa todettiin, että on tarve luoda nuorisovastuualueen myöntämiin avustuksiin pitkäjänteisyyttä sekä strategisia painopisteitä. Käytännössä tämä tarkoittaa hakemus- ja selvityslomakkeissa kysyttävien seuranta- ja hakutietojen jatkuvuutta ja selkeää viestintää siitä, millaista vaikuttavuutta avustuksilla haetaan. Lisäksi selvityksessä nostettiin esille kehityskohtana avustuskäytäntöjen läpinäkyvyyden lisääminen. Avustusten hakijoiden kokemukset avustusprosessista olivat pääosin positiivisia ja ministeriö sai kiitosta matalan kynnyksen yhteydenpidosta sekä vuorovaikutuksesta kentän kanssa. Hakijat toivoivat kuitenkin monipuolisia tukipalveluita avustusten hakemiseen ja selvitysten laatimiseen paremman avustusohjeistuksen ja viestinnän muodossa.

Maksuttoman, 5-vuotiaita lapsia koskeva varhaiskasvatuksen (20 t/vko) kokeilu käynnistyi vuonna 2018 syksyllä. Kokeilun tavoitteena on selvittää, miten maksuttomuus vaikuttaa 5-vuotiaiden lasten ja perheen nuorempien lasten varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen ja maksuttoman varhaiskasvatuksen kustannusvaikutuksia. Tavoitteena on myös edistää vanhempien työllistymistä sekä selvittää ja arvioida varhaiskasvatuksen ja nykyisen esiopetuksen toimintamalleja 5-vuotiaiden näkökulmasta sekä pohtia pedagogisia ratkaisuja maksuttoman varhaiskasvatuksen tai mahdollisen kaksivuotisen esiopetuksen järjestämiseksi. Tavoitteena on ollut myös varhaiskasvatuksen palveluohjauksen kehittäminen.

Kokeilun ensimmäisessä vaiheessa oli mukana 19 kuntaa eri puolilta Suomea. Kokeilun piirissä oli vuosina 2018–2019 noin 13 400 viisivuotiasta lasta. Kokeilun toinen vaihe alkoi syksyllä 2019 ja päättyi 31.7.2020. Kokeilun toisessa vaiheessa mukana on 26 kuntaa ja noin 18 280 lasta eli noin 31 % vuonna 2014 syntyneistä lapsista.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) selvittää opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta kokeilun tavoitteiden toteutumista. Ensimmäinen Karvin raportti kokeilusta julkaistiin syksyllä 2019. Mukaan valitut kunnat osallistuvat kokeilun seurantaan ja arviointiin liittyvään Karvin tutkimuksiin sekä Opetushallituksen koordinoimaan kokeilun yhteistyöverkostoon. Arvioinnin mukaan kokeilun avulla saatiin viisivuotiaiden osallistumisastetta nousemaan enemmän kuin vertailukunnissa. Osallistumisasteen nousua selittivät myös tehostunut palveluohjaus ja kunnan varhaiskasvatusmyönteinen ilmapiiri. Viisivuotiaiden lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen oli yleisempää kunnissa, joissa ei oltu otettu käyttöön subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajoista eikä ryhmäkokoja oltu suurennettu.

Oppimisen ja osallisuuden arviointia toteutettiin mm. kansainvälisten PISA ja ICILS – tutkimusten avulla. PISA-tutkimuksen pääalueena olevassa lukutaidossa suomi sijoitui viiden parhaan joukkoon (79 osallistujaa). Lukutaidon tason lasku taittui, mutta ei kääntynyt nousuun. ICILS-tutkimuksessa tarkasteltiin monilukutaidon osaamista sekä

ohjelmoinnillista ajattelua. Suomalaisnuoret sijoituivat ICILS 2018 -tutkimuksen monilukutaidon arvioinnissa neljänneksi (14 osallistujaa) ja ohjelmoinnillisessa ajattelussa kolmanneksi (9 osallistujaa).

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toimesta julkaistiin lukuisia perusopetusta koskevia arviointiraportteja. Osa arvioinneista oli perusopetuksen oppimistulosten arviointeja, joiden tarkoituksena on tuottaa luotettavaa tietoa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden saavuttamisesta, oppiaineen osaamisen tasosta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä koulutuksen tasa-arvon toteutumisesta.

A-englannin oppimistulokset 7. vuosiluokan alussa 2018

Arvioinnissa oli mukana vajaat 5000 oppilasta ja samojen oppilaiden osaamista mitataan seuraavan kerran 9. luokan päättövaiheessa. Arviointitulosten mukaan oppilailta on hyvä englannin kielen taito heidän siirtyessään alakoulusta yläkouluun ja suurin osa heistä saavuttaa 6. luokan lopussa englannin osaamiselle määritellyn hyvän osaamisen tason. Kehittämisehdotuksina nousi esiin kielenopetuksen varhentamisen vaikutukset jatkossa 6. luokan A-englannin hyvän osaamisen taitotasoon. Lisäksi huomiota tulisi kiinnittää niiden oppilaiden tukemiseen, joilla on jo yläkoulun alkuvaiheessa vaikeuksia englannissa. Kolmanneksi englannin arviointikäytänteitä tulisi monipuolistaa niin, että myös koulun ulkopuolinen harrastaminen saadaan arvioinnissa näkyväksi.

Alkumittaus – Matematiikan ja äidinkielen ja kirjallisuuden osaaminen ensimmäisen luokan alussa

Arvioinnissa oli mukana vajaat 8000 oppilasta ja heidän osaamistaan ja siihen vaikuttavia tekijöitä seurataan myöhemmin 3. luokan alussa, 6. luokan lopulla ja 9. luokan lopulla. Arviointitulosten mukaan koulutulokkaiden matematiikan ja äidinkielen taidot ovat samaa tasoa eri puolilla Suomea. Yksilöiden väliset osaamiserot ovat kuitenkin todella suuria.

Lärresultat i finska i åk 6. – Resultat av en utvärdering våren 2018

Arvioinnissa tarkasteltiin toisen kotimaisen kielen (finska) A-oppimäärän ja äidinkielenomaisen oppimäärän oppimistuloksia. Mukana oli noin 2500 oppilasta ja samojen oppilaiden osaamista mitataan seuraavan kerran 9. luokan päättövaiheessa. Eteläisen Suomen oppilaiden osaaminen oli keskimäärin parempaa kuin läntisen Suomen oppilaiden. Kielisaarekekoulujen oppilaat ja eteläisen Suomen oppilaat ylsivät suurin piirtein samaan tulokseen. Koulujen väliset tulokset erosivat melko paljon toisistaan.

Äidinkielen pieni pitkittäisarviointi 2014–2017 - Perusopetuksen päätöstä lukion päätöön

Arvioinnissa vertailtiin samojen oppilaiden menestymistä perusopetuksen päättövaiheen äidinkielen (suomi) ja kirjallisuuden oppimistulosten arvioinnissa ja äidinkielen ylioppilaskokeessa. Tulosten mukaan lukion aloittavien opiskelijoiden osaamistaso ennakoivat vahvasti ylioppilaskokeen tuloksia. Oppilaiden osaamisessa on vanhempien koulutustaustasta juontuvia pysyviä eroja, joita koulutusjärjestelmä ei näytä tasaavan. Tyttöjen äidinkielen ylioppilaskoetulokset ovat poikia merkitsevästi paremmat, vaikka oppilaiden lähtötaso perusopetuksen päättövaiheessa otettaisiin huomioon.

Kehittämisehdotuksina nostettiin esiin eri lukemisen ja kirjoittamisen sukupuolittuneisiin asenteisiin ja arviointiin vaikuttaminen, jotta koulutusjärjestelmä takaisi kaikille mahdollisimman yhdenvertaiset mahdollisuudet kasvaa omaan potentiaaliinsa.

Lisäksi julkaistiin teema- ja järjestelmäarviointien tuloksia.

Ops-työn askeleita: Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 toimeenpanon arviointi

Arvioinnissa tarkasteltiin esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden 2014 toimeenpanoa. Arviointiin osallistettiin laajasti esi- ja perusopetuksen järjestäjiä, koulu- ja esiopetusyksiköitä. Tulosten mukaan paikallisten opetussuunnitelmien valmistelun ja käyttöönoton onnistuneisuutta lisäsivät eniten eri toimijoiden välinen yhteistyö ja kehittämismyönteinen ilmapiiri. Opetussuunnitelmaprosesseihin ei oltu kuitenkaan varattu kaikkialla riittävästi aikaa ja resursseja.

”Että tietää missä on menossa” – Oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa

Arvioinnissa tarkasteltiin perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppimisen ja osaamisen arviointia analysoimalla oppimisen ja osaamisen arviointia koskevien lakien, asetusten sekä normien toteutumista oppimista ja opettamista ohjaavana toimintana. Mukana oli yli 8000 rehtoria, opettajaa, oppilasta ja huoltajaa. Arviointitulosten mukaan oppilaat pitivät arviointia tärkeänä ja toivovat siltä erityisesti kannustavuutta. Oppilaat ja huoltajat olivat melko tyytyväisiä opettajien arviointityöhön. Arvioinnin ongelmana olivat erityisesti yksipuoliset menetelmät ja arvioinnin eri osapuolille epäselviksi jääneet arviointiperusteet.

Tiellä parempaan: Maahanmuuttajien koulutukseen integroitumisen hyviä käytäntöjä

Arvioinnissa selvitettiin maahanmuuttajien integroitumista tukevia hyviä käytäntöjä kansainvälisesti. Tulokset osoittivat muun muassa sen, että koulutuksessa ja kotoutumiseen tähtäävissä toiminnoissa tärkeää on se, että jokaisen oppijan halutaan ja katsotaan kuuluvan oppimisympäristöönsä. Integraatiota tukevien sidosryhmien merkitys on suuri. Lisäksi toiminnan vision on oltava yhteisesti hyväksytty ja kaikkien toimijoiden jaettavissa.

Hur hanteras två- och flerspråkigheten i de svenskspråkiga skolorna? Resultat av en utvärdering i åk 1–6 läsåret 2017–2018

Arvioinnissa tarkasteltiin, miten ruotsinkieliset koulut kykenevät ottamaan huomioon suuren määrän kaksikielisiä (ruotsi ja suomi) ja yhä suurenevan määrän monikielisiä oppilaita. Arvioinnissa esiin tulleet asiat eivät liittyneet pelkästään ruotsinkielisiin kouluihin, vaan kuvastavat myös yleisemmin ruotsinkielisen vähemmistön haasteita. Arviointitulosten mukaan koulutuksen ohjausjärjestelmä sallii ainakin teoriassa sekä kaksikielisten ruotsia ja suomea puhuvien että monikielisten oppilaiden tarkoituksenmukaisen opetuksen. Haasteet liittyvät usein paikallisiin vaikeuksiin hyödyntää käytettävissä olevia yleisiä mahdollisuuksia. Kaksikielisten oppilaiden suuri osuus ruotsinkielisten koulujen oppilaista vaatii yleisesti ottaen jatkuvaa ja järjestelmällistä panostusta kieltä tukevaan ja kehittävään toimintaan.

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

10.1 Virheitä ja väärinäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriössä oli vuonna 2019 vireillä kaksi esitutkinta-asiaa, kaksi konkurssiasiaa ja kolme oikeudenkäyntiasiaa.

10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Kansallisia varoja koskevat takaisinperintäpäätökset

Opetus- ja kulttuuriministeriö teki vuonna 2019 yhteensä kuusi takaisinperintäpäätöstä, jotka koskivat harkinnanvaraisten valtionavustusten takaisinperintää. Päätösten yhteismäärä oli 619 731,99 euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisia perusteettoman edun takaisinperintäpäätöksiä tehtiin vuonna 2019 yhteensä kolme. Päätösten yhteismäärä oli 15 804 366,00 euroa.

EU-rahoitukseen liittyvät epäsäännönmukaisuusilmoitukset ja takaisinperintäpäätökset

Vuonna 2019 ei tullut esille EU-rahoitukseen liittyviä epäsäännönmukaisuusilmoituksia tai takaisinperintöjä.

11 Talousarvion toteutumalaskelma

Opetus- ja kulttuuriministeriön talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot		121 720,26	107 640	107 639,52	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	121 720,26	107 640	107 639,52	0,00	100
12. Sekalaiset tulot		604 546 408,73	603 163 403	607 994 550,57	4 831 147,38	101
12.23.99.	Valtioneuvoston kanslian muut tulot		98 189	98 188,68	0,00	100
12.29.70.	Opintotukitoiminnan tulot	20 946 855,21	18 400 000	23 231 147,38	4 831 147,38	126
	12.29.70.1. Takausvastuiden lyhennykset	3 190 201,85	2 400 000	2 890 689,70	490 689,70	120
	12.29.70.2. Takausvastuusaatavien lisäys	14 372 534,18	11 000 000	17 300 505,16	6 300 505,16	157
	12.29.70.3. Korkotulot	3 384 119,18	5 000 000	3 039 952,52	-1 960 047,48	61
12.29.88.	Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotoista	572 100 000,00	563 814 000	563 814 000,00	0,00	100
12.29.99.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	10 540 707,98	9 692 119	9 692 119,48	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	957 759,34	11 139 185	11 139 184,50	0,00	100

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	1 086,20	19 911	19 910,53	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset		183,54	196	196,42	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	183,54	196	196,42	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		604 668 312,53	603 271 239	608 102 386,51	4 831 147,38	101

Päälukuan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	70 094,74	434 498	284 748,25	149 749,53	434 497,78	0,00	115 933,94	549 933,94	400 184,41	149 749,53
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkka-							85 000,00	85 000,00	85 000,00	0,00
menot (S2)										
23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoi-							85 000,00	85 000,00	85 000,00	0,00
den palkkausmenot										
23.01.24. Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	70 000,00	259 000	259 000,00		259 000,00	0,00	30 933,94	289 933,94	289 933,94	0,00
23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut	70 000,00	259 000	259 000,00		259 000,00	0,00	30 933,94	289 933,94	289 933,94	0,00
kulutusmenot (EK)										
23.01.25. Terveet tilat 2028 (S3)		175 000	25 250,47	149 749,53	175 000,00	0,00		175 000,00	25 250,47	149 749,53
23.01.25.1. Terveet tilat 2028 (KPY)		175 000	25 250,47	149 749,53	175 000,00	0,00		175 000,00	25 250,47	149 749,53
23.01.29. Arvonlisäveromenot (A)	94,74	498	497,78		497,78	0,00				
24. Ulkoministeriön hallinnonala		170 000	56 481,39	113 518,61	170 000,00	0,00	46 491,08	216 491,08	102 972,47	113 518,61
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)		170 000	56 481,39	113 518,61	170 000,00	0,00	46 491,08	216 491,08	102 972,47	113 518,61
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 502,00	15 884	15 883,61	0,00	15 883,61	0,00	81 120,60	83 746,60	83 746,60	0,00

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (A)		13 258	13 257,61		13 257,61	0,00				
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (S2)	2 502,00	2 626	2 626,00		2 626,00	0,00		2 626,00	2 626,00	0,00
28.70.05.	Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (S3)							81 120,60	81 120,60	81 120,60	0,00
	28.70.05.1. Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus							81 120,60	81 120,60	81 120,60	0,00
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		5 744 999 936,01	5 617 176 689	5 502 897 160,26	70 857 245,77	5 573 754 406,03	43 422 283,32	143 060 026,89	2 885 248 526,89	2 749 680 983,26	124 428 359,13
29.01.01.	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (S2)	17 777 000,00	17 555 000	11 586 175,48	5 968 824,52	17 555 000,00	0,00	8 658 622,66	26 213 622,66	20 244 798,14	5 968 824,52
	29.01.01.1. Toimintamenot		17 555 000	11 586 175,48	5 968 824,52	17 555 000,00	0,00		17 555 000,00	11 586 175,48	5 968 824,52
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö (S2)	2 906 000,00	2 661 000	2 345 434,49	315 565,51	2 661 000,00	0,00	533 733,53	3 194 733,53	2 877 869,78	315 565,51
29.01.22.	Eräät käyttöoikeuskorvaukset (S3)							22 762,14	22 762,14	0,00	0,00
	29.01.22.2. Henkilöstön palkkaaminen määräaikaiseen tehtävään (1 htv) (EK) (enintään)							22 762,14	22 762,14	0,00	0,00
29.01.29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (A)	8 504 671,50	8 907 806	8 907 806,35		8 907 806,35	0,00				
29.01.50.	Eräät avustukset (K)	1 535 549,00	1 537 000	1 426 000,00		1 426 000,00	111 000,00				
	29.01.50.1. Svenska Finlands folkting (EK)	573 000,00	573 000	573 000,00		573 000,00	0,00				
	29.01.50.2. Paasikivi-Seura (EK)	10 000,00	10 000	10 000,00		10 000,00	0,00				
	29.01.50.3. Tammenlehvän perinneliitto (EK)	63 000,00	63 000	63 000,00		63 000,00	0,00				
	29.01.50.4. Ruotsinkielisen viittomakielen elvytysohjelma (EK)	129 549,00	131 000	20 000,00		20 000,00	111 000,00				
	29.01.50.5. Vähemmistökielisen sanomalehdistön tuki (EK)	500 000,00	500 000	500 000,00		500 000,00	0,00				
	29.01.50.6. OKKA-säätiö (EK)	60 000,00	60 000	60 000,00		60 000,00	0,00				
	29.01.50.7. Karjalan kielen elvytysohjelma (EK)	200 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00				
29.01.51.	Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (K)	3 281 000,00	3 581 000	3 581 000,00		3 581 000,00	0,00				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.01.51.1. Avustus Ortodoksiselle kirkolle (EK)	2 543 000,00	2 543 000	2 543 000,00		2 543 000,00	0,00				
	29.01.51.2. Avustukset Suomen Merimieskirkolle (EK)	134 000,00	134 000	134 000,00		134 000,00	0,00				
	29.01.51.2.1. Yleisavustus Suomen Merimieskirkon toimintaan	82 000,00	82 000	82 000,00		82 000,00	0,00				
	29.01.51.2.2. Merimieskirkkojen rakennusavustuksiin ja rakennuslainten hoitoon (EK) (enintään)	52 000,00	52 000	52 000,00		52 000,00	0,00				
	29.01.51.4. Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdistyksille (EK)	524 000,00	824 000	824 000,00		824 000,00	0,00				
	29.01.51.5. Avustus uskontojen vuoropuhelun edistämiseen (EK)	80 000,00	80 000	80 000,00		80 000,00	0,00				
29.01.52.	Valtion rahoitus evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin (A)	114 000 000,00	114 000 000	114 000 000,00		114 000 000,00	0,00				
29.01.53.	Eräät maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset (S2)	3 250 100,00	2 960 000		2 960 000,00	2 960 000,00	0,00	804 015,46	3 764 015,46	40 000,00	2 960 000,00
29.01.66.	Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (A)	1 989 314,87	2 246 000	1 967 093,48		1 967 093,48	278 906,52				
29.10.20.	Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaa sivistystyön yhteiset menot (S3)	12 923 062,88	14 337 000	565 162,09	13 771 837,91	14 337 000,00	0,00	11 641 207,74	25 978 207,74	8 513 433,27	17 464 774,35
	29.10.20.1. Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja arviointihankkeet, EU- ja OECD-hankkeet, tilastoinnin, tietoteknisten palvelujen sekä toiminnan seurannan ja ohjauksen tietojärjestelmien rahoitus (KPY)	5 587 130,00	9 029 000	257 162,09	8 771 837,91	9 029 000,00	0,00	7 496 467,27	16 525 467,27	5 107 245,48	11 418 221,79
	29.10.20.1.1. Jakamaton (KPY)		8 723 500	256 286,15	8 467 213,85	8 723 500,00	0,00		8 723 500,00	256 286,15	8 467 213,85
	29.10.20.1.2. Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toteuttamat arviointihankkeet (KPY)		305 500	875,94	304 624,06	305 500,00	0,00		305 500,00	875,94	304 624,06
	29.10.20.2. Viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilusta sekä varhaiskasvatuksen kehittämisestä aiheutuvien menojen ja avustusten maksaminen (EK) (enintään)	1 583 432,88	5 000 000	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	161 377,75	5 161 377,75	116 340,83	5 045 036,80

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.10.20.3. Vapaan sivistystyön ja sivistystyötä tekevien järjestöjen kehittämis-, tutkimus-, arviointi- ja seurantahankkeista sekä elinikäiseen oppimiseen liittyvästä EU- ja kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen sekä avustusten maksaminen (EK) (enintään)		308 000	308 000,00	0,00	308 000,00	0,00	308 000,00	308 000,00	0,00
	29.10.20.3.1. Jakamaton		308 000	308 000,00		308 000,00	0,00	308 000,00	308 000,00	0,00
	29.10.20.4. Digitaalisuutta hyödyntävien työtapojen päivittämisen tukemiseen opetuksessa (KPY)	354 500,00								
	29.10.20.5. Viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu (EK) (enintään)	5 000 000,00						3 957 962,72	3 957 962,72	2 956 446,96
	29.10.20.6. Vapaan sivistystyön kehittämis-, tutkimus-, arviointi- ja seurantahankkeista sekä elinikäiseen oppimiseen liittyvästä EU- ja kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen sekä avustusten maksaminen (EK) (enintään)	398 000,00						25 400,00	25 400,00	25 400,00
29.10.30.	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (A)	607 021 575,49	627 506 000	609 493 744,39		609 493 744,39	18 012 255,61			
	29.10.30.01. Laskennalliset kustannukset (KPY)	583 138 540,00	600 513 000	585 021 242,00		585 021 242,00	15 491 758,00			
	29.10.30.01.1. Kunnallinen lukiokoulutus, nuorten opetussuunnitelma (KPY)	504 126 054,00	505 584 000	494 480 536,00		494 480 536,00	11 103 464,00			
	29.10.30.01.2. Yksityinen lukiokoulutus, nuorten opetussuunnitelma (KPY)	54 379 676,00	57 276 000	52 090 821,00		52 090 821,00	5 185 179,00			
	29.10.30.01.3. Kunnallinen lukiokoulutus, aikuisten opetussuunnitelma (KPY)	18 166 978,00	20 211 000	20 463 675,00		20 463 675,00	-252 675,00			
	29.10.30.01.4. Yksityinen lukiokoulutus, aikuisten opetussuunnitelma (KPY)	6 465 832,00	6 281 000	6 840 002,00		6 840 002,00	-559 002,00			
	29.10.30.01.5. Erityinen koulutustehtävä (KPY)		11 161 000	11 146 208,00		11 146 208,00	14 792,00			
	29.10.30.02. Kuntien rahoitusosuus	-430 686 482,00	-440 279 000	-428 992 969,00		-428 992 969,00	-11 286 031,00			
	29.10.30.03. Eräät määrärahat esi- ja perusopetukseen	309 784 482,00	318 175 000	308 727 451,00		308 727 451,00	9 447 549,00			

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

29.10.30.03.1. Perusopetus, vaikeimmin kehitysvammaiset (KPY)	46 159 715,00	47 407 000	46 108 468,00		46 108 468,00	1 298 532,00				
29.10.30.03.2. Perusopetus, muut vammaisoppilaat (KPY)	176 952 316,00	180 811 000	177 670 246,00		177 670 246,00	3 140 754,00				
29.10.30.03.3. Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus (KPY)	32 981 661,00	48 673 000	34 518 603,00		34 518 603,00	14 154 397,00				
29.10.30.03.4. Lisäopetus (KPY)	6 619 759,00	6 643 000	6 491 677,00		6 491 677,00	151 323,00				
29.10.30.03.5. Sisäoppilaitoslisä (KPY)	2 675 481,00	2 662 000	2 532 046,00		2 532 046,00	129 954,00				
29.10.30.03.6. Muiden kuin oppivelvollisten perusopetus (KPY)	39 422 620,00	27 014 000	36 483 923,00		36 483 923,00	-9 469 923,00				
29.10.30.03.7. Koulukotikorotus (KPY)	991 365,00	970 000	969 974,00		969 974,00	26,00				
29.10.30.03.8. Pidennetyt oppivelvollisuuden piirissä oleva 5-vuotiaille järjestettävä esiopetus (KPY)	3 679 920,00	3 681 000	3 610 714,00		3 610 714,00	70 286,00				
29.10.30.03.9. Yksityisten kielikoulujen esiopetuksessa olevat 5-vuotiaat (KPY)	301 645,00	314 000	341 800,00		341 800,00	-27 800,00				
29.10.30.04. Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuus (KPY)	50 235 917,00	50 240 000	50 213 954,00		50 213 954,00	26 046,00				
29.10.30.05. Taiteen perusopetus (opetustuntikohtainen) (KPY)	79 024 768,00	78 705 000	78 706 378,00		78 706 378,00	-1 378,00				
29.10.30.05.1. Musiikin perusopetuksen valtionosuus (KPY)	72 768 892,00	72 527 000	72 475 456,00		72 475 456,00	51 544,00				
29.10.30.05.2. Muiden taiteenalojen opetustuntikohtainen valtionosuus (KPY)	6 255 876,00	6 178 000	6 230 922,00		6 230 922,00	-52 922,00				
29.10.30.06. Ulkomailla toimivien koulujen valtionrahoitus (KPY)	3 247 181,00	3 303 000	3 515 839,00		3 515 839,00	-212 839,00				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.10.30.07. Yksityisen opetuksen järjestäjän alkava ja laajeneva rahoitus (KPY)	269 466,00	3 873 000	424 517,00		424 517,00	3 448 483,00			
	29.10.30.08. Muiden kuin oppivelvollisten perusopetuksen aineenopetus (EK) (enintään)	3 324 758,00	3 800 000	3 161 100,00		3 161 100,00	638 900,00			
	29.10.30.09. Avustukset yksityisten opetuksen järjestäjien käyttökustannuksiin (EK) (enintään)	1 860 229,00	2 076 000	2 048 215,00		2 048 215,00	27 785,00			
	29.10.30.10. Joustavan perusopetuksen lisä (EK) (enintään)	5 880 700,00	6 000 000	5 879 990,00		5 879 990,00	120 010,00			
	29.10.30.11. Avustukset opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille (EK) (enintään)	600 000,00	600 000	600 000,00		600 000,00	0,00			
	29.10.30.11.1. Avustukset opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille		600 000	600 000,00		600 000,00	0,00			
	29.10.30.23. Euroopan kemikaaliviraston henkilöstön lasten varhaiskasvatuksen järjestämisen tuki (KPY)	342 016,49	500 000	188 027,39		188 027,39	311 972,61			
29.10.31.	Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (A)	148 063 929,00	149 912 000	149 763 881,00		149 763 881,00	148 119,00			
	29.10.31.1. Valtionosuus käyttökustannuksiin	148 063 929,00	149 812 000	149 663 881,00		149 663 881,00	148 119,00			
	29.10.31.1.1. Kansalaisopistot (KPY)	81 942 644,00	81 076 000	79 319 053,00		79 319 053,00	1 756 947,00			
	29.10.31.1.2. Kansanopistot (KPY)	48 133 455,00	44 228 000	39 597 042,00		39 597 042,00	4 630 958,00			
	29.10.31.1.3. Opintokeskukset (KPY)	12 853 017,00	14 606 000	14 463 458,00		14 463 458,00	142 542,00			
	29.10.31.1.4. Kesäyliopistot (KPY)	5 134 813,00	4 975 000	4 848 452,00		4 848 452,00	126 548,00			
	29.10.31.1.5. Maahanmuuttajien kotouttamiskoulutus (KPY)		4 927 000	11 435 876,00		11 435 876,00	-6 508 876,00			
	29.10.31.2. Valtionavustukset (EK) (enintään)		100 000	100 000,00		100 000,00	0,00			
	29.10.31.2.5. Rakenteellisen kehittämisen avustukset (KPY)		100 000	100 000,00		100 000,00	0,00			

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.10.31.2.5.1. Kansalaisopistot (KPY)		50 000	50 000,00		50 000,00	0,00				
	29.10.31.2.5.2. Kansalaisopistot (KPY)		50 000	50 000,00		50 000,00	0,00				
29.10.51.	Valtionavustus järjestöille (K)	6 567 000,00	6 877 000	6 877 000,00		6 877 000,00	0,00				
	29.10.51.2. Eräiden naisjärjestöjen valtionavustuksista annetun lain mukaisiin avustuksiin (EK)	393 000,00	768 000	768 000,00		768 000,00	0,00				
	29.10.51.3. Valtionavustus neuvontajärjestöille, vapaan sivistystyön järjestöille ja eräille muille järjestöille (EK)	6 174 000,00	6 109 000	6 109 000,00		6 109 000,00	0,00				
	29.10.51.3.1. Kotitalousneuvontajärjestöjen toimintaan (KPY)	2 041 000,00	1 916 000	1 916 000,00		1 916 000,00	0,00				
	29.10.51.3.2. Käsi- ja taideteollisuusjärjestöjen toimintaan (KPY)	2 195 000,00	2 195 000	2 195 000,00		2 195 000,00	0,00				
	29.10.51.3.3. Opintokeskusta ylläpitävien järjestöjen sivistys- ja kulttuuritoimintaan (KPY)	1 117 000,00	1 117 000	1 117 000,00		1 117 000,00	0,00				
	29.10.51.3.4. Vapaan sivistystyön keskusjärjestöjen toimintaan ja muiden järjestöjen sivistystoimintaan (KPY)	499 000,00	499 000	499 000,00		499 000,00	0,00				
	29.10.51.3.5. Kriittisen korkeakoulun toimintaan (KPY)	78 000,00	78 000	78 000,00		78 000,00	0,00				
	29.10.51.3.6. Sofian kannatusyhdistys ry:n ulkosuomalaisten sivistystoimintaan (KPY)	83 000,00	123 000	123 000,00		123 000,00	0,00				
	29.10.51.3.7. Karjalan Liitto ry:n toimintaan (KPY)	161 000,00	181 000	181 000,00		181 000,00	0,00				
29.20.21.	Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot (S3)	20 342 000,00	14 037 000	594 737,73	13 442 262,27	14 037 000,00	0,00	19 389 805,44	33 426 805,44	3 685 814,71	29 740 990,73
	29.20.21.1. Jakamaton		14 037 000	594 737,73	13 442 262,27	14 037 000,00	0,00		14 037 000,00	594 737,73	13 442 262,27
29.20.30.	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen (A)	799 116 281,87	826 191 000	825 458 996,00		825 458 996,00	732 004,00				
	29.20.30.1. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen perus- ja suoritusrahoitukseen sekä strategia- rahoitukseen ammatillisen koulutuksen järjestäjille (EK)	773 940 717,00	797 224 000	797 618 414,00		797 618 414,00	-394 414,00				
	29.20.30.1.1. Ammatillisen koulutuksen määräraha (ei sisällä alv-kompensatioita)	1 729 496 644,00	1 752 761 000	1 753 142 894,00		1 753 142 894,00	-381 894,00				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.20.30.1.1.1. Perusrahoitus, 95% laskennallisesta rahoituksesta (KPY)	1 612 205 108,00	1 633 933 000	1 634 323 552,00		1 634 323 552,00	-390 552,00				
	29.20.30.1.1.2. Suoritusrahoitus, 5% laskennallisesta rahoituksesta (KPY)	83 484 859,00	84 944 000	84 941 342,00		84 941 342,00	2 658,00				
	29.20.30.1.1.3. Strategiarahoitus, 1,96 % ammatillisen koulutuksen määrärahasta (KPY)	33 806 677,00	33 884 000	33 878 000,00		33 878 000,00	6 000,00				
	29.20.30.1.2. Kuntien rahoitusosuus ammatillisen koulutuksen perus- ja suoritusrahoitukseen (KPY)	-955 555 927,00	-955 537 000	-955 524 480,00		-955 524 480,00	-12 520,00				
	29.20.30.2. Arvonlisäverokompensaatiot	25 175 564,87	28 143 000	27 016 582,00		27 016 582,00	1 126 418,00				
	29.20.30.2.1. Korvaus eräisiin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyviin arvonlisäverojen kustannuksiin (KPY)	25 079 886,00	27 143 000	27 016 582,00		27 016 582,00	126 418,00				
	29.20.30.2.2. Luovutetun kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta suoritettavan arvonlisäveron korvaus (KPY)	95 678,87	1 000 000				1 000 000,00				
	29.20.30.3. Uudistettavan opetusmetsämallin pilotointi (EK) (enintään)		824 000	824 000,00		824 000,00	0,00				
29.20.33.	Nuoren aikuisten osaamisohjelma (K)	5 000 000,00									
29.40.03.	Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (S2)	1 118 000,00	1 108 000	647 407,43	460 592,57	1 108 000,00	0,00	593 549,25	1 701 549,25	1 240 956,68	460 592,57
29.40.04.	Varastokirjaston toimintamenot (S2)	1 656 000,00	1 665 000	1 659 330,50	5 669,50	1 665 000,00	0,00	96 026,76	1 761 026,76	1 755 357,26	5 669,50
29.40.20.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (S3)	167 401 200,00	31 747 000	12 018 762,66	19 728 237,34	31 747 000,00	0,00	63 039 392,78	94 786 392,78	42 821 776,82	51 461 795,70
	29.40.20.1. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	36 301 200,00	31 147 000	12 018 762,66	19 128 237,34	31 147 000,00	0,00	23 879 263,64	55 026 263,64	35 877 364,16	19 148 899,48
	29.40.20.1.1. Jakamaton		31 147 000	12 018 762,66	19 128 237,34	31 147 000,00	0,00		31 147 000,00	12 018 762,66	19 128 237,34
	29.40.20.2. Julkisen keskitetyn sähköisen säilytys- ja arkistopalvelun toteuttamiskustannukset (EK) (enintään)	20 000 000,00	600 000		600 000,00	600 000,00	0,00	4 028 000,00	4 628 000,00	640 000,00	3 988 000,00
	29.40.20.3. Korkeakouluopetuksen kehittäminen, digitaalisten oppimisympäristöjen vahvistaminen ja ympärivuotisen opiskelun edellytysten parantaminen (EK) (enintään)	45 700 000,00						9 950 387,83	9 950 387,83	261 421,41	9 688 966,42

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.40.20.4. Opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen uudistaminen sekä digipedagogisen täydennyskoulutusohjelman toteuttaminen ja kuntien täydennyskoulutuksen hankinta sekä opetushenkilöstön erikoistumiskoulutus (EK) (enintään)	18 100 000,00						18 768 575,31	18 768 575,31	3 789 876,69	14 978 698,36
	29.40.20.5. ICT-alan ja muiden työvoimapula-alojen osaajien ja korkeakoulutettujen osaamistarpeisiin vastaaminen, yliopistojen verkostomaisen yhteistyön edistäminen ja Suomen tekniikan alan yliopistojen yhteistyön toimintamallin kehittäminen LounaisSuomessa (EK) (enintään)	38 300 000,00						2 903 166,00	2 903 166,00	96 000,00	2 807 166,00
	29.40.20.6. Ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen (EK) (enintään)	5 000 000,00								-502 820,00	
	29.40.20.7. Julkisen keskitetyn sähköisen säilytys- ja arkistopalvelun toteuttamiskustannukset (EK) (enintään)	1 000 000,00						510 000,00	510 000,00		510 000,00
	29.40.20.8. Koulutukseen ja työelämään ohjaaminen maahanmuuton vastuukorkeakouluissa ja lyhytkestoisten koulutuskokonaisuuksien toteuttaminen korkeakouluissa (EK) (enintään)	3 000 000,00						3 000 000,00	3 000 000,00	2 659 934,56	340 065,44
29.40.50.	Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (S2)	1 767 428 000,00	1 767 113 000	1 762 449 000,00	4 664 000,00	1 767 113 000,00	0,00		1 767 113 000,00	1 762 449 000,00	4 664 000,00
	29.40.50.1. Laskennallisin perustein määräytyvä perusrahoitus (EK)	1 561 269 000,00	1 560 400 000	1 560 400 000,00		1 560 400 000,00	0,00		1 560 400 000,00	1 560 400 000,00	0,00
	29.40.50.2. Korvaus eräisiin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyviin arvonnalisäverojen kustannuksiin (EK)	155 839 000,00	151 453 000	151 453 000,00		151 453 000,00	0,00		151 453 000,00	151 453 000,00	0,00
	29.40.50.3. Aalto-yliopiston toiminnan lisärahoitus (EK)	23 320 000,00	11 660 000	11 660 000,00		11 660 000,00	0,00		11 660 000,00	11 660 000,00	0,00
	29.40.50.4. Muiden kuin Aalto-yliopiston toiminnan lisärahoitus (EK)	27 000 000,00	27 000 000	27 000 000,00		27 000 000,00	0,00		27 000 000,00	27 000 000,00	0,00
	29.40.50.5. Yliopistolain (558/2009) mukainen yliopistojen harkinnanvarainen rahoitus (EK) (enintään)		16 600 000	11 936 000,00	4 664 000,00	16 600 000,00	0,00		16 600 000,00	11 936 000,00	4 664 000,00
29.40.53.	Rahapeli-toiminnan voittovarat tieteen edistämiseen (A)	29 521 914,29	30 741 140	30 734 581,80		30 734 581,80	6 558,20				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.40.53.3. Kotimaisten kielten keskuksen toimintaan	3 627 000,00	3 627 000	3 627 000,00		3 627 000,00	0,00				
	29.40.53.4. Valtiontalouden ulkopuolisten tiedeinstituuttien ja tutkimuslaitosten, Tiedekeskus Heureka sekä eräiden tieteellisten seurojen ja yhdistysten toiminta-avustuksiin sekä tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen edistämiseen ja muihin tieteen tukemisesta aiheutuviin menoihin (KPY)	24 630 462,30	23 899 140	25 971 700,00		25 971 700,00	-2 072 560,00				
	29.40.53.5. Päätöksentekoa tukevaa yhteiskunnallista tutkimusta tekevien yhteisöjen ja tutkimuslaitosten avustuksiin	600 000,00	455 000	455 000,00		455 000,00	0,00				
	29.40.53.6. Eräisiin kansainvälisen tieteellisen yhteistyön menoihin, jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin (KPY)	66 659,99	2 080 000	87 682,80		87 682,80	1 992 317,20				
	29.40.53.7. Avustusten maksamiseen niiden tiedeinstituuttien tilakustannuksiin, jotka maksavat vuokraa ulkoasiainministeriölle (KPY)	597 792,00	680 000	593 199,00		593 199,00	86 801,00				
29.40.55.	Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan (S2)	826 250 000,00	834 944 000	831 494 000,00	3 450 000,00	834 944 000,00	0,00	3 000,00	834 947 000,00	831 494 000,00	3 450 000,00
	29.40.55.1. Laskennallisin perustein määräytyvä perusrahoitus (EK)	777 017 000,00	774 853 000	774 853 000,00		774 853 000,00	0,00		774 853 000,00	774 853 000,00	0,00
	29.40.55.2. Korvaus eräisiin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyviin arvonnisäverojen kustannuksiin (EK)	49 233 000,00	51 611 000	51 611 000,00		51 611 000,00	0,00	3 000,00	51 614 000,00	51 611 000,00	0,00
	29.40.55.3. Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukainen ammattikorkeakoulujen harkinnanvarainen rahoitus (EK) (enintään)		8 480 000	5 030 000,00	3 450 000,00	8 480 000,00	0,00		8 480 000,00	5 030 000,00	3 450 000,00
29.40.86.	Valtion rahoitus ammattikorkeakoulujen pääomaan (S2)	24 000 000,00						24 000 000,00	24 000 000,00	24 000 000,00	0,00
29.40.89.	Valtion rahoitus yliopistojen pääomasijoituksiin (K)	46 000 000,00									
29.70.01.	Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (S2)	619 000,00	635 000	545 946,49	89 053,51	635 000,00	0,00	59 398,91	694 398,91	605 345,40	89 053,51
29.70.52.	Opintolainojen valtiontakaus (A)	50 252 684,35	59 200 000	68 268 783,25	0,00	68 268 783,25	-9 068 783,25				
	29.70.52.1. Takausvastuusuoritukset (KPY)	16 491 219,88	17 000 000	19 465 205,80		19 465 205,80	-2 465 205,80				
	29.70.52.2. Maksuvapautukset (KPY)	5 417 779,80	6 000 000	4 940 650,97		4 940 650,97	1 059 349,03				
	29.70.52.3. Korkeavastukset (KPY)	54 057,41	200 000	57 430,12		57 430,12	142 569,88				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.70.52.4. Takausvastuusaatavien tileistä poistot (KPY)		6 000 000				6 000 000,00				
	29.70.52.5. Opintolainahyvitys (KPY)	28 289 627,26	30 000 000	43 805 496,36		43 805 496,36	-13 805 496,36				
29.70.55.	Opintoraha ja asumislisä (A)	414 096 918,06	442 136 000	422 666 076,95		422 666 076,95	19 469 923,05				
	29.70.55.1. Korkeakouluopiskelijoiden opintorahat (KPY)	279 520 121,54	280 826 000	278 176 606,26		278 176 606,26	2 649 393,74				
	29.70.55.2. Muiden oppilaitosten opiskelijoiden opintorahat (KPY)	125 325 059,10	141 310 000	130 994 679,49		130 994 679,49	10 315 320,51				
	29.70.55.3. Asumislisä (KPY)	9 251 737,42	20 000 000	13 494 791,20		13 494 791,20	6 505 208,80				
29.70.57.	Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (A)	30 266 581,51	31 626 000	30 097 377,56		30 097 377,56	1 528 622,44				
	29.70.57.1. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (KPY)	28 003 640,04	29 126 000	27 837 832,12		27 837 832,12	1 288 167,88				
	29.70.57.2. Opiskelijaravintoloiden ylimääräinen ateriatuki (KPY)	2 262 941,47	2 500 000	2 259 545,44		2 259 545,44	240 454,56				
29.70.59.	Koulumatkatuki (A)	45 658 705,32	53 500 000	43 135 790,51		43 135 790,51	10 364 209,49				
29.80.01.	Taitteen edistämiskeskuksen toimintamenot (S2)	3 995 000,00	4 115 000	3 865 561,38	249 438,62	4 115 000,00	0,00	349 624,93	4 464 624,93	4 215 186,31	249 438,62
29.80.05.	Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (S2)	4 889 000,00	5 199 000	4 601 804,40	597 195,60	5 199 000,00	0,00	867 357,93	6 066 357,93	5 468 216,76	597 195,60
29.80.06.	Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (S2)	6 011 000,00	6 750 000	6 230 392,68	519 607,32	6 750 000,00	0,00	440 964,68	7 190 964,68	6 671 357,36	519 607,32
	29.80.06.1. Toimintamenot (KPY)	5 821 000,00	6 560 000	6 040 392,68	519 607,32	6 560 000,00	0,00	377 420,67	6 937 420,67	6 417 813,35	519 607,32
	29.80.06.2. Maksullisen palvelutoiminnan tukeminen (EK) (enintään)	190 000,00	190 000	190 000,00		190 000,00	0,00	63 544,01	253 544,01	253 544,01	0,00
29.80.30.	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (K)	3 700 000,00	4 560 000	4 560 000,00		4 560 000,00	0,00				
	29.80.30.1. Avustukset valtakunnalliseen ja alueellisiin kehittämistehtäviin (KPY)	2 580 000,00	2 580 000	2 580 000,00		2 580 000,00	0,00				
	29.80.30.2. Avustukset kirjastojen sisältötuotantoon, yleisten kirjastojen erityisiin tehtäviin sekä yleisten kirjastojen tietokanta- ja aineistopalvelujen tuottamiseen (KPY)	900 000,00	900 000	900 000,00		900 000,00	0,00				
	29.80.30.3. Avustus viittomakielisen kirjaston toimintaan (KPY)	220 000,00	220 000	220 000,00		220 000,00	0,00				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.80.30.4. Kirjastojen digihanke henkilöstön osaamisen kehittämiseksi (KPY)		860 000	860 000,00		860 000,00	0,00				
29.80.31.	Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (A)	48 815 161,00	47 077 000	46 734 868,00		46 734 868,00	342 132,00				
29.80.35.	Valtionavustus Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhla- vuoden merkkihankkeen perustamiskustannuksiin (S3)	8 000 000,00									
29.80.40.	Korvaus Suomenlinnan huolto liikenteen käyttötapioon (A)	239 616,00	252 000	44 300,00		44 300,00	207 700,00				
29.80.41.	Eräät käyttöoikeuskorvaukset (S3)	26 648 000,00	26 648 000	26 421 231,63	226 768,37	26 648 000,00	0,00	221 350,28	26 869 350,28	26 642 581,91	226 768,37
	29.80.41.1. Yksityisen kopioinnin hyvityksen järjestämiseen (EK) (enintään)	11 000 000,00	11 000 000	10 773 231,63	226 768,37	11 000 000,00	0,00	221 350,28	11 221 350,28	10 994 581,91	226 768,37
	29.80.41.2. Suojattujen teosten tekijöille maksettavaan lainauskorvaukseen ja sen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin (EK) (enintään)	15 648 000,00	15 648 000	15 648 000,00		15 648 000,00	0,00		15 648 000,00	15 648 000,00	0,00
29.80.50.	Eräät avustukset (S3)	9 380 000,00	4 370 000	1 370 000,00	3 000 000,00	4 370 000,00	0,00	1 829 177,68	6 199 177,68	1 452 869,30	4 737 308,38
	29.80.50.1. Rauhantyon järjestöjen toiminta-avustuksiin (KPY)	4 200 000,00	400 000	400 000,00		400 000,00	0,00		400 000,00	400 000,00	0,00
	29.80.50.2. Ihmisoikeusliitto ry:n toimintaan (KPY)	590 000,00	230 000	230 000,00		230 000,00	0,00	230 000,00	460 000,00	230 000,00	230 000,00
	29.80.50.3. Suomalaisuuden liitto ry:n toimintaan (KPY)	2 000 000,00	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00	72 820,56	172 820,56	159 843,78	3 976,78
	29.80.50.4. Suomi-Venäjä -seuran toimintaan (KPY)	600 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00	26 357,12	226 357,12	223 025,52	3 331,60
	29.80.50.5. Matkailun kärkihankkeen kulttuurimatkaluusion toteuttamiseen (KPY)	150 000,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00		150 000,00	150 000,00	0,00
	29.80.50.6. Bulevardin Teatteriyhdistys ry:n toimintaan (KPY)	290 000,00	290 000	290 000,00		290 000,00	0,00		290 000,00	290 000,00	0,00
	29.80.50.7. Paimion parantolan hallinnointiin ja hoitoon	50 000,00	3 000 000		3 000 000,00	3 000 000,00	0,00		3 000 000,00		3 000 000,00
	29.80.50.8. Avustus Suomen Ilmailumuseon investointihankkeeseen (KPY)	1 500 000,00						1 500 000,00	1 500 000,00		1 500 000,00
29.80.51.	Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (A)	14 333 187,86	14 853 000	14 581 416,05		14 581 416,05	271 583,95				
	29.80.51.1. Valtion taiteilija-apurahat ja taiteilijaprofessoriapurahat (KPY)	11 667 187,86	11 753 000	11 841 416,05		11 841 416,05	-88 416,05				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.80.51.2. Kirjailijoiden ja kääntäjien apurahat ja avustukset (KPY)	2 666 000,00	3 100 000	2 740 000,00		2 740 000,00	360 000,00			
29.80.52.	Rahapellitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (A)	231 592 789,28	240 561 000	240 361 567,68	0,00	240 361 567,68	199 432,32			
	29.80.52.01. Elokuvataide ja muu kuvaohjelmatuotanto (KPY)	19 162 000,00	20 700 000	20 700 000,00		20 700 000,00	0,00			
	29.80.52.02. Esittävä taide: musiikki, tanssi, teatteri ja sirkus (KPY)	35 660 000,00	49 884 000	49 880 000,00		49 880 000,00	4 000,00			
	29.80.52.02.1. Rahoituslain mukaiset valtionosuudet teattereille (KPY)	26 069 000,00	26 069 000	26 069 000,00		26 069 000,00	0,00			
	29.80.52.02.2. Rahoituslain mukaiset valtionosuudet orkestereille (KPY)	9 591 000,00	10 137 000	10 137 000,00		10 137 000,00	0,00			
	29.80.52.02.3. Muu esittävän taiteen edistäminen: musiikki, tanssi, teatteri ja sirkus (KPY)		13 678 000	13 674 000,00		13 674 000,00	4 000,00			
	29.80.52.03. Kirjallisuus (KPY)	832 500,00	882 500	882 500,00		882 500,00	0,00			
	29.80.52.04. Visuaalinen ja rakennustaide sekä muotoilu (KPY)	13 142 000,00	5 492 000	5 489 999,76		5 489 999,76	2 000,24			
	29.80.52.04.1. Kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaiset apurahat, maksuperusteisesti budjetoitu määräraha (EK) (enintään)	10 137 000,00	960 000	959 999,76		959 999,76	0,24			
	29.80.52.04.2. Muu visuaalisen ja rakennustaiteen sekä muotoilun edistäminen (KPY)	3 005 000,00	4 532 000	4 530 000,00		4 530 000,00	2 000,00			
	29.80.52.05. Kulttuurin tuotanto ja levitys (KPY)	628 000,00	25 901 000	25 837 855,86	0,00	25 837 855,86	63 144,14			
	29.80.52.05.2. Avustus Suomen elokuvasäätiön tukitoiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen (EK) (enintään)		2 845 000	2 845 000,00		2 845 000,00	0,00			
	29.80.52.05.3. Muu kulttuurin tuotanto ja levitys (KPY)		23 056 000	22 992 855,86		22 992 855,86	63 144,14			
	29.80.52.06. Kirjastot ja tiedon saatavuus (KPY)	4 886 317,60	4 667 000	4 648 683,54		4 648 683,54	18 316,46			
	29.80.52.07. Kulttuuripalvelut ja kulttuuritoiminta (KPY)	25 951 466,97	24 124 500	24 122 480,96		24 122 480,96	2 019,04			
	29.80.52.08. Museot ja kulttuuriperintö (KPY)	4 194 226,33	29 674 000	29 674 000,00		29 674 000,00	0,00			
	29.80.52.08.1. Rahoituslain mukaiset valtionosuudet ja avustukset museoille (KPY)		21 714 000	21 714 000,00		21 714 000,00	0,00			
	29.80.52.08.2. Muu museoiden ja kulttuuriperinnön edistäminen (KPY)		6 071 000	6 071 000,00		6 071 000,00	0,00			

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.80.52.08.3. Seurantalojen korjausavustukset ja valistustyö (KPY)		1 889 000	1 889 000,00		1 889 000,00	0,00				
	29.80.52.09. Kulttuuritilat (KPY)	24 349 779,04	7 580 000	7 580 000,00		7 580 000,00	0,00				
	29.80.52.10. Kansalliset kulttuurilaitokset	27 747 000,00	63 627 000	63 542 225,26		63 542 225,26	84 774,74				
	29.80.52.10.1. Avustus käyttökustannuksiin Suomen Kansallisoopperan Säätiölle (EK) (enintään)	19 609 000,00	37 997 000	37 997 000,00		37 997 000,00	0,00				
	29.80.52.10.2. Avustus käyttökustannuksiin Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle (EK) (enintään)	6 249 000,00	11 391 000	11 391 000,00		11 391 000,00	0,00				
	29.80.52.10.3. Avustus käyttökustannuksiin Kansallisgallerialle (EK) (enintään)	1 889 000,00	13 195 000	13 195 000,00		13 195 000,00	0,00				
	29.80.52.10.4. Valtion julkisten rakennusten taidehankinnat ja valtion taidekokoelmien hoito, maksuperusteisesti budjetoitu määräraha (KPY)		1 044 000	959 225,26		959 225,26	84 774,74				
	29.80.52.11. Kulttuurikasvatus sekä kulttuuripoliittikan tutkimus ja kehittäminen (KPY)	6 580 000,00	8 029 000	8 003 822,30		8 003 822,30	25 177,70				
	29.80.52.12. Kansalliset kulttuurilaitokset (KPY)	63 584 525,34									
	29.80.52.12.1. Avustus käyttökustannuksiin Suomen Kansallisoopperan Säätiölle (EK) (enintään)	37 997 000,00									
	29.80.52.12.2. Avustus käyttökustannuksiin Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle (EK) (enintään)	11 391 000,00									
	29.80.52.12.3. Avustus käyttökustannuksiin Kansallisgallerialle (EK) (enintään)	13 117 000,00									
	29.80.52.12.4. Valtion julkisten rakennusten taidehankinnat ja valtion taidekokoelmien hoito, maksuperusteisesti budjetoitu määräraha (KPY)	1 079 525,34									
	29.80.52.13. Kulttuurikasvatus ja kulttuuripoliittinen tutkimus (KPY)	4 874 974,00									
29.80.53.	Valtionavustus tilakustannuksiin (K)	26 159 810,00	26 867 000	26 618 600,00		26 618 600,00	248 400,00				
29.80.55.	Digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuus ja säilyttäminen (S3)	1 950 000,00	1 855 000	1 854 789,71	210,29	1 855 000,00	0,00	90 009,19	1 945 009,19	1 854 875,99	90 133,20
29.80.59.	Eräät avustukset Kansallisgallerialle (S3)							10 000 000,00	10 000 000,00	324 049,43	0,00
29.80.72.	Kansallisgallerian kokoelman kartuttaminen (S3)	739 000,00	739 000	331 517,56	407 482,44	739 000,00	0,00	330 576,35	1 069 576,35	662 093,91	407 482,44

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

29.80.96.	Lahjoitus Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääomaa (S2)	7 000 000,00									
29.90.30.	Avustus Liikkuva opiskelu -ohjelmaan (S3)	115 752,00	1 200 000	200 000,00	1 000 000,00	1 200 000,00	0,00	5 285,18	1 205 285,18	135 849,48	1 018 658,81
29.90.50.	Rahapeliteoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (A)	150 678 873,35	140 025 825	139 705 188,10	0,00	139 705 188,10	320 636,90				
	29.90.50.01. Liikunnan kansalaistoimintaan (KPY)	45 701 713,92	46 270 000	46 226 500,00		46 226 500,00	43 500,00				
	29.90.50.01.1. Liikuntajärjestöjen yleisavustuksiin (KPY)	41 710 000,00	42 270 000	42 268 000,00		42 268 000,00	2 000,00				
	29.90.50.01.2. Seuratukeen (KPY)	3 991 713,92	4 000 000	3 958 500,00		3 958 500,00	41 500,00				
	29.90.50.02. Huippu-urheiluun (KPY)	12 088 999,55	12 280 000	12 215 000,02		12 215 000,02	64 999,98				
	29.90.50.02.2. Huippu-urheiluyksikölle (KPY)	6 000 000,00	6 000 000	6 000 000,00		6 000 000,00	0,00				
	29.90.50.02.3. Urheilijoiden apurahoihin, maksuperusteisesti budjetoitu määräraha (EK) (enintään)	2 116 999,55	2 300 000	2 258 000,02		2 258 000,02	41 999,98				
	29.90.50.02.4. Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskukselle, Urheiluakatemiolle ja Urheilijoiden ammattiedistämissäätiölle (KPY)	3 965 000,00	3 950 000	3 950 000,00		3 950 000,00	0,00				
	29.90.50.02.5. Ylimääräisiin urheilijaeläkkeisiin ja Pro Urheilu-tunnustuspalkintoihin	7 000,00	30 000	7 000,00	0,00	7 000,00	23 000,00				
	29.90.50.02.5.2. Pro Urheilu -tunnustuspalkinnot (EK) (enintään)	7 000,00	30 000	7 000,00		7 000,00	23 000,00				
	29.90.50.03. Liikunnan ja urheilun suurtahtumiin (KPY)	1 899 500,00	1 600 000	1 600 000,00		1 600 000,00	0,00				
	29.90.50.04. Liikunnan ja urheilun eettiseen toimintaan (KPY)	3 600 000,00	3 650 000	3 640 000,00		3 640 000,00	10 000,00				
	29.90.50.05. Kansainväliseen yhteistyöhön (KPY)	388 744,54	307 500	282 171,40		282 171,40	25 328,60				
	29.90.50.05.1. Jakamaton (KPY)		307 500	282 171,40		282 171,40	25 328,60				
	29.90.50.06. Valtionsuudet kuntien liikuntatoimintaan (KPY)	19 509 635,00	19 545 000	19 543 700,00		19 543 700,00	1 300,00				
	29.90.50.07. Liikunnan yhdenvertaiseen saavutettavuuteen (KPY)	35 315 503,00	24 341 700	24 281 950,00		24 281 950,00	59 750,00				
	29.90.50.07.1. Liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin (KPY)	32 503 003,00	21 262 400	21 262 400,00		21 262 400,00	0,00				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

29.90.50.07.2. Liikunnan koulutuskeskusten liikunta- ja vapaa-aikatoimien avustuksiin (KPY)	2 211 000,00	2 500 000	2 440 250,00	2 440 250,00	59 750,00				
29.90.50.07.3. Liikunnan yhdenvertaisuuteen (KPY)	601 500,00	579 300	579 300,00	579 300,00	0,00				
29.90.50.08. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen (KPY)	6 121 720,00	6 134 125	6 133 125,00	6 133 125,00	1 000,00				
29.90.50.08.1. Liikkuva koulu -ohjelmaan (KPY)	2 696 300,00	2 705 000	2 704 000,00	2 704 000,00	1 000,00				
29.90.50.08.2. Liikunta elämäntavalla -hanketukiin (KPY)	1 330 420,00	1 329 125	1 329 125,00	1 329 125,00	0,00				
29.90.50.08.3. Kunnossa kaiken ikää -ohjelmaan (KPY)	2 095 000,00	2 100 000	2 100 000,00	2 100 000,00	0,00				
29.90.50.09. Liikunnan koulutuskeskuksille (KPY)	16 915 251,00	16 844 000	16 838 988,00	16 838 988,00	5 012,00				
29.90.50.09.1. Valtionosuudet valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten toimintaan (KPY)	15 951 381,00	15 922 000	15 917 118,00	15 917 118,00	4 882,00				
29.90.50.09.2. Valtionosuudet alueellisten liikunnan koulutuskeskusten toimintaan (KPY)	571 870,00	572 000	571 870,00	571 870,00	130,00				
29.90.50.09.3. Liikunnan koulutuskeskusten opintototeuttamiseen, harkinnanvaraisiin avustuksiin sekä laatu- ja kehittämishankkeisiin (KPY)	392 000,00	350 000	350 000,00	350 000,00	0,00				
29.90.50.10. Liikuntatieteeseen ja tutkimuksiin (KPY)	3 249 404,00	3 372 000	3 370 493,02	3 370 493,02	1 506,98				
29.90.50.10.1. Liikuntatieteellisiin tutkimusprojekteihin (KPY)	1 887 000,00	2 277 000	2 277 000,00	2 277 000,00	0,00				
29.90.50.10.3. Liikunta-alan tiedolla johtamisen kehittämiseen (KPY)	1 362 404,00	1 095 000	1 093 493,02	1 093 493,02	1 506,98				
29.90.50.11. Tutkimus- ja kehitysyhteisöille sekä koulutustoimintaan (KPY)	4 063 000,00	4 120 000	4 094 760,00	4 094 760,00	25 240,00				
29.90.50.11.1. Tieteellisille yhteisöille, tiedonvälitysyhteisöille ja kehittämissyhteisöille (KPY)	3 513 000,00	3 500 000	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00				
29.90.50.11.2. Urheiluolueuden professuuriin (KPY)		70 000	44 760,00	44 760,00	25 240,00				
29.90.50.11.3. Suomen Urheilumuseosäätiölle (EK) (enintään)	400 000,00	400 000	400 000,00	400 000,00	0,00				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.90.50.11.5. Tieteellisiin kansainvälisiin kongresseihin (KPY)	150 000,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00			
	29.90.50.12. Liikunnan aluehallinnon toimintaan (KPY)		8 500				8 500,00			
	29.90.50.13. Valtion liikuntaneuvoston toimintaan (KPY)	477 802,34	480 000	406 000,66		406 000,66	73 999,34			
	29.90.50.14. Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi (KPY)	1 347 600,00	1 073 000	1 072 500,00		1 072 500,00	500,00			
29.90.52.	Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille ja rahoitus liikuntatieteellisten hankkeiden arviointikustannuksiin (K)	1 494 000,00	1 474 000	1 474 000,00	0,00	1 474 000,00	0,00			
	29.90.52.1. Valtionosuudet valtakunnallisille liikunnan koulutuskeskuksille (KPY)	1 414 000,00	1 394 000	1 394 000,00		1 394 000,00	0,00			
	29.90.52.2. Suomen Akatemialle liikuntatieteellisten tutkimusten arvioinnin hallintokustannuksiin (EK) (enintään)	80 000,00	80 000	80 000,00		80 000,00	0,00			
29.91.50.	Rahapeliteoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (A)	40 828 092,38	41 357 418	41 107 834,91	0,00	41 107 834,91	249 583,09			
	29.91.50.01. Valtakunnalliset nuorisoalan järjestöt (KPY)	15 795 400,00	18 300 000	18 220 000,00		18 220 000,00	80 000,00			
	29.91.50.02. Lakisääteiset kansalliset toimikunnat (KPY)	780 166,22	1 050 000	861 941,34		861 941,34	188 058,66			
	29.91.50.02.1. Saamelaisen kulttuuri- ja kielipesätoiminta (KPY)	200 000,00	250 000	250 000,00		250 000,00	0,00			
	29.91.50.02.2. Valtion nuorisoneuvosto, avustustoimikunta ja Saame-nuoret (KPY)	580 166,22	800 000	611 941,34		611 941,34	188 058,66			
	29.91.50.03. Etsivä nuorisotyö ja muu nuorten sosiaalinen vahvistaminen (KPY)	900 000,00	504 500	500 000,00		500 000,00	4 500,00			
	29.91.50.03.1. Etsivä nuorisotyö (KPY)		4 500				4 500,00			
	29.91.50.03.2. Sosiaalinen nuorisotyö (KPY)		500 000	500 000,00		500 000,00	0,00			
	29.91.50.04. Valtionosuus kuntien nuorisotoimeen (KPY)	8 017 253,00	7 975 000	7 969 294,00		7 969 294,00	5 706,00			

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

	29.91.50.05. Kasvu- ja elinolot paikallisesti ja alueellisesti (KPY)		3 900			3 900,00					
	29.91.50.05.4. Nuorten tieto- ja neuvontatyö, verkko- nuorisotyö, digitalisaatio (KPY)		3 900			3 900,00					
	29.91.50.06. Nuorisotalon osaamiskeskukset (KPY)	5 119 000,00	5 000 000	4 928 620,00		4 928 620,00	71 380,00				
	29.91.50.07. Kokeilu, kehittäminen ja tutkimus (KPY)	5 024 571,68	1 931 518	2 065 990,00		2 065 990,00	-134 472,00				
	29.91.50.07.1. Nuorisotyön kokeilu ja nuorisokulttuuri (KPY)	1 145 000,00	698 000	716 700,00		716 700,00	-18 700,00				
	29.91.50.07.2. Nuorisotutkimus sekä nuorisotyön koulutus ja kehittäminen (KPY)	2 110 000,00	220 000	216 000,00		216 000,00	4 000,00				
	29.91.50.07.3. Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi (KPY)	1 769 571,68	1 013 518	1 133 290,00		1 133 290,00	-119 772,00				
	29.91.50.08. Kansainvälinen yhteistyö (KPY)	131 701,48	892 500	861 989,57		861 989,57	30 510,43				
	29.91.50.08.1. Jakamaton (KPY)		892 500	861 989,57		861 989,57	30 510,43				
	29.91.50.09. Valtakunnalliset nuorisokeskukset (KPY)	5 060 000,00	5 700 000	5 700 000,00		5 700 000,00	0,00				
29.91.51.	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (S2)	84 166,00	800 500	800 000,00	500,00	800 500,00	0,00	84 166,00	884 666,00	775 550,75	500,00
	29.91.51.1. Työpajatoiminnan tukeminen (KPY)		0				0,00		0,00	-30 280,75	0,00
	29.91.51.2. Etsivän nuorisotyön tukeminen (KPY)	69 166,00	500		500,00	500,00	0,00	69 166,00	69 666,00		500,00
	29.91.51.3. Nuotta-valmennus (KPY)	15 000,00	500 000	500 000,00		500 000,00	0,00	15 000,00	515 000,00	505 831,50	0,00
	29.91.51.5. Nuorisotyöntekijöiden digitaalisen median osaamisen vahvistamiseen ja grooming-ilmion vastaisiin toimenpiteisiin (KPY)		300 000	300 000,00		300 000,00	0,00		300 000,00	300 000,00	0,00
29.91.52.	Eräät avustukset (S2)	1 800 000,00	1 750 000	1 750 000,00		1 750 000,00	0,00		1 750 000,00	1 750 000,00	0,00
	29.91.52.1. Saamelaiden kulttuuri- ja kielipesätoiminta (KPY)	1 000 000,00	950 000	950 000,00		950 000,00	0,00		950 000,00	950 000,00	0,00
	29.91.52.2. Nuorten yrittäjyys-, talous- ja työelämätaitojen edistäminen (KPY)	800 000,00	800 000	800 000,00		800 000,00	0,00		800 000,00	800 000,00	0,00

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		76 294,50	98 020	98 020,33		98 020,33	0,00	0,00	98 020,33	98 020,33	0,00
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	76 294,50	98 020	98 020,33		98 020,33	0,00		98 020,33	98 020,33	0,00
	32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)	76 294,50	98 020	98 020,33		98 020,33	0,00		98 020,33	98 020,33	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		591 415,27	30 482	30 482,21		30 482,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.03.31.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (S3)	568 000,00									
	33.03.31.01. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	568 000,00									
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	19 281,69	4 057	4 056,86		4 056,86	0,00				
	33.20.50.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	19 281,69	4 057	4 056,86		4 056,86	0,00				
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)	4 133,58	26 425	26 425,35		26 425,35	0,00				
	33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	4 133,58	26 425	26 425,35		26 425,35	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		5 745 740 242,52	5 617 925 573	5 503 382 776,05	71 120 513,91	5 574 503 289,96	43 422 283,32	143 303 572,51	2 886 196 718,84	2 750 365 907,07	124 691 627,27

12 Tuotto- ja kululaskelma

Opetus- ja kulttuuriministeriön tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 164 221,74		1 021 240,07	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	32 099,56		89 247,13	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 906 965,32</u>	4 103 286,62	<u>2 175 732,31</u>	3 286 219,51
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	518 224,81		578 650,81	
Henkilöstökulut	34 984 925,02		33 060 967,65	
Vuokrat	3 640 260,37		3 497 700,73	
Palvelujen ostot	39 828 430,99		36 023 089,84	
Muut kulut	2 710 678,68		2 319 745,21	
Poistot	202 742,42		419 034,54	
Sisäiset kulut	<u>458 919,71</u>	<u>-82 344 182,00</u>	<u>98 811,98</u>	<u>-75 998 000,76</u>
JÄÄMÄ I		-78 240 895,38		-72 711 781,25
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 194 680,91		3 533 361,77	
Rahoituskulut	<u>-4 945 574,40</u>	-1 750 893,49	<u>-5 429 955,79</u>	-1 896 594,02
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

Satunnaiset tuotot	<u>205 366,06</u>	<u>205 366,06</u>	<u>1 379 559,48</u>	<u>1 379 559,48</u>
JÄÄMÄ II		-79 786 422,81		-73 228 815,79
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	<u>0,00</u>	0,00	<u>-25 000,00</u>	-25 000,00
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	-1 757 106		-1 769 183	
	183,29		445,23	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	-539 762 171,50		-518 363 632,74	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	-47 847 788,45		-89 906 756,92	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	-1 321 105		-1 242 858	
	374,26		450,78	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	-50 083 951,05		-49 606 218,60	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	-8 654 746,48		-3 563 056,77	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	-1 769 674		-1 843 077	
	379,74		673,31	
Muut siirtotalouden kulut	<u>725 989,06</u>	<u>-5 493 508 605,71</u>	<u>1 069 259,33</u>	<u>-5 515 489 975,02</u>
JÄÄMÄ III		-5 573 295 028,52		-5 588 743 790,81
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	563 814 000,00		572 100 000,00	
Perityt arvonlisäverot	107 639,52		121 720,26	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-10 787 763,91</u>	<u>553 133 875,61</u>	<u>-10 349 392,01</u>	<u>561 872 328,25</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-5 020 161 152,91</u>		<u>-5 026 871 462,56</u>

13 Tase

Kirjanpitoyksikön tase

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Muu kansallisuusomaisuus	51 079 983,38	<u>51 079 983,38</u>	49 709 609,08	<u>49 709 609,08</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		51 079 983,38		49 709 609,08
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	0,00		11 409,72	
Muut pitkävaikutteiset menot				
	<u>0,00</u>	0,00	<u>31 320,54</u>	42 730,26
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	395 349,95		494 070,47	
Kalusteet	27 611,14		42 671,76	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>7 924 392,84</u>	8 347 353,93	<u>7 924 392,84</u>	8 461 135,07
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	1 002 560,07		1 002 560,07	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	7 798,65		7 798,65	

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>1 910 763 270,33</u>	<u>1 911 773 629,05</u>	<u>1 886 289 220,90</u>	<u>1 887 299 579,62</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		1 920 120 982,98		1 895 803 444,95
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	404 608,44		243 126,25	
Siirtosaamiset	237 831,19		70 612,11	
Muut lyhytaikaiset saamiset	137 492 189,04		123 169 709,17	
Ennakkomaksut	<u>85 133 508,15</u>	223 268 136,82	<u>77 510 883,28</u>	200 994 330,81
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	1 035,70		1 731,60	
Kirjanpitoyksikön menotilit	25,71		0,00	
Muut pankkitilit	139 357,35		514 301,73	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>368 429,41</u>	<u>508 848,17</u>	<u>369 756,69</u>	<u>885 790,02</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		223 776 984,99		201 880 120,83
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>2 194 977 951,35</u>		<u>2 147 393 174,86</u>

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	333 624 223,95		333 624 223,95	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 539 600 405,76		1 517 241 983,63	
Pääoman siirrot	5 154 358 360,87		5 049 229 884,69	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-5 020 161 152,91</u>	2 007 421 837,67	<u>-5 026 871 462,56</u>	1 873 224 629,71
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>368 429,41</u>	368 429,41	<u>369 756,69</u>	369 756,69
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	61 203 675,40		80 325 818,14	
Ostovelat	5 443 738,49		3 757 797,58	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	693 795,59		630 710,41	
Edelleen tilittävät erät	786 778,80		783 079,74	
Siirtovelat	6 204 684,22		5 325 506,53	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>112 855 011,77</u>	<u>187 187 684,27</u>	<u>182 975 876,06</u>	<u>273 798 788,46</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		187 187 684,27		273 798 788,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>2 194 977 951,35</u>		<u>2 147 393 174,86</u>

Liitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Budjetointia koskevat muutokset

Momentilta 29.01.01 siirrettiin 15 000 euroa momentille 23.01.01 laajennetun hankintatoimen kustannuksiin.

Momentille 29.01.02 siirrettiin 80 000 euroa momentilta 32.30.01 Euroguidance-palveluiden toteuttamiseen.

Momentille 29.01.02 siirrettiin 100 000 euroa momentilta 28.90.30 oppilas-, opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisen käsittelyjärjestelmän toteuttamiseen.

Momentille 29.01.02 siirrettiin 50 000 euroa momentilta 32.30.01 oppilas-, opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisen käsittelyjärjestelmän toteuttamiseen.

Momentilta 29.01.02 siirrettiin 700 000 euroa momentilta 28.70.20 oppilas-, opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisen käsittelyjärjestelmän toteuttamiseen.

Momentilta 29.01.03 siirrettiin 400 000 momentille 29.01.01 palautuksena aikaisemmin siirrettyä ylioppilastutkinnon sähköistämisen rahoitusta.

Momentilta 29.01.03 siirrettiin 800 000 momentille 29.10.20 palautuksena aikaisemmin siirrettyä ylioppilastutkinnon sähköistämisen rahoitusta.

Momentilta 29.01.53 siirrettiin 1 080 000 euroa momentille 29.70.55 opintotukitoiminnan laajentamiseen oppivelvollisuusiän ylittäneisiin.

Momentille 29.10.01 siirrettiin 80 000 euroa momentilta 29.10.30 saamenkielisen varhaiskasvatuksen valtionavustuksiin.

Momentille 29.10.01 siirrettiin 800 000 euroa momentilta 29.10.20 aikaisemmin siirrettyä vaativan erityisen tuen kehittämisen rahoitusta.

Momentille 29.10.01 siirrettiin 400 000 euroa momentilta 29.01.03 aikaisemmin siirrettyä ylioppilastutkinnon sähköistämisen rahoitusta.

Momentilta 29.20.30 siirrettiin 1 700 000 momentille 29.40.20 työvoimakoulutuksen hankintaan.

Momentille 29.20.30 siirrettiin 31 000 000 euroa momentilta 32.30.51 työvoimakoulutuksen hankintaan.

Momentilta 29.40.20 siirrettiin 446 000 euroa momentille 24.01.01 Team Finland Knowledge -verkoston toimintaan.

Momentilta 29.40.50 siirrettiin 10 000 000 euroa momentille 29.40.51 kasvutoimien toteuttamiseen.

Momentilta 29.40.55 siirrettiin 264 000 euroa momentille 24.01.01 Team Finland Knowledge -verkoston toimintaan.

Momentille 29.80.06 siirrettiin 180 000 euroa momentilta 29.80.31 elokuvateatteritoiminnan siirtämiseen.

Momentille 29.80.31 siirrettiin 717 000 euroa momentilta 29.80.53 tilakustannusten muuttamiseen toiminta-avustukseksi.

Tuotto- ja kululaskelmaa ja tasetta koskevat muutokset

Ei tiedossa olevia muutoksia.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ulkomaanrahan määräiset velat samoin kuin ulkomaanrahan määräiset saamiset ja muut sitoumukset on muunnettu Suomen rahaksi käyttämällä Euroopan keskuspankin noteeraamaa vuodenvaihteen valuuttakurssia.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 (9.3.2018) kirjattiin sopimuksen 6 §:ssä mukaisesti, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka maksetaan tammi-kuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillisenä kertaeränä. Kertaerä oli suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjattiin kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavia tietoja.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

6. Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei ilmoitettavia tietoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	17 958 017,50	17 755 000	12 064 406,14		18 033 230,66				21 148 560,14	
	Bruttotulot	181 017,50	200 000	478 230,66		478 230,66				903 762,00	
	Nettomenot	17 777 000,00	17 555 000	11 586 175,48	5 968 824,52	17 555 000,00	0,00	8 658 622,66	26 213 622,66	20 244 798,14	5 968 824,52
29.40.03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	1 573 193,55	1 558 000	1 211 755,46		1 672 348,03				1 806 344,71	
	Bruttotulot	455 193,55	450 000	564 348,03		564 348,03				565 388,03	
	Nettomenot	1 118 000,00	1 108 000	647 407,43	460 592,57	1 108 000,00	0,00	593 549,25	1 701 549,25	1 240 956,68	460 592,57
29.40.04. Varastokirjaston toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	1 659 362,81	1 668 000	1 659 779,67		1 665 449,17				1 755 806,43	
	Bruttotulot	3 362,81	3 000	449,17		449,17				449,17	
	Nettomenot	1 656 000,00	1 665 000	1 659 330,50	5 669,50	1 665 000,00	0,00	96 026,76	1 761 026,76	1 755 357,26	5 669,50
	Bruttomenot	4 027 297,24	4 125 000	3 915 105,59		4 164 544,21				4 275 197,12	

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

29.80.01. Taiteen edistämiskes- kuksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	32 297,24	10 000	49 544,21		49 544,21				60 010,81	
	Nettomenot	3 995 000,00	4 115 000	3 865 561,38	249 438,62	4 115 000,00	0,00	349 624,93	4 464 624,93	4 215 186,31	249 438,62
29.80.05. Näkövammaisten kir- jaston toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	4 987 141,13	5 309 000	4 644 366,87		5 241 562,47				5 512 479,23	
	Bruttotulot	98 141,13	110 000	42 562,47		42 562,47				44 262,47	
	Nettomenot	4 889 000,00	5 199 000	4 601 804,40	597 195,60	5 199 000,00	0,00	867 357,93	6 066 357,93	5 468 216,76	597 195,60
29.80.06. Kansallisen audiovi- suaalisen instituutin toimintamenot (Siirto- määräraha 2 v)	Bruttomenot	6 847 458,01	7 550 000	7 221 248,23		7 740 855,55				7 662 212,91	
	Bruttotulot	836 458,01	800 000	990 855,55		990 855,55				990 855,55	
	Nettomenot	6 011 000,00	6 750 000	6 230 392,68	519 607,32	6 750 000,00	0,00	440 964,68	7 190 964,68	6 671 357,36	519 607,32
33.20.52. Valtionosuus työttö- myysetuuksien perus- turvasta (Arviomäärä- raha)	Bruttomenot	4 133,58		26 425,35		26 425,35					
	Bruttotulot	0,00									
	Nettomenot	4 133,58	26 425	26 425,35		26 425,35	0,00				

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala			
29.01.29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	31 000 000	973 997,46	3
29.70.52. Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha)	59 200 000	9 068 783,25	15
Pääloukat yhteensä	90 200 000	10 042 780,71	18

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		11 139 184,50
Vuosi 2017		10 261 309,98
29.01.22.2. Henkilöstön palkkaaminen määräaikaiseen tehtävään (1 htv) (EK) (enintään)	22 762,14	
29.10.20.2. Digitaalisten oppimateriaalien käyttöönoton vauhdittaminen, digioppimisen kokeilut ja kehittäminen, kielikokeilut, taiteen perusopetuksen saavutettavuuden edistäminen (EK) (enintään)	0,12	
29.40.20.4. Opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen uudistaminen sekä digipedagogisen täydennyskoulutusohjelman toteuttaminen ja kuntien täydennyskoulutuksen hankinta sekä opetushenkilöstön erikoistumiskoulutus (EK) (enintään)	0,26	
29.40.20.6. Positiivisen rakennemuutoksen korkeakoulutettujen osaajatarpeisiin vastaamisesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen (EK) (enintään)	502 820,00	
29.80.50.3. Kärkihankkeen Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus toteuttamiseen (KPY)	9 000,00	
29.80.59. Eräät avustukset Kansallisgallerialle (siirtomääräraha 3 v)	9 675 950,57	
29.90.30. Avustus Liikkuva koulu -ohjelmaan (siirtomääräraha 3 v)	50 776,89	
Vuosi 2018		877 874,52
29.01.21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	1 298,24	
29.01.53. Eräät turvapaikanhakijoista ja maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset (siirtomääräraha 2 v)	764 015,46	
29.40.55.2. Korvaus eräisiin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyviin arvonlisäverojen kustannuksiin (EK)	3 000,00	
29.80.05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	945,57	
29.91.51.1. Työpajatoiminnan tukeminen (KPY)	30 280,75	
29.91.51.2. Etsivän nuorisotyön tukeminen (KPY)	69 166,00	
29.91.51.3. Kärkihankkeen Nuorisotakuusta yhteisötakuun suuntaan toteuttamiseen	9 168,50	

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	29 559 831,32	28 251 117,92
Palkat ja palkkiot	28 867 840,55	28 411 379,85
Tulosperusteiset erät	24 547,64	0,00
Lomapalkkavelan muutos	667 443,13	-160 261,93
Henkilösivukulut	5 425 093,70	4 809 849,73
Eläkekulut	4 959 018,65	4 512 833,70
Muut henkilösivukulut	466 075,05	297 016,03
Yhteensä	34 984 925,02	33 060 967,65
Johdon palkat ja palkkiot, josta	2 131 537,62	1 686 836,98
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	2 300,00	2 720,00
Johto	1 920,00	2 040,00
Muu henkilöstö	380,00	680,00

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole esitettävää liitteelle 6.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole esitettävää liitteelle 7.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot			Muutos
	2019	2018	2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	3 194 484,49	3 533 183,78	-338 699,29
Osingot	196,42	183,54	12,88
Muut rahoitustuotot	0,00	-5,55	5,55
Rahoitustuotot yhteensä	3 194 680,91	3 533 361,77	-338 680,86

Rahoituskulut			Muutos
	2019	2018	2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	4 883,27	11 693,26	-6 809,99
Korot valuuttamääräisistä veloista	40,16	-5,27	45,43
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistä poistot	4 940 650,97	5 418 267,80	-477 616,83
Rahoituskulut yhteensä	4 945 574,40	5 429 955,79	-484 381,39

Netto	-1 750 893,49	-1 896 594,02	145 700,53
--------------	----------------------	----------------------	-------------------

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektorit	Lainapääoma	Lisäys	Vähennys	Lainapääoma	Pääomamuutos
	31.12.2019	2019	2019	31.12.2018	2019-2018
Kotitaloudet	7 798,65	0,00	0,00	7 798,65	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	7 798,65	0,00	0,00	7 798,65	0,00
Yhteensä	7 798,65	0,00	0,00	7 798,65	0,00

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2019						31.12.2018	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet		3 065,44	2 415,00			196,42	2 898,00	2 415,00
Aktia Pankki A	322	3 065,44	2 415,00			196,42	2 898,00	2 415,00
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			984 355,15			0,00		984 355,15
CSC - Tieteen tietotekniikan keskus	7 000		241 927,15	70,00				241 927,15
Hevosopisto Oy, Ypjäjä	3		742 428,00	25,00				742 428,00
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet			15 789,92			0,00		15 789,92
Asunto Oy Matilanranta, Näkövammaisten kirjasto	1 120		15 789,92					15 789,92
Osakkeet ja osuudet yhteensä			1 002 560,07			196,42		1 002 560,07

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2019	Kirjanpitoarvo 31.12.2018
Aalto-korkeakoulusäätiön peruspääoma	520 618 683,33	520 618 683,33
TTY-Säätiön peruspääoma	110 881 128,00	110 881 128,00
Kansalliskammarin peruspääoma	19 990 683,82	19 666 634,39
Tampereen korkeakoulusäätiön peruspääoma	50 000,00	50 000,00
Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääoma	7 000 000,00	7 000 000,00
Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön pääoma	150 000,00	0,00
Yrkeshögskolan Arcadan pääoma	5 147 000,00	1 147 000,00
Centria-ammattikorkeakoulun pääoma	1 824 788,90	1 435 000,00
Diakonia-ammattikorkeakoulun pääoma	1 519 288,21	1 378 000,00
Haaga-Helia ammattikorkeakoulun pääoma	3 339 928,95	2 973 000,00
Humanistisen ammattikorkeakoulun pääoma	1 001 627,24	1 001 000,00
Hämeen ammattikorkeakoulun pääoma	2 939 552,15	2 373 000,00
Jyväskylän ammattikorkeakoulun pääoma	3 008 428,63	2 521 000,00
Kajaanin ammattikorkeakoulun pääoma	1 503 230,57	1 142 000,00
Karelia-ammattikorkeakoulun pääoma	2 291 016,17	1 663 000,00
Kymenlaakson ammattikorkeakoulun pääoma	1 597 000,00	1 597 000,00
Lahden ammattikorkeakoulun pääoma	2 623 954,34	1 883 000,00
Lapin ammattikorkeakoulun pääoma	2 768 216,99	2 347 000,00
Laurea-ammattikorkeakoulun pääoma	2 561 478,64	2 393 000,00
Metropolia Ammattikorkeakoulun pääoma	6 480 117,92	4 482 000,00
Mikkelin ammattikorkeakoulun pääoma	0,00	1 745 000,00
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun pääoma	3 132 473,10	0,00
Oulun ammattikorkeakoulun pääoma	3 520 953,56	2 878 000,00
Saimaan ammattikorkeakoulun pääoma	1 949 548,75	1 316 000,00
Satakunnan ammattikorkeakoulun pääoma	2 291 353,68	1 968 000,00
Savonia-ammattikorkeakoulun pääoma	3 419 274,00	2 386 000,00
Seinäjoen ammattikorkeakoulun pääoma	3 117 469,89	1 878 000,00
Tampereen ammattikorkeakoulun pääoma	5 044 058,50	3 068 000,00
Turun ammattikorkeakoulun pääoma	5 387 047,10	3 488 000,00
Vaasan ammattikorkeakoulun pääoma	1 937 192,71	1 343 000,00
Yrkeshögskolan Novian pääoma	5 594 000,00	1 594 000,00
Helsingin yliopiston muu oma pääoma	328 010 703,28	328 010 703,28
Oulun yliopiston muu oma pääoma	123 520 379,87	123 520 379,87
Jyväskylän yliopiston muu oma pääoma	90 468 374,33	90 468 374,33
Turun yliopiston muu oma pääoma	122 713 487,17	122 713 487,17
Tampereen yliopiston muu oma pääoma	80 780 090,81	80 780 090,81
Åbo Akademin muu oma pääoma	89 287 377,24	89 287 377,24
Itä-Suomen yliopiston muu oma pääoma	116 576 428,86	116 576 428,86
Lappeenrannan teknillisen yliopiston muu oma pääoma	58 202 814,50	58 202 814,50
Svenska handelshögskolanin muu oma pääoma	65 025 873,12	65 025 873,12

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

Vaasan yliopiston muu oma pääoma	29 567 627,88	29 567 627,88
Lapin yliopiston muu oma pääoma	27 802 326,52	27 802 326,52
Taideyliopiston muu oma pääoma	46 118 291,60	46 118 291,60
Yhteensä	1 910 763 270,33	1 886 289 220,90

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat		7 798,65					7 798,65
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot							0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset						1 910 763 270,33	1 910 763 270,33
Euromääräiset lainasaamiset							0,00
Muut euromääräiset sijoitukset							0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset							0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset							0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				508 848,17			508 848,17
Yhteensä	0,00	7 798,65	0,00	508 848,17	0,00	1 910 763 270,33	1 911 279 917,15

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Sektori	Voimassa 31.12.2019	Voimassa 31.12.2018	Voimassa Muutos 2019- 2018	Käytettävissä enimmäismäärä 31.12.2019
Kotitaloudet	3 980 989 403,92	3 368 277 122,49	612 712 281,43	4 977 004 133,92
Valtion takaamien opintolainojen pääomat	3 980 989 403,92	3 368 277 122,49	612 712 281,43	4 977 004 133,92
<i>Opintotukilaki (28/1972), laki korkeakouluopiskelijoiden opintotuesta (111/1992), opintotukilaki (65/1994)</i>				
Takaukset yhteensä	3 980 989 403,92	3 368 277 122,49	612 712 281,43	4 977 004 133,92

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Sektori	Voimassa 31.12.2019	Voimassa 31.12.2018	Voimassa Muutos 2019-2018	Käytettävissä enimmäismäärä 31.12.2019
Julkisyhteisöt	166 844 200,00	10 675 000,00	156 169 200,00	1 000 000 000,00
Helsingin kaupunki/HAM Helsingin taidemuseo	5 487 900,00	10 675 000,00	-5 187 100,00	
Espoon kaupunki/EMMA - Espoon modernin taiteen museo	14 472 100,00	0,00	14 472 100,00	
Kansalliskallio/Ateneumin taidemuseo	39 733 480,00	0,00	39 733 480,00	
Kansalliskallio/Sinebrychoffin museo	30 687 210,00	0,00	30 687 210,00	
Konstföreningen i Åbo - Turun Taideyhdistys ry	71 700 000,00	0,00	71 700 000,00	
Museovirasto/Kansallismuseo	1 786 000,00	0,00	1 786 000,00	
Tampereen kaupunki/Museokeskus Vapriikki	2 977 510,00	0,00	2 977 510,00	
<i>Laki taidenäyttelyiden valtiontakuusta (411/1986)</i>				1 000 000 000,00
Takuut yhteensä	166 844 200,00	10 675 000,00	156 169 200,00	1 000 000 000,00
Takaukset ja takuut yhteensä	4 147 833 603,92	3 378 952 122,49	768 881 481,43	5 977 004 133,92

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo €	Jakauma %	Tilinpäätöspäivän kurssi €
Euro	4 147 833 603,92	100,00	4 147 833 603,92
Yhteensä	4 147 833 603,92	100,00	4 147 833 603,92

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3 541 128,03	3 468 220,93	3 412 983,58	2 742 847,60	7 598 166,29	17 222 218,40

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
OKM maksusuudet Unescolle (asetus 549/1956)	1 189 958,86	1 440 000,00	1 440 000,00	1 440 000,00	1 440 000,00	5 760 000,00
Palvelusopimus PIAAC II	80 192,96	1 071 776,47	1 071 776,47	1 071 776,47	1 071 776,47	4 287 105,89
Palvelusopimus Pisa 2021-hanke	265 667,82	641 057,10	641 057,10	320 528,54	0,00	1 602 642,74
Valtionavustus tilakustannuksiin, Hanasaaren kulttuurikeskuksen vuokrasopimus	850 000,00	850 000,00	850 000,00	850 000,00	3 693 000,00	6 243 000,00
Valtionavustus tilakustannuksiin, Siida	0,00	0,00	0,00	1 535 400,00	11 744 600,00	13 280 000,00
Valtion vastuu yliopistojen vuokrasopimuksista (yliopistolain voimaantulon 559/2009 5 §:n mukainen toissijainen vastuu)	53 074 316,71	53 158 941,92	52 675 025,66	51 296 031,07	355 473 385,03	512 603 383,69

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

Yhteensä	55 460 136,35	57 161 775,49	56 677 859,23	56 513 736,09	373 422 761,50	543 776 132,32
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	59 001 264,38	60 629 996,42	60 090 842,82	59 256 583,68	381 020 927,79	560 998 350,71

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2019	Varat 31.12.2018	Käyttötarkoitus
Apteekkari Ester Fagerlundin rahasto	368 429,41	369 756,69	Näkövammaisten kirjaston kirjatutannon edistäminen
Yhteensä	368 429,41	369 756,69	

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole esitettävää liitteelle 14.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole esitettävää liitteelle 15.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole esitettävää liitteelle 16.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtioneuvoston yleisistunnossa 7.3.2019 oikeutettiin Valtioneuvoston kanslia ja Opetus- ja kulttuuriministeriö valtion puolesta luovuttamaan vastikkeetta valtion omistamia Kemira Oyj:n, Outokumpu Oyj:n ja SSAB Oyj:n osakkeita enintään 60 miljoonan euron arvosta valtion perustaman Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön peruspääomaan.

Luovutuksen tasearvo kirjanpidossa oli 59 999 999,32.

Allekirjoitukset

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖS 2019

Allekirjoitukset

Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätös vuodelta 2019 on hyväksytty

Helsingissä 27. helmikuuta 2020

Li Andersson
opetusministeri

Hanna Kosonen
tiede- ja kulttuuriministeri

Anita Lehtikoinen
kansliapäällikkö

Tilintarkastajan merkintä

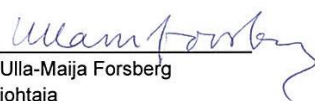
Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . . 2020

ALLEKIRJOITUKSET

Kotimaisten kielten keskus on hyväksynyt viraston tilinpäätöksen tiivistelmän opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2019 tilinpäätöstä varten.

Helsingissä 7.2.2020

Ulla-Maija Forsberg
johtaja

Toni Nykänen
hallintopäällikkö

Allekirjoitukset

Tilinpäätös, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja toimintakertomuksen, on hyväksytty Näkövammaisten kirjaston johtokunnan kokouksessa Helsingissä 20. päivänä helmikuuta 2020.

Pirjo Koivula
Opetusneuvos
Opetushallitus

Johtokunnan puheenjohtaja

Marketta Ryömä-Reittu
Kirjastonjohtaja
Näkövammaisten
kirjasto
Johtokunnan sihteeri

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

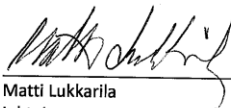

Dnro 14/22/2019

Allekirjoitussivu opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2019 tilinpäätösasiakirjaa varten

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti on tänään hyväksynyt viraston toimintakertomuksen tiivistelmän opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2019 toimintakertomusta varten.

Helsingissä 6.2.2019

Matti Lukkarila
johtaja

Outi Örn
hallintojohtaja

7.2.2020, Helsingissä

Allekirjoitukset opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2019 tilinpäätösasiakirjaa varten

Paula Tuovinen, johtaja

Tiina Kuoppa, suunnittelupäällikkö

ALLEKIRJOITUSSIVU

VARASTOKIRJASTO

HYVÄKSYMME JA ALLEKIRJOITAMME

Varastokirjaston vuoden 2019 tilinpäätöksen, joka sisältää toimintakertomuksen, tuotto- ja kululaskelman sekä taseen.

Kuopiossa 31.1.2020

Ari Muhonen
johtokunnan puheenjohtaja

Jussi Kärki
johtokunnan jäsen

Liisa Savolainen
johtokunnan jäsen

Johanna Vesterinen
kirjastonjohtaja

Minna Abrahamsson-Sipponen
johtokunnan varapuheenjohtaja

Päivi Savinainen
johtokunnan jäsen

Minna von Zansen
johtokunnan jäsen